

مؤسسه آموزشی فرهنگی

پایه دهم دوره دوم متوسطه

سال تحصیلی ۹۶-۹۷

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مرحله ۴

درس‌های عمومی و اختصاصی

رشته علوم تجربی

مواد امتحانی	تعداد پرسش	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
زبان و ادبیات فارسی	۱۵	۱	۱۵	۱۸ دقیقه
زبان عربی	۱۵	۱۶	۳۰	۲۰ دقیقه
دین و زندگی	۱۵	۳۱	۴۵	۱۷ دقیقه
زبان انگلیسی	۱۵	۴۶	۶۰	۲۰ دقیقه
ریاضیات	۱۵	۶۱	۷۵	۴۰ دقیقه
زیست‌شناسی	۲۰	۷۶	۹۵	۳۰ دقیقه
فیزیک	۱۵	۹۶	۱۱۰	۴۰ دقیقه
شیمی	۱۵	۱۱۱	۱۲۵	۲۵ دقیقه
تعداد کل پرسش‌ها: ۱۲۵ دقیقه				مدت پاسخ‌گویی: ۲۱۰ دقیقه

مشاوره تخصصی کنکور

تماس با ما

انتخاب رشته «

تست زدن

اصول برنامه ریزی

روش مطالعه دروس «

بهترین منابع «

مشاوره «

صفحه اصلی

صفحه اصلی

جستجو در سایت

گروه مشاوران ۱۰۰ در تلگرام:

<https://t.me/joinchat/AAAAAESHhdq0p2GdQImOsw>

روش مطالعه دروس مختلف

مشاوره

انگیزشی

بهترین منابع کمک درسی

اصول درست تست زدن

برنامه ریزی درسی

آزمون های آزمایشی

انتخاب رشته

عضویت در کanal تلگرام ما

ارتباط با مشاور

@moshaverane100_com

Telegram

تنها کanal رسمی ما در تلگرام

http://t.me/moshaverane100_com

معرفی کامل رشته ها

۱- توضیح نوشته شده روی کدام واژه‌ها نادرست است؟

- الف) لعل: یکی از سنگ‌های گران قیمت که در جواهرسازی مصرف دارد. رنگ سبز این سنگ، معروف است.
- ب) وقف: زمین یا دارایی و ملکی که برای مقصود معینی در راه خدا اختصاص دهنده.
- ج) بیرونگ: طرح‌هایی مرکب از بیچ و خم‌های متعدد که شبیه عناصر طبیعت هستند.
- د) گرتهبرداری: طراحی چیزی به کمک گرده یا خاکه زنگ یا زغال.

(۴) ب- د

(۳) ب- ج

(۲) الف- ج

۲- در کدام بیت معنی کلمه «گاه» متفاوت است؟

- (۱) گاه باشد که کودکی نادان
- (۲) هر که را چرخ ستمکاره برد بر گاه
- (۳) نه هر پای درخورد گاهی بود
- (۴) چین گفت کاموز این تخت و گاه

۳- در کدام بیت غلط املایی هست؟

- (۱) جام می را مطلع خورشید تابان کرده‌ایم
- (۲) یک چند اسیر دست پاییز شدیم
- (۳) زباد تنند و از هزاری باران
- (۴) بزمی دارد عمارت خاک صحرای جنون

۴- در همه ابیات غلط املایی وجود دارد، به جز:

- (۱) طی شد الم فرق و برباست غم از دل
- (۲) ای پری روی ملکس ورت زیباسیرت
- (۳) از فرقت توست در دل ما همه خوار
- (۴) معنی لفظه‌ای نقض و شگرف

۵- هسته کدام گروه اسمی، از نظر ساختمان با بقیه متفاوت است؟

- (۲) نویسنده خانه فرهنگ شوروی
- (۴) چشم بی نور یک مجسمه دوره فراعنه

(۱) بهترین پناهگاه خیل جوانان پر شور

(۳) همسایگان ساده‌دل اطراف شهر

۶- در همه ابیات حذف فعل دیده می‌شود، به جز:

- (۱) آگر پیل زوری و گر شیر چنگ
- (۲) گر هر دو دیده هیچ نبیند به اتفاق
- (۳) بهایم خموشند و گویا باش
- (۴) نباشد هیچ خوش تراز معانی

۷- اجزای جمله در کدام بیت مشابه عبارت زیر است؟

«وسعت تو را، چگونه در سخن تنگ مایه، گنجانم؟»

- (۱) بسار مذلت بتوانم کشید
- (۲) شنیدم گوسفندي را بزرگی
- (۳) انگشت نمای خلق بودن
- (۴) چو این داستان سریه سر بشنوی

۸- آرایه روی کدام بیت نادرست است؟

- (۱) فسانه گرچه باشد نفر و شیرین
- (۲) به فلک می‌رسد از روی چو خورشید تو نور
- (۳) گدا را چو حاصل شود نان شام
- (۴) مست می عشق را نماز مفرمای

۹- در همه عبارات می‌توان نشانه‌های شاعری سه‌هاب سپهری را یافت، به جز:

- به وزن و قافیه گردد نوایین (ایهام)
- قل هو الله احد چشم بد از روی تو دور (ضمین)
- چنان خوش بخشد که سلطان شام (جناس همسان)
- کانکه نمیرد بر او نماز نباشد (تشیه)

(۲) صورت از او چیزی می‌طلبید؛ تمامت خود می‌خواست.

(۴) «صاد» هرگز جانوری جز از پهلو نکشید.

(۱) معلم دور نبود. صورتک به رو نداشت.

(۳) گرده را برآورد و دم را آویخت.

۱۰- ارکان سجع در کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) هرگز کید کلیدان با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید.
- (۲) پس چون در او این چندین اندوه و طرب بود، در نهاد خود شگفت و عجب بود.
- (۳) هم راحت بود، هم آفت.

(۴) در بدایت بند و چاه بود، در نهایت تخت و گاه بود.

۱۱- مفهوم مقابل مصراع اول بیت زیر، در کدام بیت دیده می‌شود؟

گفتم زمان عشرت، دیدی که چون سرآمد

- (۱) ساقیا عشرت امروز به فردا مفکن
- (۲) عیشم مدام است از لعل دلخواه
- (۳) چون سرآمد دولت شب‌های وصل
- (۴) خوش حافظ و از جور یار شکوه مکن

۱۲- مفهوم بیت زیر در همه ایات دیده می‌شود، به جز:

به داد و دهش گیتی آباد دار

- (۱) رخنه در ملک شاهی آرد ظالم
- (۲) از تو گر دیده‌ای پرآب شود
- (۳) ای تو را حق داد جان ناشکیب
- (۴) چو خشنود داری جهان را به داد

۱۳- مفهوم بیت زیر به کدام بیت نزدیک‌تر است؟

گه نعره زدی بلبل، گه جامه دریدی گل

- (۱) یادش نکنم زانکه فراموش نکردم
- (۲) چون توان یاد دوستان کردن
- (۳) هر آن ساعت که با یاد من آید
- (۴) ای تازه گل از عاشق ناشاد بکن یاد

۱۴- عبارت زیر با کدام بیت غزل معروف شهریار ارتباط معنایی دارد؟

«از تو در شگفت هم نمی‌توانم بود / که دیدن بزرگیات را / چشم کوچک من، بسنده نیست.»

که نگین پادشاهی دهد از کرم گدارا
چو علی که می‌تواند که به سر برد وفا!
متحیرم چه نامم شه ملک لافتی را
چو اسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا

- (۱) برو ای گدای مسکین در خانه علی زن
- (۲) چو به دوست عهد بندد ز میان پاک بازان
- (۳) نه خدا تو ایش خواند نه بشر تو ایش گفت
- (۴) به جز از علی که گوید به پسر که قاتل من

۱۵- مفهوم کدام بیت با جمله زیر یکسان است؟

«در مقابل جفا، وفا کرد و در مقابل لثیمی، کریمی کرد.»

- (۱) گر از سلطان طمع کردم خطابود
- (۲) جفا کردی جفا دیدی جفا را
- (۳) وفا نمودم و پاداش آن جفا دیدم
- (۴) با جفاجوی وفا کن که ز جوش برھی

■■ عین الصَّحِيفَةِ فِي التَّرْجِمَةِ أَوِ الْمَفْهُومِ (۱۶-۲۲) :

۱۶- «يَعْجِبُ عَلَيْكَ أَنْ تَعْتَمِ الدِّيَكَ وَتُجَالِسُهُمَا حَتَّى لا تَنْذَمَ بَعْدَ مَوْتِهِمَا!»:

- (۱) باید به پدر و مادرت احترام می‌گذاشتی و با آن‌ها همنشینی می‌کردی تا بعد از مرگشان پشیمان نشوی!
- (۲) واجب است بر تو که به والدین احترام بگذاری و با آن‌ها همراهی کنی تا پس از مرگ، اظهار پشیمانی نکنی!
- (۳) باید به پدر و مادرت احترام بگذاری و با آن‌ها همنشینی کنی تا اینکه بعد از وفاتشان پشیمان نشوی!
- (۴) برای اینکه بعد از فوت پدر و مادرتان پشیمان نشود، باید احترامشان را حفظ کنید و با آن‌ها نشست و برخاست کنید!

پایه‌دهم دوره‌دوم متوسطه

زبان عربی

۱۷

- إِعْتَرَفَ سَائِقُ الْحَافِلَةِ بَعْدَ تَصَادِمِهِ الشَّدِيدِ، يَأْنَهُ كَانَ نَائِمًا فِي تِلْكَ الْلَّحْظَةِ!:

(۱) راننده اتوبوس بعد از تصادف شدیدش اعتراف کرد که در آن لحظه خواب بود!

(۲) راننده اتوبوس بعد اعتراف کرد که در آن لحظه تصادف شدید، خواب بود!

(۳) پس از تصادف شدیدش، راننده اعتراف کرد که در آن لحظه، هوشیار نبوده است!

(۴) راننده اتوبوس پس از صدمه دیدن شدیدش، اعتراف کرد که آن زمان در خواب بوده است!

۱۸- عین الصحيح في الترجمة:

(۱) إِسْتَرْجِعْ هَذَا الْجَوَالِ لِأَنَّهُ لَا يَعْمَلُ!: این موبایل را بازمی‌گردانم، زیرا کار نمی‌کند!

(۲) أَمِّي لَا تَشَغِّلُ فِي هَذَا الْمَسْتَوْصَفِ!: مادرم! در این بیمارستان کار نکن!

(۳) مُعَلَّمُنَا عَلَمَنَا الدَّرْسَ وَ نَحْنُ تَعَلَّمَنَا!: معلم ما درس را به ما آموخت و ما آن را یاد گرفتیم!

(۴) أَعْتَدْرُ أَصْدَقَائِي بَعْدَ الْمَشْكُلَاتِ الْعَدِيدَةِ حَوْلَ هَذَا الْمَوْضُوعِ!: دوستانم بعد از مشکلات بسیار پیرامون این موضوع عذر خواستند!

۱۹- انتخاب الترجمة الصحيحة:

(۱) ﴿وَأَذْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاجِمِينَ﴾: و ما در رحمت تو وارد شدیم و تو مهربان ترین مهربانان هستی.

(۲) أَعْتَصِمُ بِحَبْلِ اللَّهِ وَأَتَوَلَّ عَلَيْهِ فِي كُلِّ الْأَمْوَارِ!: به ریسمان خداوند چنگ بزن و در همه کارها بر او توکل کن!

(۳) الْمُسْلِمُونَ قَدْ إِخْتَرُوا حَزِيرَةَ الْعِقِيدَةِ مَعَ الإِخْتِفَاظِ بِعَقِيَدَتِهِمْ!: مسلمانان با حفظ اعتقاد خود به آزادی عقیده احترام گذاشته‌اند!

(۴) ﴿اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ﴾: خداوند سرپرست کسانی است که ایمان آورند، آن‌ها از تاریکی‌ها به‌سوی

روشنی خارج می‌شوند.

۲۰- أَكْمَلِ الْفَرَاغَاتِ بِالْكَلِمَاتِ الْمُنَاسِبَةِ:

«أَكْثَرُ الْأَسْمَاكِ ..... مِنْ نُوْعٍ وَاحِدٍ وَ لَكِنَّ الْأَسْمَاكَ لَيَسْتُ ..... بِهِيَاهِ الْمَحِيطِ الْأَطْلَسِيِّ!»

(۱) الْمُنْتَشِرَةُ- مُتَعَلِّفَةٌ   (۲) الْمُسْتَعِرَةُ- مَفْرُوشَةٌ   (۳) الْمُنْتَفَرِقَةُ- مُمْقَنَدَةٌ   (۴) الْمُفْتَكِرَةُ- مُمْتَشِرَةٌ

۲۱- عین المناسب لمفهوم الآية الكريمة: ﴿وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هُوَنًا﴾

زَمَورَ آمَرَوْزَ رَسَمَ بِرْدَبَارِي
هَرَگَزْ نَخْوَرَدَ آبَ زَمِينِيْ كَهْ بَلَندَ اسْتَ
گَرَ دَسْتَ فَتَادَهَايِ بِيَگِرِيْ مَرَدِي
شَوَدَ سَهَلَ پَيِشَ تَوَ دَشَوارَهَا

(۱) گرت هم‌واره باید کامکاری

(۲) افتادگی آموز اگر طالب فیضی

(۳) مردی بُرُودَ فَتَادَه را پای زدن

(۴) گرت پایداری است در کارها

۲۲- ما هو الخطأ للتواصل (ارتباط) بين العمودين؟

۱- ماذا شاهدتم في مدينة همدان؟

۲- كيف سافرتم إلى همدان؟

۳- متى ذهبتם إلى السفر؟

۴- من كان مُرافقكم في السفر؟

(۱) ۱ → ب   (۲) ۲ → ج   (۳) ۳ → د   (۴) ۴ ← الف

■■■ إقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة التالية (۲۳-۲۶):

قد خلق الله الناس حتى يعيشوا بشكل جماعاتٍ و جعلهم في شعوبٍ و قبائلٍ ليتعرفوا و يتعايشعوا على أساس رفع حاجاتهم! التعایش السلميٌّ من الأهداف المهمةٌ لنشر الإسلام بين الشعوبٍ كما نُشاهِدُ في الحجّ! إضافةً إلى أداءِ الْفَرَائِضِ، فَإِنَّ فِي الْحَجَّ مَنَافِعَ إِجْتِمَاعِيَّةً وَ إِقْتَصَادِيَّةً وَ سِيَاسِيَّةً؛ يَتَعَرَّفُ الْحُجَّاجُ عَلَى مَشَاكِلِ الْأَمَمَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَ يَبْحَثُونَ عَنْ طَرِيقٍ لِحَلِّهَا! قال رسول الله ﷺ: «مَنْ كَانَ فِي حَاجَةٍ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ!»

۲۳- أيٌ مُنتَخِبٌ لا يوجد في النص حول منافع الحجّ؟

(۱) السياسة   (۲) الاقتصادية

۲۴- عین الصحيح حول الحجّ:

(۱) يَفْهَمُ الْإِنْسَانُ أَسْرَارَ حِيَاةِ الْآخِرِينَ فِي الْحَجَّ!

(۲) هذه المراسيم تُساعدُ في حلّ مشاكلِ الأمّةِ الإسلاميّةِ!

(۳) الْمُسْلِمُونَ يُشَارِكُونَ الْآخِرِينَ لِحَلِّ مشاكلِهِمُ الشَّخْصِيَّةِ فِي الْحَجَّ!

(۴) الْحَجَّ هُوَ الطَّرِيقُ الْوَحِيدُ لِرَفْعِ حاجاتِ الْمُسْلِمِينَ!

۲۵- عین المفهوم المناسب للحديث النبوی المذکور في النص:

- (۱) اندازه نگه دار که اندازه نکوست
- (۲) تو نیکی می‌کن و در درجه انداز
- (۳) دور گردون گر دو روزی بر مراد ما نگشت
- (۴) صد بار بدی کردی و دیدی گرس را

۲۶- عین الخطأ في مصدر الأفعال التالية:

- (۱) نشاهد → تعايش   (۲) يَتَعَرَّفُ → تعريف

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۳۰-۲۷):

۲۷- في أيّ عبارة جاء المصدر؟

- (۱) هل تصدق أنْ ترى أسماكاً تتساقط؟
- (۳) أرسلوا فريقاً لزيارة المكان و التعرف على الأسماك!

۲۸- أي فعل مصدره على وزن «إنفعال»؟

- (۱) ينصلحنا المعلم و يُرْسِدُنا إلى طريق الحق!
- (۳) أيها المؤمنون! أتفقوا أموالكم فيبئسُكم الله يأجر كثیر!

۲۹- في أيّ عبارة جاء المصدر أكثر من الباقي؟

- (۱) الإسلام يحترم كل الأديان و علينا ألا نعبد إلا الله و لا نشرك به!
- (۲) إذا قام أحد بتفریق بين المسلمين فهو عميل العدو!

(۳) جاء تأكيد القرآن على إحترام العقاید في الآية: ﴿لَا إِكراه في الدين﴾

(۴) نشتراك في إحتفال سووي يتعقد في مدرستنا لإكرام الفقراء!

۳۰- انتخاب ما ليس فيه حرف زائد:

(۱) ﴿إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُدْهِنُ السَّيِّئَاتِ﴾

(۱) رب إني لما أثرت إلى من خير فقير

(۴) ﴿أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ﴾

(۳) أجعل الجهد نصب عيني حتى أصل إلى هدفي!

IV

دین و زندگ

زمان پیشنهادی

دین و زندگ ۱ : درس‌های ۴ و ۵

۳۱- معرفی کلمه بزرخ در قرآن کریم و لغت، به ترتیب چگونه است؟

(۱) عالم میان حیات دنیا و آخرت- فاصله میان دنیا و آخرت

(۱) بزرخ- تمدنیات مادی

(۴) عالم میان حیات دنیا و دوزخ- فاصله و حایل میان دو چیز

(۳) بزرخ- شعور

(۴) سخن گفتن رسول اکرم ﷺ بعد از جنگ ..... با کشته شدگان این جنگ، نشانه‌ای بر وجود عالم ..... است و اینکه در این عالم

وجود دارد.

(۱) احد- قیامت- تمدنیات مادی

(۲) احد- بزرخ- تمدنیات مادی

(۳) بزرخ- شعور

(۴) وجود گرایش به بقا و جاودانگی نشان از حکمت الهی دارد و آیه شریفه ..... نشان می‌دهد که معاد لازمه حکمت الهی است.

(۱) ﴿من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحًا فلا خوفٌ عليهم و لا هم يحزنون﴾

(۲) ﴿ام نجعل الذين آمنوا و عملوا الصالحات كالمسدسين في الأرض﴾

(۳) ﴿الله لا إله إلّا هو ليجمعكم إلى يوم القيمة لا ريب فيه و من أصدق من الله حديثاً﴾

(۴) ﴿أفحسبتم أنما خلقناكم عبثاً و أتكم إلينا لا ترجعون﴾

۳۴- بر اساس آموزه‌های دینی، «توفی» به چه معناست؟

(۲) مرگ و زندگی دوباره

(۱) دریافت تمام و کمال روح و جسم

(۴) مرگ و انتقال روح به آخرت

(۳) دریافت تمام و کمال روح

۳۵- «برخوداری انسان از سرمایه‌های مختلف» و «نابرابری مجازات جنایتکارانی چون صدام و حامیانش در برابر معلوم و شیمیابی کردن هزاران جانباز» به ترتیب بر ..... معاد، به عنوان لازمه ..... و ..... دلالت دارد.

(۱) ضرورت- حکمت- عدل

(۲) امکان- حکمت- عدل

(۳) امکان- عدل- حکمت

پایه دهم دوره دوم متوسطه

دین و زندگی

۵

ارزشیابی پیشرفت یادداشتی (ریشه‌یاد) ۴

سال تحصیلی ۹۷-۹۸ - ۴

- ۳۶- آنجا که انتقال ..... به منزلگاه بعد از دنیا، با تقاضای «علی اعمل صالحًا فيما تركت» ملازم می‌شود، پاسخ‌گوی آنان ..... و جواب در خور در قبال درخواستشان ..... می‌باشد.
- (۱) همه انسان‌ها- فرشتگان- «و من و رائهم بربخ»
 (۲) همه انسان‌ها- خداوند- «کلًا انها کلمه هو قائلها»
 (۳) انسان گناهکار- فرشتگان- «و من و رائهم بربخ»
 (۴) انسان گناهکار- خداوند- «کلًا انها کلمة هو قائلها»
- ۳۷- شعر زیر می‌تواند پیامی برای کدام آیه شریفه باشد؟
- که خواهد بود کاری صعب بر راه
 به گفت انبیا از خواب برخیز
- تو را چندین پیمایر کرده آگاه
 به گفت طفل جستی راه پرهیز
- (۱) ام نجعل المتقین كالفحجار
 (۲) أفحسبتم انما خلقناكم عبئاً وإنكم إلينا لا ترجعون
 (۳) ام نجعل الذين آمنوا و عملوا الصالحات كالمفسدين في الأرض
 (۴) الله لا إله إلا هو ليجعلنكم إلى يوم القيمة لا ريب فيه و من أصدق من الله حديثاً
- ۳۸- با توجه به آیه شریفه «بنبأ الإنسان يومئذ بما قدم و الآخر» طرف زمان و موضوع آیه به ترتیب در کدام گزینه به چشم می‌خورد؟
- (۱) قیامت- باز بودن پرونده در بربخ
 (۲) آخرت- آگاهی از تمام اعمال در بربخ
 (۳) بربخ- باز بودن پرونده در بربخ
 (۴) دوزخ- آگاهی از تمام اعمال در قیامت
- ۳۹- روح که ..... انسان است توسط ..... تمام و کمال دریافت می‌شود که نشانه ..... آن می‌باشد.
- (۱) حقیقت وجود- فرشتگان- تغییرنپذیری
 (۲) حقیقت وجود- فرشتگان- بقا و جاودانگ
 (۳) من ثابت- فرشتگان- بقا و جاودانگ
 (۴) من ثابت- فرشتگان- بقا و جاودانگ
- ۴۰- «انسداد راه هرگونه ایرادی بر نظام عادلانه خداوند» چگونه محقق می‌شود و در کدام آیه شریفه خداوند با استفهام انکاری بر ضرورت عدالت تأکید می‌نماید؟
- (۱) وجود جهان دیگر- «ام نجعل الذين آمنوا و عملوا الصالحات كالمفسدين في الأرض»
 (۲) بریایی رستاخیز عظیم- «أفحسبتم انما خلقناكم عبئاً وإنكم إلينا لا ترجعون»
 (۳) مجازات افراد اهل جنایت و خیانت قبل از موت- «ام نجعل المتقین كالفحجار»
 (۴) پرداخت پاداش در خور و شایسته به خادمین به خلق- «لا ريب فيه»
- ۴۱- نشانه‌های وجود «شعور و آگاهی» در عالم بربخ برای آدمی، در کدام گزینه نمایان است؟
- (۱) گفت‌وگوی فرشتگان با انسان و وجود ارتباط میان عالم بربخ و دنیا
 (۲) گفت‌وگوی فرشتگان با انسان- سخن گفتن پیامبر ﷺ با کشته‌شدنگان جنگ بدرا
 (۳) ارتباط متوفی در عالم بربخ با خانواده خودش- سخن گفتن پیامبر ﷺ با کشته‌شدنگان جنگ بدرا
 (۴) ارتباط متوفی در عالم بربخ با خانواده خودش- وجود ارتباط میان عالم بربخ و دنیا
- ۴۲- کدام آیه شریفه پاسخ‌گوی این سؤال است که «دلیل آفریدن این همه استعدادها و سرمایه‌ها در درون ما» چه بوده است؟
- (۱) أفحسبتم انما خلقناكم عبئاً وإنكم إلينا لا ترجعون
 (۲) «ام نجعل الذين آمنوا و عملوا الصالحات كالمفسدين في الأرض»
 (۳) «الله لا إله إلا هو ليجعلنكم إلى يوم القيمة»
 (۴) لا ريب فيه و من أصدق من الله حديثاً
- ۴۳- تأثیر مقدار فضیلت‌های بربخیان، ..... دیدارشان با خانواده خویش را رقم می‌زند و طرف زمان عبارت شریفه «یومئذ» ..... می‌باشد.
- (۱) کمیت- قیامت
 (۲) کمیت- بربخ
 (۳) کیفیت- قیامت
 (۴) کیفیت- بربخ
- ۴۴- کدام آیه شریفه «وجود ارتباط میان عالم بربخ و دنیا» را ثابت می‌کند؟
- (۱) أفحسبتم انما خلقناكم عبئاً وإنكم إلينا لا ترجعون
 (۲) «بنبأ الإنسان يومئذ بما قدم و الآخر»
 (۳) حتى إذا جاء أحدهم الموت قال رب ارجعون لعَى اعمل صالحًا
 (۴) «من كان يريده ثواب الدنيا فعنده الله ثواب الدنيا والآخرة»
- ۴۵- سرلوحة دعوت پیامبران الهی کدام اصول دین است و پیام کدام عبارت شریفه ناظر بر دو مین آن‌ها می‌باشد؟
- (۱) توحید- ایمان به آخرت- «الله لا إله إلا هو»
 (۲) توحید- معاد- «ام نجعل الذين آمنوا و عملوا الصالحات»
 (۳) یکتاپرستی- ایمان به آخرت- «و من أصدق من الله حديثاً»
 (۴) یکتاپرستی- معاد- «ليجعلنكم الى يوم القيمة»

۲۰

زبان انگلیسی

زمان پیشنهادی

زبان انگلیسی ۱ : درس ۲

46- What is ..... planet from the Sun?

- 1) the farthest   2) farthest   3) the far   4) far

47- My friend has ..... English books than his brother.

- 1) many   2) much   3) most   4) more

48- One of ..... moments in my life was my daughter's birthday.

- 1) happier   2) the happiest   3) as happy as   4) happy as

49- My father is ..... my mother. They are both 65.

- 1) as old as   2) older than   3) the oldest   4) very old

50- The Earth ..... the sun.

- 1) goes around   2) defends   3) creates   4) collects

51- Red blood cells ..... oxygen around the body.

- 1) defend   2) make   3) carry   4) attack

52- My father was a soldier in the war. They ..... our country against the enemy.

- 1) moved   2) defended   3) orbited   4) sent

53- Put the conversation in the right order.

- a. Which planet is the largest of all?
- b. Yeah, we can see the nearer ones without a telescope.
- c. Can we see it without a telescope?
- d. Jupiter is the largest one.

- 1) c, d, b, a   2) b, d, a, c   3) a, b, c, d   4) a, d, c, b

54- I bought a/an ..... toy car yesterday.

- 1) new Iranian plastic   2) new plastic Iranian
3) Iranian new plastic   4) plastic Iranian new

55- Which one has rising intonation (↗)?

- 1) I was there for 2 months.   2) Where are you going to go?
3) Is this car faster than that one?   4) The students will visit a church.

■■ Cloze Test:

Blood is an important ... (56)... that keeps us alive. The heart ... (57)... blood to all parts of the body and brings them ... (58)... and food. Blood fights ... (59)... and controls the health of our body organs. Each ... (60)... of blood has about 300 millions of red blood cells.

56- 1) liquid	2) fact	3) rock	4) ring
57- 1) orbits	2) pumps	3) defends	4) donates
58- 1) dioxide	2) bacteria	3) microbes	4) oxygen
59- 1) oxygen	2) bacteria	3) carbon	4) cells
60- 1) virus	2) brain	3) drop	4) planet

۴. ریاضیات

زمان پیشنهادی

ریاضی ۱: درس‌های ۲ و ۳ فصل ۲ و فصل ۳

$$61 - \text{اگر } x \text{ عددی منفی باشد، ساده شده کسر} \frac{\sqrt[5]{x^5} \times \sqrt[4]{x^8}}{\sqrt[2]{x^3}} \text{ کدام است؟}$$

-1 (۴)

x (۳)

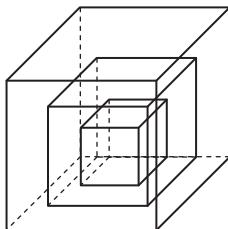
-x (۲)

۱ (۱)

محل انجام محاسبات

پایه دهم دوره کوم متوسطه

- ۶۲- مطابق شکل، سه مکعب تودرتو داریم. اگر حجم بزرگ‌ترین مکعب ۱۲۵ و حجم کوچک‌ترین مکعب ۶۴ باشد، طول ضلع مکعب متوسط در کدام بازه قرار دارد؟

- (۱) $(2/5, 3/5)$
 (۲) $(3, 4)$
 (۳) $(4, 5)$
 (۴) $(3/5, 4/5)$

- ۶۳- تساوی $\sqrt[n]{a^n} = (\sqrt[n]{a})^n$ به‌ازای چه مقادیری از a و n برقرار نیست؟

- (۱) فرد $n < 0$ ، $a > 0$ (۲) زوج $n > 0$ ، $a < 0$ (۳) فرد $n > 0$ ، $a > 0$ (۴) کدام است؟

$$\frac{1}{66} \times \frac{1}{66} \times \frac{1}{66} \times \frac{1}{66} \times \frac{1}{66} \times \frac{1}{66}$$

$$\frac{6}{\sqrt[6]{6}}$$

$$6^{(3)}$$

$$\sqrt[6]{6^{(2)}}$$

$$\sqrt[6]{6}$$

- ۶۴- ساده‌شده کسر $A = \frac{1-\sqrt{2}}{1+\sqrt{2}}$ کدام است؟

$$1 - \sqrt[4]{2}$$

$$1 + \sqrt[4]{2}$$

$$\sqrt[4]{2} - 1$$

$$1 + \sqrt{2}$$

- ۶۵- عبارت $x\sqrt{-x}$ با کدام عبارت زیر برابر است؟

$$|x|\sqrt{-x}$$

$$-\sqrt{x^3}$$

$$\sqrt{-x^3}$$

$$-\sqrt{-x^3}$$

- ۶۶- اگر $a < b < 1$ باشد، بین ریشه‌های سوم، چهارم و پنجم b کدام رابطه می‌تواند برقرار باشد؟

- (۱) ریشه پنجم $b >$ ریشه چهارم $b >$ ریشه سوم $b >$ ریشه چهارم b
 (۲) ریشه سوم $b >$ ریشه پنجم $b >$ ریشه چهارم b
 (۳) ریشه چهارم $b >$ ریشه سوم $b >$ ریشه پنجم $b >$ ریشه چهارم b

- ۶۷- اگر $a, b \geq 0$ و $\sqrt{a+b} = \sqrt{a} + \sqrt{b}$ کدام گزینه درست است؟

- (۱) $a < a, b < 1$ (۲) $b = 0$ (۳) $a = 0$ یا $a = 0$ (۴) $a+b = 1$ (۵) $ab = 1$

- ۶۸- اندازه وتر و یک ضلع مثلث قائم‌الزاویه‌ای، به ترتیب $\frac{1}{\cos 40^\circ}$ و $\tan 40^\circ$ می‌باشد. اندازه ضلع دیگر آن چقدر است؟

$$\cot 40^\circ$$

$$\frac{1}{\sin 40^\circ}$$

$$2(2)$$

$$1(1)$$

- ۶۹- در تجزیه عبارت $x^3 - 2xy + x^2y - 2y^2$ کدام عامل وجود دارد؟

$$2x + y^2$$

$$x^2 - 2y$$

$$x - y$$

$$x^2 + 2y$$

$$4(4)$$

$$8(3)$$

$$2(2)$$

$$1(1)$$

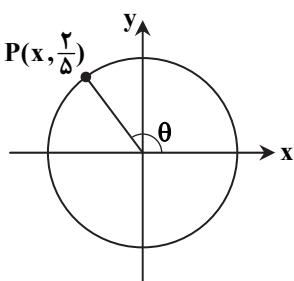
- ۷۰- حاصل عبارت $A = \sqrt[13]{x^{\frac{4}{15}}}$ به‌ازای $x = \sqrt[3]{\sqrt[4]{x^2}}$ کدام است؟

$$2(2)$$

محل انجام محاسبات

۸

۷۲- اگر انتهای کمان روبه‌رو به زاویه θ روی دایره مثلثاتی مطابق شکل روبه‌رو، نقطه‌ای به مختصات $P(x, \frac{2}{\delta})$ باشد، $\cot\theta$ چند برابر $\sqrt{21}$ است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$
 (۲) $-\frac{1}{2}$
 (۳) $\frac{2}{21}$
 (۴) $-\frac{2}{21}$

۷۳- حاصل عبارت $\frac{1+\sin 15^\circ}{1-\sin 15^\circ} - \frac{1-\sin 15^\circ}{1+\sin 15^\circ}$ کدام است؟

$$\frac{2\sin 15^\circ}{\cos^2 15^\circ} \quad (۴)$$

$$\frac{2\sin^3 15^\circ}{\cos 15^\circ} \quad (۳)$$

$$\frac{4\sin 15^\circ}{\cos^2 15^\circ} \quad (۲)$$

$$\frac{4\cos 15^\circ}{\sin^2 15^\circ} \quad (۱)$$

۷۴- مقدار $A = \frac{99^3 - 1}{99^2 + 100} \times \frac{99^3 + 1}{99^2 - 98}$ کدام است؟

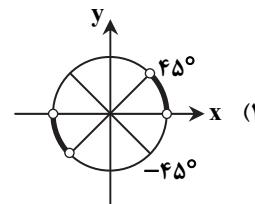
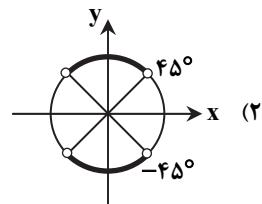
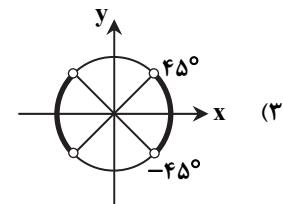
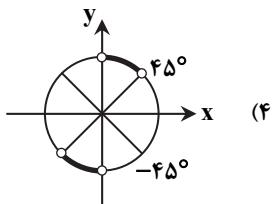
$$98^2 \quad (۴)$$

$$99^2 \quad (۳)$$

$$9800 \quad (۲)$$

$$9900 \quad (۱)$$

۷۵- در کدام بخش از دایره مثلثاتی، نابرابر $\cot\alpha > \tan\alpha > 0$ برقرار است؟

۳.

زیست‌شناسی

زمان پیشنهادی

زیست‌شناسی ۱: گفتارهای ۳ و ۴ و گفتارهای ۱ و ۲ و فصل ۳

۷۶- در ..... میکروب‌ها در ابتدای روده ..... زندگی می‌کنند و سلولز را آب‌کافت می‌کنند.

(۴) انسان-باریک

(۱) گوسفند-بزرگ   (۲) گاو-کور

(۳) اسب-بزرگ

۷۷- کدامیک از اعمال زیر نمی‌تواند هنگام دم روی دهد؟

(۲) انبساط شش‌ها

(۱) رانده شدن جناغ به سمت جلو

(۴) گنبدهی شدن دیافراگم

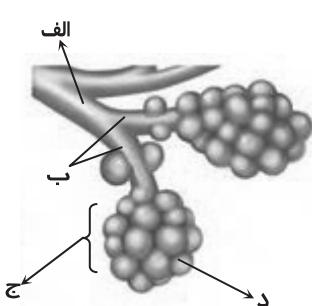
(۳) انقباض ماهیچه بین دنده‌ای خارجی

محل انجام محاسبات

زیست‌شناسی

پایه دهم دورهٔ دوم متوسطه

- ۷۸- پرده‌ای که حفرهٔ شکم را از قفسهٔ سینه جدا می‌کند .....
 ۱) در هنگام بازدم مسطح می‌شود.
 ۲) از جنس بافت پیوندی می‌باشد.
 ۳) از بصل النخاع پیام دریافت می‌کند.
- ۷۹- در نوزاد انسان، میزان هوای مرده با کدام‌یک رابطهٔ مستقیم دارد؟
 ۱) هوای ذخیرهٔ دمی
 ۲) هوای باقی‌مانده
 ۳) کدام گزینه جملهٔ زیر را به‌نادرستی تکمیل می‌کند?
 «در انسان مرکز تنفسی در بصل النخاع .....»
 ۱) دستور انقباض ماهیچه میان‌بند را می‌دهد.
 ۲) بالاتر از مرکز تنفسی در پل مغزی قرار دارد.
 ۳) کدام جمله دربارهٔ شش‌ها نادرست است؟
 ۱) به‌علت وجود کیسه‌های حبابکی فراوان، حالت اسفنجی دارند.
 ۲) ویژگی کشسانی آن‌ها، در بازدم نقش مهمی دارد.
 ۳) کدام گزینه جملهٔ زیر را به‌نادرستی تکمیل می‌کند?
 «هورمون ..... سبب افزایش ..... می‌شود.»
 ۱) سکرتین-آتنیم
 ۲) گاسترین-آسید
 ۳) کدام‌یک بدون مصرف انرژی یاخته انجام می‌شود?
 ۱) خروج کیلومیکرون از یاخته روده
 ۲) ورود اسیدچرب به یاخته روده
 ۳) خروج سدیم از یاخته روده
 ۴) خروج گلوکز از آن، ..... مصرف انرژی یاخته انجام می‌شود.
- ۸۰- کدام گزینه جملهٔ زیر را به‌نادرستی تکمیل می‌کند?
 «در انسان مرکز تنفسی در بصل النخاع .....»
 ۱) دستور انقباض ماهیچه میان‌بند را می‌دهد.
 ۲) بالاتر از مرکز تنفسی در پل مغزی قرار دارد.
 ۳) کدام جمله دربارهٔ شش‌ها نادرست است؟
 ۱) به‌علت وجود کیسه‌های حبابکی فراوان، حالت اسفنجی دارند.
 ۲) ویژگی کشسانی آن‌ها، در بازدم نقش مهمی دارد.
 ۳) کدام گزینه جملهٔ زیر را به‌نادرستی تکمیل می‌کند?
 «هورمون ..... سبب افزایش ..... می‌شود.»
 ۱) سکرتین-آتنیم
 ۲) گاسترین-آسید
 ۳) کدام‌یک بدون مصرف انرژی یاخته انجام می‌شود?
 ۱) خروج کیلومیکرون از یاخته روده
 ۲) ورود اسیدچرب به یاخته روده
 ۳) خروج سدیم از یاخته روده
 ۴) خروج گلوکز از آن، ..... مصرف انرژی یاخته انجام می‌شود.
- ۸۱- کدام جمله دربارهٔ شش‌ها نادرست است?
 ۱) در شش راست تعداد کیسه‌های حبابکی بیشتری وجود دارد.
 ۲) یک پردهٔ جنب هر دو شش چپ و راست را با هم فراگرفته است.
 ۳) سکرتین-بی‌کربنات
 ۴) گاسترین-پیسین
- ۸۲- فرآیند گوارش مواد غذایی در چند مرحله از جانداران زیر با تشکیل کریچه‌های غذایی همراه است?
 ۱) برخلاف-با
 ۲) برخلاف-بدون
 ۳) مانند-با
 ۴) مانند-بدون
- ۸۳- فرآیند گوارش مواد غذایی در چند مرحله از جانداران زیر با تشکیل کریچه‌های غذایی همراه است?
 ۱) برخلاف-با
 ۲) برخلاف-بدون
 ۳) مانند-با
 ۴) مانند-بدون
- ۸۴- از تجزیهٔ کدام‌یک، فقط آمینو اسید حاصل می‌شود؟
 ۱) HDL (۴)
 ۲) LDL (۴)
 ۳) موسین
 ۴) موسین
- ۸۵- همه گیرنده‌هایی که به کاهش اکسیژن حساس هستند، .....
 ۱) سیاهرگ ..... ، اکسیژن کم و دی‌اکسیدکربن زیادی دارد.
 ۲) فوق کبدی برخلاف سرخرگ ششی
 ۳) فوق کبدی همانند سیاهرگ ششی
 ۴) باب همانند سرخرگ ششی
- ۸۶- چند عبارت، جملهٔ زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند?
 ۱) ۱
 ۲) ۲
 ۳) ۳
 ۴) ۴
- ۸۷- برای ساخت یک مولکول هموگلوبین با ۵۷۴ آمینو اسید، چند مولکول آب تولید می‌شود؟
 ۱) ۱
 ۲) ۲
 ۳) ۳
 ۴) ۴
- ۸۸- یک فرد سالم که تعداد تنفس عادی او ۱۴ بار در دقیقه است، در یک دقیقه تنفس عادی، حدود .....
 ۱) ۴۲ لیتر حجم ذخیرهٔ دمی دارد.
 ۲) ۵ لیتر هوای مرده دارد.
 ۳) ۲۱ لیتر حجم ذخیرهٔ بازدمی دارد.
- ۸۹- کدام گزینه در مورد شکل روبه‌رو درست است?
 ۱) «الف» برخلاف «ب» دارای ترشحات مخاطی است.
 ۲) «ب» برخلاف «د» می‌تواند هوای تنفسی را از گرد و غبار پاکسازی کند.
 ۳) «ج» همانند «ب» می‌تواند تنگ و گشاد شود.
 ۴) «الف» همانند «ج» جزء بخش مبادله‌ای محسوب می‌شود.

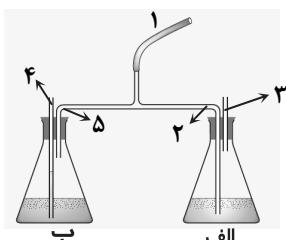

پایه دهم دوره دوم متوسطه

زیست‌شناسی

۱۰

ازشیابی پیشرفت تحصیلی مرحله ۴ (رشته علوم تجربی)

۹۲- در اثر عمل دم و بازدم در لوله شماره «۱»، کدام یک روی می‌دهد؟

(۱) هنگام بازدم، در مایع ظرف «ب» حباب ایجاد می‌شود.

(۲) هنگام دم، مایع در لوله ۴ بالا می‌آید.

(۳) هنگام دم، در مایع ظرف «الف» حباب ایجاد می‌شود.

(۴) هنگام بازدم، مایع ظرف «الف» سریع تر تغییر رنگ می‌دهد.

۹۳- با توجه به واکنش تنفس یاخته‌ای در انسان، کدام عبارت درست است؟

(۱) ماده «ب» در جذب ویتامین B₁₂ در روده نقش دارد.

(۲) برم تیمول بلو در مجاورت ماده «الف» زردرنگ می‌شود.

(۳) ماده «ب» فقط در بافت چربی تولید می‌شود.

(۴) در بدن یک انسان عادی ..... در سمت ..... بدن قرار دارد.

(۱) قسمت بزرگ کبد همانند کولون پایین‌رو- راست

(۲) کیسهٔ صفراء همانند قسمت کوچک کبد- چپ

(۳) اسفنکتر انتهای مري همانند قسمت اعظم کبد- چپ

۹۴- یک مولکول سلولز که دارای ۲۰۰ مولکول گلوکز بوده، بهصورت ناقص در دستگاه گوارش گاو هیدرولیز شده است و طی آن ۶۰ مولکول گلوکز

حاصل و بقیه بهصورت دی‌ساکارید بهدست آمداند. در مجموع به ترتیب چند پیوند شکسته و چند مولکول آب مصرف شده است؟

(۱) ۱۳۰ - ۱۲۹ (۲) ۱۲۹ - ۱۳۰ (۳) ۱۲۹ - ۱۲۸ (۴) ۱۲۸ - ۱۲۹

۱۰. فیزیک

زمان پیشنهادی

فیزیک ۱ : فصل ۲

۹۶- مطابق شکل، جسمی به جرم ۲kg بر روی سطح افقی، تندي خود را از $\frac{m}{s}$ به $\frac{m}{s}$ می‌رساند. اگر جایه‌جایی این جسم ۴۰cm باشد، کار نیروی اصطکاک چند ژول خواهد بود؟

(۱) -۱

(۲) -۲

(۳) -۳

(۴) -۴

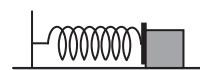
۹۷- جسمی به جرم ۶kg با تندي ثابت $\frac{m}{s}$ روی سطح افقی بدون اصطکاک در حرکت است. چه نیروی افقی و در کدام جهت باید به این جسم وارد شود تا انرژی جنبشی آن پس از طی مسافت ۲۰m به ۸۰۰J برسد؟(۱) ۲۵N و در خلاف جهت حرکت جسم
(۲) ۵۰N و در جهت حرکت جسم

(۳) ۵۰N و در خلاف جهت حرکت جسم

محل انجام محاسبات

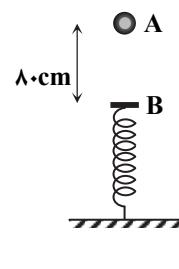
پایه دهم دوره‌ی دوم متوسطه

۹۸- جسمی به جرم 2kg مطابق شکل، با تندی $\frac{\text{m}}{\text{s}}$ به فنری برخورد می‌کند و آن را حداکثر 20 سانتی‌متر فشرده می‌نماید. اگر از لحظه‌ی برخورد جسم به فنر تا لحظه‌ی توقف آن، نیروی اصطکاک 15N به جسم وارد شود، بیشترین انرژی پتانسیل کشسانی ذخیره‌شده در فنر چند زول خواهد بود؟

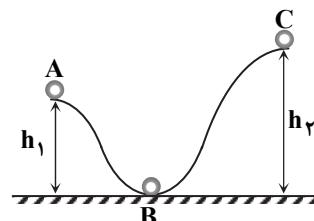
- (۱) ۱۸
(۲) ۲۲
(۳) ۲۵
(۴) ۳۰

۹۹- جسمی به جرم 5kg را از نقطه‌ی A به فاصله 80 سانتی‌متری فنری که به طور قائم روی سطح زمین قرار دارد رها می‌کنیم. جسم در نقطه‌ی B به فنر خوده و آن را حداکثر 20cm می‌فشارد. بیشینه‌ی انرژی پتانسیل فنر و تندی برخورد جسم به فنر کدام است؟

- (۱) $4 \frac{\text{m}}{\text{s}} \text{ و } 5\text{J}$
(۲) $4 \frac{\text{m}}{\text{s}} \text{ و } 40\text{J}$
(۳) $\sqrt{20} \frac{\text{m}}{\text{s}} \text{ و } 50\text{J}$
(۴) $\sqrt{20} \frac{\text{m}}{\text{s}} \text{ و } 40\text{J}$

۱۰۰- جسمی را به کمک دست، در مسیر بدون اصطکاک ABC حرکت داده‌ایم. اگر کار دست ما با تغییر انرژی پتانسیل گرانشی جسم در این مسیر برابر باشد، کدام گزینه درست است؟

- (۱) تندی جسم در نقطه‌ی C ، بیشتر از تندی جسم در نقطه‌ی A است.
(۲) تندی جسم در نقطه‌ی C ، کمتر از تندی جسم در نقطه‌ی A است.
(۳) تندی جسم در نقطه‌ی C ، برابر تندی جسم در نقطه‌ی A است.
(۴) تندی جسم در نقطه‌ی C ، برابر صفر است.

۱۰۱- مطابق شکل، جسمی به جرم 2kg با تندی $V_1 = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ به فنری برخورد می‌کند. از لحظه‌ی برخورد جسم با فنر تا زمانی که تندی جسم به V_2 می‌رسد، اندازه‌ی کار نیروی اصطکاک 15J و اندازه‌ی کار نیروی فنر 60J می‌شود. V_2 چند متر بر ثانیه است؟

- (۱) ۳
(۲) ۵
(۳) ۷
(۴) ۹

۱۰۲- جسمی را از ارتفاع 2 متری سطح زمین تا ارتفاع 10 متری بالا می‌بریم. یک بار مبدأ پتانسیل را سطح زمین درنظرمی‌گیریم و تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی جسم را حساب می‌کنیم (ΔU_1)، بار دیگر مبدأ پتانسیل گرانشی را در ارتفاع 2 متری از سطح زمین درنظرمی‌گیریم و تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی جسم را حساب می‌کنیم (ΔU_2). نسبت $\frac{\Delta U_2}{\Delta U_1}$ کدام است؟

$$\frac{\Delta U_2}{\Delta U_1} = \frac{2}{10} = \frac{1}{5}$$

محل انجام محاسبات

فیزیک

پایه دهم دوره دوم متوسطه

۱۲

- ۱۰۳- بازیکنی یک توپ فوتبال به جرم $5/0$ کیلوگرم را با تندی $20 \frac{m}{s}$ از روی نقطه پنالتی به سمت دروازه شوت می‌کند و این توپ با تندی $\frac{m}{s}$ به تیر افقی دروازه برخورد می‌کند. اگر ارتفاع تیر افقی دروازه از سطح زمین $2/6$ متر باشد، کار نیروی مقاومت هوا در این جابه‌جایی چند ژول است؟

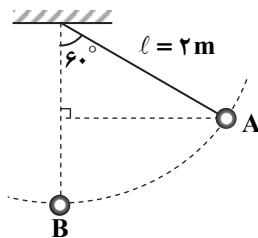
-۲۳) ۴

+۲۳) ۳

-۱۶) ۲

+۱۶) ۱

- ۱۰۴- گلوله‌ای به جرم $5kg/0$ را که مطابق شکل از انتهای نخی به طول 2 متر آویزان است، از نقطه A رها می‌کنیم. کار نیروهای وزن و کشش نخ در جابه‌جایی از نقطه A تا B به ترتیب چند ژول است؟

-۵) ۵

۵) ۵ و صفر

-۱۰) ۱۰

۱۰) ۱۰ و صفر

- ۱۰۵- جسمی را از ارتفاع h به سمت پایین پرتاب می‌کنیم. در لحظه‌ای که انرژی پتانسیل گرانشی جسم $46J$ است، انرژی جنبشی آن K_1 و در لحظه‌ای که انرژی پتانسیل آن J است، انرژی جنبشی آن K_2 است. اگر $K_2 = 2K_1$ باشد، انرژی مکانیکی جسم چند ژول است؟ (نیروی مقاومت هوا قابل صرف‌نظر کردن است).

۷۸) ۴

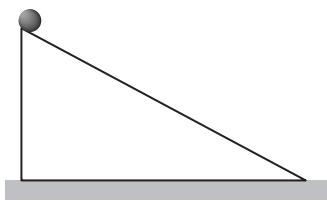
۷۶) ۳

۷۴) ۲

۷۲) ۱

- ۱۰۶- مطابق شکل، جسمی از بالای سطح شبیدار بدون اصطکاکی رها می‌شود و پس از پیمودن سطح به انتهای آن می‌رسد. انرژی جنبشی جسم در نیمهٔ مسیر چند برابر انرژی پتانسیل گرانشی نسبت به زمین در ابتدای مسیر است؟ (مبدأ پتانسیل گرانشی را سطح زمین در نظرمی‌گیریم).

۱) ۱

 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$

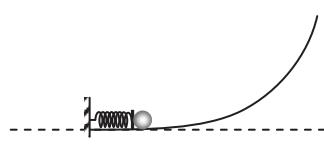
- ۱۰۷- جسمی به جرم $2kg$ را از سطح زمین با تندی $20 \frac{m}{s}$ در راستای قائم به سمت بالا پرتاب می‌کنیم. در لحظه‌ای که انرژی جنبشی جسم $100J$ می‌شود، ارتفاع جسم، چند برابر ارتفاع نهایی جسم خواهد بود؟ (مقادیر هوا ناچیز است).

 $\frac{3}{4}) ۴$ $\frac{1}{4}) ۳$ $\frac{2}{3}) ۲$ $\frac{1}{3}) ۱$

محل انجام محاسبات

پایه دهم دوره‌ی کوم متوسطه

۱۰۸- مطابق شکل، جسمی به جرم $g = 800\text{ g}$ ، در مقابل فنر فشرده‌ای قرار دارد و انرژی پتانسیل ذخیره شده در فنر $J = 100\text{ J}$ است. با باز شدن فنر، جسم در راستای سطح پرتاب می‌شود. اگر طی عبور از مسیر حرکت $J = 20\text{ J}$ انرژی تلف شود، این جسم تا چه ارتفاعی بالا خواهد رفت؟

- (۱) 5 m
- (۲) $7 / 5\text{ m}$
- (۳) 10 m
- (۴) $12 / 5\text{ m}$

۱۰۹- آسانسور A توان و بازده بیشتری از آسانسور B دارد. با مصرف انرژی الکتریکی یکسان در هر دو آسانسور برای بالا رفتن از سطح زمین، آسانسور ..... تا طبقه بالاتری و در مدت زمان ..... خواهد رفت.

- (۱) A - بیشتری
- (۲) A - کمتری
- (۳) B - بیشتری
- (۴) B - کمتری

۱۱۰- توان پمپ آبی 20 kW است. این پمپ در مدت ۳ دقیقه، 3 m^3 آب را از یک چاه به عمق 50 m به منبع آبی واقع در ارتفاع 10 m از سطح زمین می‌رساند. بازده این پمپ چند درصد است؟

$$(p_{آب} = 10^3 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3})$$

- (۱) ۲۵
- (۲) ۳۵
- (۳) ۴۵
- (۴) ۵۰

۲۵

شیمی

زمان پیشنهادی

شیمی ۱: فصل ۱ از ابتدای توزیع الکترون‌ها در لایه‌ها و زیرلایه‌ها و فصل ۲ تا ابتدای ترکیب اکسیژن با فلزها و نافلزها

۱۱۱- در لایه سوم اصلی ($n = 3$) تعداد ..... زیرلایه قرار دارد و لایه چهارم ($n = 4$) حداکثر گنجایش ..... الکترون را دارد. در لایه چهارم بیشترین گنجایش الکترونی را زیرلایه ..... دارد.

- (۱) f - ۳۲ - ۳
- (۲) d - ۳۲ - ۴
- (۳) f - ۱۸ - ۳
- (۴) d - ۱۸ - ۴

۱۱۲- در ساختار کدام یک از موارد زیر مولکول وجود ندارد؟

- (۱) CCl_4
- (۲) HCl
- (۳) Li_2O
- (۴) NI_3

۱۱۳- همه عبارت‌های زیر درست هستند، به جز .....

(۱) یون‌های آلومینیم و فسفید دارای بار الکتریکی همانندی با علامت مخالف هستند.

(۲) تعداد آئیون‌ها در ترکیب منیزیم کلرید با تعداد کاتیون‌ها در ترکیب پتاسیم اکسید برابر است.

(۳) در ترکیب کلسیم فلورید، قدر مطلق بار کاتیون و تعداد آئیون‌ها با یکدیگر برابر است.

(۴) یون‌های سولفید، اکسید و نیترید دارای بار الکتریکی یکسانی هستند.

۱۱۴- تعداد پیوندهای کوالانسی کدام دو ترکیب با هم برابر است؟

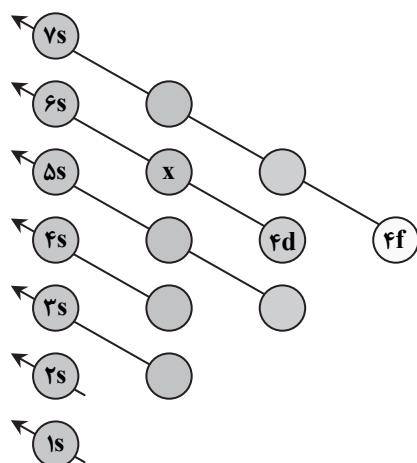
- (۱) N_2 ، O_2
- (۲) OF_2 ، O_2
- (۳) H_2O ، F_2
- (۴) CF_4 ، N_2

محل انجام محاسبات

پایه دهم دوره دوم متوسطه

شیمی

۱۴

۱۱۵- کدام عبارت زیر درست است؟

(۱) لایه الکترونی دوم برخلاف لایه الکترونی سوم یکپارچه نیست.

(۲) لایه الکترونی چهارم دارای زیرلایه‌هایی با $n \leq 4$ می‌باشد.(۳) زیرلایه‌ای با عدددهای کوانتومی $l=1$ و $n=4$ حداقل می‌تواند دارای ۳۲ الکترون باشد.

(۴) حداقل گنجایش الکترونی لایه چهارم، ۴ برابر گنجایش الکترونی لایه دوم است.

۱۱۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر در مورد زیرلایه **X** مشخص شده در شکل مقابل، درست است؟

الف) این زیرلایه در عناصر دوره پنجم جدول الکترون می‌پذیرد.

ب) مقدار $n+1$ برای این زیرلایه برابر ۷ است.

پ) این زیرلایه در لایه الکترونی با گنجایش حداقل ۵۰ الکtronon جای دارد.

ت) این زیرلایه حداقل گنجایش ۶ الکترون را دارد.

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

۱۱۷- کدام عبارت زیر در مورد دو زیرلایه $3d$ و $4d$ درست است؟

(۱) هر دو زیرلایه، گنجایش الکترونی یکسان و در صورت پر بودن، تراکم الکترونی یکسانی دارند.

(۲) در زیرلایه $2d$ یک واحد بیشتر از $(n+l)$ در زیرلایه $4d$ است.(۳) زیرلایه $3d$ در دوره چهارم جدول و زیرلایه $4d$ در دوره پنجم جدول در حال پر شدن است.(۴) طبق اصل آفبا، زیرلایه $3d$ بعد از زیرلایه $4d$ از الکترون اشغال می‌شود.۱۱۸- آرایش الکترونی اتمی به زیرلایه $3p$ ختم می‌شود. کدام یک از عبارت‌های زیر در مورد آن درست است؟الف) آرایش الکترونی فشرده این اتم به صورت $[Ar]^{3}4s^{3}3p^{3}$ است.ب) دارای ۳ الکترون ظرفیتی است و آرایش الکترون- نقطه‌ای آن به صورت $\overset{\cdot}{A}\cdot$ است.

پ) به دوره چهارم و گروه ۱۵ جدول تعلق دارد.

ت) آرایش الکترونی فشرده عنصر هم‌گروه آن از دوره قبل، به صورت $[Ne]^{3s^{2}3p^{3}}$ است.

۱) ب و پ

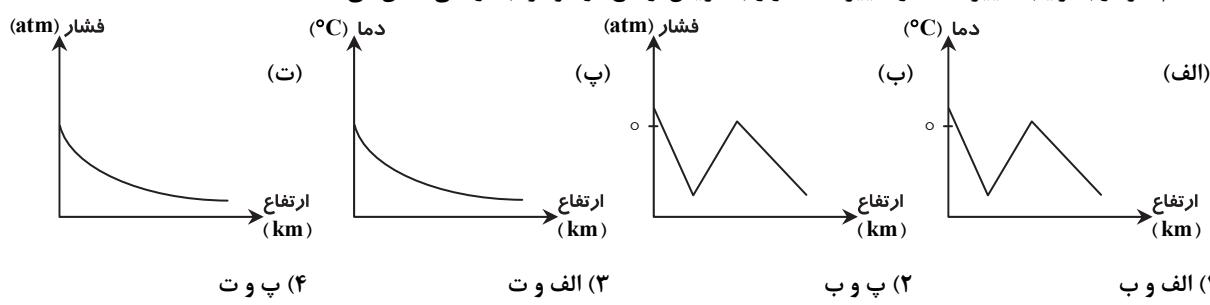
۲) پ و ت

۳) الف و ب

محل انجام محاسبات

پایه دهم دوره کوم متوسطه

۱۱۹- کدام نمودار به ترتیب تغییرات دما و تغییرات فشار را با افزایش ارتفاع در هواکره به درستی نشان می‌دهد؟

۴) پ-ت

۳) الف و ت

۲) پ و ب

۱) الف و ب

۱۲۰- کدام گزینه به ترتیب مراحل تقطیر جزء‌به‌جزء هوا مایع را به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) کاهش دما و به دست آوردن هوا مایع

(ب) جداسازی رطوبت هوا

(پ) عبور هوا از صافی جهت جداسازی گرد و غبار

(ت) جداسازی کربن دی‌اکسید

(ث) عبور هوا مایع از ستون تقطیر و جداسازی گازهای سازنده

(۱) الف-ت-پ-ب-ت-الف-ث

۳) الف-ب-ت-الف-ب-ث

۲) ب-ت-ب-ب-ث

۱۲۱- از گاز هلیم در .....، ..... و مهم‌تر از همه در ..... استفاده می‌شود.

(۱) خنک کردن قطعات الکترونیکی- کپسول غواصی- جوشکاری

(۲) جوشکاری- کپسول غواصی- خنک کردن قطعات الکترونیکی دستگاه MRI

(۳) کپسول غواصی- بالون هواشناسی- برش فلزها

(۴) جوشکاری- خنک کردن قطعات الکترونیکی- کپسول غواصی

۱۲۲- چند مورد از عبارت‌های زیر درباره واکنش سوختن درست است؟

(الف) سوختن، واکنش شیمیایی سریع یک ماده با اکسیژن می‌باشد که با تولید نور و گرما همراه است.

(ب) در واکنش سوختن کامل سوخت‌های فسیلی، $\text{CO}_2(g)$ و $\text{H}_2\text{O}(g)$ تولید می‌شود.

(پ) تولید شدن گاز کربن مونوکسید و رنگ آبی شعله، نشانه‌هایی از سوختن ناقص هستند.

(ت) کربن مونوکسید تولید شده در سوختن ناقص، می‌تواند در شرایط مناسب دوباره بسوزد و به CO_2 تبدیل شود.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۱۲۳- کدام گزینه ویژگی‌های کربن مونوکسید را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) بی‌رنگ- بی‌بو- غیررسمی

(۲) چگال‌تر از هوا- سمی

(۳) پایدارتر از کربن دی‌اکسید- چگال‌تر از هوا- غیررسمی

۴) قابلیت انتشار بالا در محیط- قابل سوختن- سمی

۱۲۴- چند مورد از عبارت‌های زیر، شرط برقراری قانون پایستگی جرم در یک معادله شیمیایی است؟

(الف) تعداد اتم‌های هر عنصر در دو طرف معادله یکسان باشد.

(ب) مجموع جرم واکنش‌دهنده‌ها برابر با مجموع جرم فرآورده‌ها باشد.

(پ) تعداد کل اتم‌ها در دو طرف معادله یکسان باشد.

(ت) تعداد مول‌های واکنش‌دهنده‌ها و فرآورده‌ها با یکدیگر برابر باشد.

۴) ۴

۳) ۳

۲) ۲

۱) ۱

۱۲۵- در واکنش سوختن کامل گاز بوتان (C_4H_{10}) پس از موازنۀ، مجموع ضرایب فرآورده‌ها کدام است؟

۱۵) ۴

۷) ۳

۱۸) ۲

۹) ۱

دفترچهٔ پاسخ‌های تشریحی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مرحلهٔ ۴

ویژهٔ دانش‌آموزان پایهٔ دهم دورهٔ دوم متوسطه
تمام رشته‌های نظری

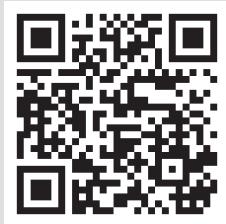
سال تحصیلی ۹۶-۹۷
دانشآموزان پایه دهم دوره دوم متوسطه

پذیرشی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی و حمله

۲
۳
۱۱
۲۰
۲۸

تذکره‌های مهم

- ۱- ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مرحله ۵ گزینه‌دو روز جمعه ۲۹ دی ۹۶ برگزار می‌گردد. کارت ورود به جلسه این آزمون برای دانشآموزانی که از این مرحله به بعد ثبت‌نام کرده‌اند، در روز پنج‌شنبه ۲۸ دی توزیع خواهد شد.
- ۲- آخرین مهلت ثبت‌نام در ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مرحله‌های ۵ تا ۱۰ گزینه‌دو روز پنج‌شنبه ۱۴ دی ۹۶ می‌باشد. افرادی که در این آزمون‌ها ثبت‌نام نکرده‌اند و علاقه دارند ثبت‌نام نمایند می‌توانند به بخش «معرفی آزمون‌ها» در پایگاه اینترنتی مؤسسه مراجعه نمایند.
- ۳- حوزه‌های مختلف توزیع کارنامه و برگزاری آزمون از طریق نمایندگی‌های گزینه‌دو در سراسر کشور به اطلاع شرکت‌کنندگان می‌رسد.
- ۴- شماره داوطلبی شما که بر روی کارت ورود به جلسه، پاسخ‌نامه و کارنامه درج شده است، بهترین راه شناسایی شما و پیگیری کارها می‌باشد. این شماره را حتماً در جایی یادداشت نمایید و به خاطر بسپارید تا در موقع لزوم بدان دسترسی داشته باشید.
- ۵- کارنامه‌های مقدماتی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مرحله ۴ به تدریج، از بعد از ظهر روز جمعه ۲۴ آذر ۹۶ بر روی پایگاه اینترنتی گزینه‌دو به آدرس www.gozine2.ir قرار می‌گیرد. برای مشاهده کارنامه‌های نهایی آزمون مرحله ۴ می‌توانید از ساعت ۱۹ روز جمعه ۲۴ آذر، به پایگاه اینترنتی مؤسسه مراجعه نمایید. در صورت بروز اشکال در دریافت کارنامه، موضوع را از طریق نمایندگی شهر خود پیگیری نمایید.
- ۶- کارت ورود به جلسه دانشآموزان برای تمامی مراحل صادر گردیده و در مرحله اول توزیع شده است. دقت نمایید که تا آخرین مرحله آزمون آن را حفظ نمایید.

دانشآموزگرامی، شمامی توانید باسکن تصویر بالا به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، به صفحه اینستاگرام مؤسسه گزینه دو وارد شوید.
 gozine2_institute

در پاسخ تشریحی سوال‌های اطلاعاتی داده شده است؟

دانش‌آموز گرامی

یکی از مهم‌ترین کارهایی که باید پس از هر آزمون انجام گیرد، رفع اشکال و تحلیل سوال‌های آزمون با کمک دفترچهٔ پاسخ تشریحی است. بی‌شک تحلیل آزمون به شناسایی نقاط قوت و ضعف شما کمک شایانی کرده تا بتوانید برای ارتقا یا برطرف کردن آن‌ها برنامه‌ریزی مناسبی نمایید.

در ادامه، جهت استفادهٔ مطلوب‌تر از پاسخ تشریحی توضیحاتی ارائه می‌شود. در دفترچهٔ پاسخ تشریحی، در کنار شمارهٔ هر سوال، علاوه بر گزینهٔ درست، موارد دیگری نیز آورده شده‌اند.

۱) سطح دشواری سوال: تمام پرسش‌ها با هم‌فکری دیگرهای طراح سوال، کارشناسان مؤسسه و مدیران گروه‌های آموزشی در سه سطح «ساده، متوسط و دشوار» طبقه‌بندی شده‌اند تا بتوانید ارزیابی خوبی از عملکرد خود در رویارویی با سطح سوال‌های مختلف داشته باشید.

۲) شمارهٔ فصل (درس یا بخش): برای هر پرسش شمارهٔ فصل (درس یا بخش) درج شده است تا بتوانید با مراجعه به آن، توضیح کامل‌تری راجع به سوال مشاهده کنید.

۳) حیطهٔ یادگیری: بر اساس اصول یادگیری، در هر موضوع و مطلبی، حیطه‌های یادگیری بخش ویژه‌ای را به خود اختصاص می‌دهند. ممکن است قصد از مطلب مورد پرسش، یافتن این نکته باشد که آیا مفاهیم موجود در آن موضوع یا پرسش به خوبی فهمیده شده است یا خیر؟ و یا ممکن است قصدی دیگر از طرح پرسش وجود داشته باشد. در طراحی هر پرسش، اینکه پرسش موردنظر کدام حیطه از حیطه‌های شناختی را (که توضیح آن در ذیل آمده است) مدنظر قرار داده است، مشخص شده است. بنابراین پاسخ‌گویی یا عدم‌پاسخ‌گویی به پرسش مشخص خواهد کرد که اشکال واقعی دانش‌آموز در کدام سطح قرار دارد.

* حیطه‌های شناختی

حیطه‌های شناختی شامل شش سطح یادگیری است که هر سطح پیش‌نیاز سطح بعدی محسوب می‌شود و از ساده‌ترین سطح شناخت به دشوارترین آن تنظیم شده است.

سطوح یادگیری در حیطه‌های شناختی عبارتند از:

(۱) دانش

(۲) فهمیدن (درک و فهم)

(۳) به کار بستن (کاربرد)

(۴) تجزیه و تحلیل

(۵) ترکیب

(۶) ارزشیابی

از آنجا که پرداختن به حوزه‌های تجزیه و تحلیل، ترکیب و ارزشیابی، نیازمند ایجاد آمادگی‌های خاصی در دانش‌آموزان است، در آزمون‌های ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مؤسسه آموزشی فرهنگی گزینه‌دو صرفاً به سه سطح نخست، یعنی دانش، درک و فهم و کاربرد پرداخته می‌شود و تا زمان ایجاد آمادگی موردنظر، سایر سطوح در لایه کاربرد گنجانده می‌شوند.

بنابراین، آگاهی شما از سطح پرسش نشان خواهد داد که در کدام زمینه آمادگی بالاتری دارید و یا باید نسبت به آن آمادگی بیشتری در خود ایجاد نمایید.

سطوح مورد انتظار در آزمون‌های ارزشیابی پیشرفت تحصیلی عبارتند از:

(۱) دانش: شامل آن دسته از آموخته‌های است که بیشتر با حافظه سر و کار دارد.

(۲) درک و فهم: بر توانایی دانش‌آموز در پی‌بردن به معنی و مفهوم یک مطلب و بازگویی آن با استفاده از کلمات و جملات خود اشاره دارد.

(۳) کاربرد: به کار بستن قوانین، اصول و روش‌ها در موقعیت جدید بدون اینکه به دانش‌آموز راه حلی داده شود، در این حیطه قرار دارد.

پاسخ تشریحی درس‌های عمومی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مرحله ۴ (قائم رشته‌های نظری)

۶ زبان و ادبیات فارسی وو

۱- پاسخ: گزینه ۲

در عبارت «الف»، اشکال، رنگ لعل می‌باشد که سرخ است. در عبارت «ج» نیز این توضیح مربوط به واژه «اسلیمی» است نه «بیرنگ».

۲- پاسخ: گزینه ۱

در این بیت، گاه به معنی زمان و هنگام است، ولی در گزینه‌های دیگر به معنی تخت پادشاهی است، آن‌گونه که در متن درس آمده است: «در بدایت بند و چاه بود، در نهایت تخت و گاه بود». در ادبیات فارسی همانند متن درس گاه و چاه، بسامد بالایی دارد.

۳- پاسخ: گزینه ۲

«صولت» به معنی «هیبت و قدرت» صورت درست املایی آن است.

۴- پاسخ: گزینه ۱

املای درست واژگان در سایر ابیات:

(۲) صورت

(۳) خار

(۴) نفر

۵- پاسخ: گزینه ۴

گزینه	هسته	مشخصات سؤال:
۱	پناهگاه	وندی (پناه + گاه)، بهترین: صفت عالی است.
۲	نویسنده	وندی (نویس + نده)
۳	همسایگان	وندی (هم + سایه + ان)
۴	چشم	ساده

۶- پاسخ: گزینه ۴

موارد حذف فعل در ابیات:

(۱) اگر پیل زوری و گر شیر چنگ [اهستی]

(۲) گر هر دو دیده هیچ نبیند به اتفاق

(۳) بهایم خموشند و گویا [است] بشر

۷- پاسخ: گزینه ۲

مشخصات سؤال: متوجه * حیطه: کاربرد * درس هشتم

اجزای جمله صورت سؤال: نهاد: (من)، مفعول: وسعت تو، متمم: سخن تنگ‌مایه، فعل: گنجانم

گزینه ۲: نهاد: بزرگی، مفعول: گوسفندی، متمم: دهان و دست گرگی، فعل: رهانید

گزینه ۱: هر دو مصراع مفعول دارند، ولی متمم ندارند.

گزینه ۳: جمله اسنادی است: نهاد: انگشت‌نمای خلق بودن، مسنده: زشت، فعل: است

گزینه ۴: بشنوی و ببینی دو فعلی هستند که گذرا به مفعولند. در مصراع اول، مفعول، داستان و در مصراع دوم، سرمهایه است.

۸- پاسخ: گزینه ۱

در این گزینه ایهام وجود ندارد.

در سایر گزینه‌ها:

(۲) تضمین: «قل هو الله احد»

(۳) جناس همسان: شام (شب) و شام (شهری در سوریه)

(۴) تشبيه: می عشق: عشق مانند می، مستی آور است.

۹- پاسخ: گزینه ۴

مشخصات سؤال: متوجه * حیطه: درک و فهم * درس پنجم

به کار بردن تعبیر و آرایه‌های ادبی و صور خیال، نشانه شاعر بودن نویسنده است و همان‌طور که دیده می‌شود، گزینه ۴ از این موارد خالی است.

۱۰- پاسخ: گزینه ۱

مشخصات سؤال: متوجه * حیطه: درک و فهم * درس هفتم

كلمات سجع در انتهای جملات نثر قرار می‌گیرند، بنابراین برای ایجاد سجع حداقل دو جمله لازم است. همان‌طور که دیده می‌شود، گزینه ۱ تنها

یک جمله است، بنابراین کلمات مشخص شده «سجع» نمی‌سازند.

- ۱۱- پاسخ: گزینه ۲
در بیت صورت سؤال مفهوم کوتاهی زمان خوشی وجود دارد، ولی در بیت گزینه ۲ شاعر به پیوسته بودن عیش خود قائل است.
- ۱۲- پاسخ: گزینه ۳
صورت سؤال و ابیات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ به «دادورزی» سفارش می‌کند. در گزینه ۳، شاعر به اینکه ممدوحش از اسرار پادشاهی و دین خبر دارد، می‌بالد.
- ۱۳- پاسخ: گزینه ۳
در بیت صورت سؤال شاعر می‌گوید: وقتی به یاد تو افتادم همه چیز از یادم رفت. این مفهوم عیناً در این گزینه دیده می‌شود. اما مفهوم سایر گزینه‌ها: ۱) یادش نمی‌کنم چون هرگز فراموش نکرده‌ام.
۲) می‌توان با یاد دوستان خاطر را شاد کرد.
۳) کسی که هرگز تو را فراموش نمی‌کند، یاد کن.
- ۱۴- پاسخ: گزینه ۳
عبارت صورت سؤال به «عظمت حضرت علی علیله و ناتوانی در توصیف ایشان» اشاره دارد و این مضمون در بیت ۳ دیده می‌شود. اما در بیت ۱ به «بخشنده‌گی»، در بیت ۲ به «وفاداری» و در بیت ۴ به «مهریانی» حضرت اشاره شده است.
- ۱۵- پاسخ: گزینه ۴
مفهوم صورت سؤال این است که حضرت یوسف علیله در برابر بدی‌ها و ستم‌هایی که به او شد، طریق مهریانی پیش گرفت و بدی را با خوبی پاسخ گفت. گزینه ۴ نیز به همین موضوع اشاره می‌کند.
گزینه ۳: به مفهوم مخالف آن می‌پردازد و می‌گوید: «من در برابر یار هر وفاکی انجام دادم، به جایش جفا و نامهریانی دیدم.»

۶ زبان عربی [رشته‌های ریاضی و فیزیک - علوم تجربی]

۴

- ۱۶- پاسخ: گزینه ۳
آن تَحْمِّم: احترام بگذاری (رد گزینه‌های ۱ و ۴)
تُجَالِسَهُمَا: با آن‌ها همتشینی کنی (رد گزینه‌های ۱ و ۲)
حَتَّى لَا تَنَدَّمَ: تا اینکه پیشمان نشوی (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
موتهما: مرگشان (رد گزینه ۲)
- ۱۷- پاسخ: گزینه ۱
بعد تصادمه الشدید: بعد از تصادف شدیدش (رد گزینه‌های ۲ و ۴)
کانَ نائِمًا: خواب بود (رد گزینه ۳)
الحافلة: اتوبوس (رد گزینه ۳)
- ۱۸- پاسخ: گزینه ۳
بررسی گزینه‌ها:
(۱) إِسْتَرْجِحْ: بازگردن
(۲) لَا تَشْتَغِلُ: کار نمی‌کند / المستوفض: درمانگاه
(۴) أَعْتَدِرُ: عذر می‌خواهم
- ۱۹- پاسخ: گزینه ۳
أَدْخُلْنَا: ما را وارد کن (رد گزینه ۱)
أَعْتَصِمُ: چنگ می‌زنم (رد گزینه ۲)
أَتَوَكَّلُ: توکل می‌کنم (رد گزینه ۲)
يُخْرِجُهُمْ: آن‌ها را خارج می‌کند (بیرون می‌آورد) (رد گزینه ۴)
- ۲۰- پاسخ: گزینه ۱
ترجمه جمله: «بیشتر ماهی‌های پخش شده، از یک نوع هستند، ولی ماهی‌ها متعلق به آب‌های اقیانوس اطلس نیستند!»
ترجمه گزینه‌ها:
(۱) پخش شده - متعلق به
(۲) فروزان - پوشیده
(۳) گوناگون - با قدرت
(۴) متفکر - پخش شده
- ۲۱- پاسخ: گزینه ۲
ترجمه آیه: «بندگان خدای رحمان، آن کسانی هستند که با فروتنی بر زمین راه می‌روند» ← اشاره به تواضع دارد.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * درس ۴

۲۲- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه عبارت‌ها:

- ۱- در شهر همدان چه چیزی را مشاهده کردید؟
- ۲- چگونه به همدان سفر کردید؟
- ۳- چه وقت به مسافرت رفتید؟
- ۴- همراهان در سفر چه کسی بود؟

■■ ترجمه متن:

«خداوند متعال مردم را آفریده است تا به صورت دسته‌جمعی زندگی کنند و آن‌ها را در گروه‌ها و قبیله‌هایی قرار داد تا یکدیگر را بشناسند و بر اساس رفع نیازهایشان، همزیستی مساملت‌آمیز از اهداف مهم برای گسترش اسلام در میان ملت‌ها است همان‌طور که در حج مشاهده می‌کنیم! علاوه بر انجام فریضه‌ها، در حج منافعی اجتماعی، اقتصادی و سیاسی وجود دارد: حجاج با مشکلات جامعه اسلامی آشنا می‌شوند و به دنبال راهی برای حل آن می‌گردند! رسول خدا ﷺ فرمودند: «هر کس در [پ] رفع نیاز برادرش باشد، خداوند نیازش را برآورده می‌کند!»

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * درس ۴

۲۳- پاسخ: گزینه ۳

توضیح: درباره منافع ورزشی در متن مطلبی ذکر نشده است.

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * درس ۴

۲۴- پاسخ: گزینه ۲

(۱) انسان رازهای زندگی دیگران را در حج می‌فهمد! ✗

(۲) این مراسم به حل مشکلات جامعه اسلامی کمک می‌کند! ✓

(۳) مسلمانان در حج با دیگران برای حل مشکلات شخصی‌شان مشورت می‌کنند! ✗

(۴) حج همان تنها راه برای رفع نیازهای مسلمانان است! ✗

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * درس ۴

۲۵- پاسخ: گزینه ۲

حدیث پیامبر ﷺ درباره «احسان به دیگران و پاداش آن از سوی خدا» است.

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۴

۲۶- پاسخ: گزینه ۲

یَعْرُفُ ← تَعْرُفُ (وزن: تَعْلُل)

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * درس ۳

۲۷- پاسخ: گزینه ۳

زيارة ← مصدر (ثلاثی مجرّد)/ التعرُّف ← مصدر (ثلاثی مزيد)

بررسی گزینه‌ها:

(۱) تُصَدِّقُ، تَسَاقَطُ ← فعل مضارع

(۲) تَحَدُّثُ، يُلَاحِظُ ← فعل مضارع

(۴) تَعَلَّمُ ← فعل امر

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۴

۲۸- پاسخ: گزینه ۴

بررسی گزینه‌ها:

(۱) یَنْصَحُ: مجرّد ثلاثی / يُرْشِدُ: مزيد ثلاثی من باب إفعال

(۲) يَنْتَصِرُونَ: مزيد ثلاثی من باب إفعال

(۳) أَنْفَقُوا: مزيد ثلاثی من باب إفعال / يُبْشِرُ: مزيد ثلاثی من باب تفعيل

(۴) إِنْقَطَعَتْ: مزيد ثلاثی من باب إفعال

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۴

۲۹- پاسخ: گزینه ۳

مصادر گزینه‌ها عبارتند از:

گزینه ۱: اسلام

گزینه ۴: إِحتفال- إِكرام

گزینه ۲: تفريق

گزینه ۳: تأکید- إِحترام- إِكراه

گزینه ۳: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۴

توضیح:

گزینه ۱: أَنْزَلْتُ ← أَفْعَلَ (إفعال) ← یک حرف زائد

گزینه ۲: يُذْهِنُ ← أَفْعَلَ (إفعال) ← یک حرف زائد

گزینه ۴: أَحْسَنَ / أَحْسَنَ ← أَفْعَلَ (إفعال) ← یک حرف زائد

و اما گزینه ۳: أَجْعَلُ / أَصِلَ ← ثلاثی مجرّد ← بدون حرف زائد

”زبان عربی“ [رشته‌ادبیات و علوم انسانی]

۱۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۴

آن تَعْقِمَ: اختنام بگذاری (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

تُجَاهِسَهْمَا: با آن‌ها همنشینی کنی (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

حتّی لا تَنَدَمَ: تا اینکه پشیمان نشوی (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

موتهما: مرگشان (رد گزینه ۲)

۱۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۴

أنْ تَقْهَقَّفُوا: دانش بیاموزید (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

تُعلَمُوا: یاد بدھید (رد گزینه ۱)

لا يَعْذِرُ: عذر نمی‌پذیرد (رد گزینه ۴)

الجهل: نادانی، جهالت (رد گزینه ۲)

۱۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * درس ۳

بررسی گزینه‌ها:

(۱) إِسْتَرْجِحْ: بازگردن

(۲) لَا تَشْتَغِلُ: کار نمی‌کند / المستوصل: درمانگاه

(۴) أَعْتَذْرُ: عذر می‌خواهم

۱۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * درس ۴

أَدْخِلْنا: ما را وارد کن (رد گزینه ۱)

أَعْتَصْمُ: چنگ می‌زنم (رد گزینه ۲)

أَنْوَكَلُ: توکل می‌کنم (رد گزینه ۲)

يُحْرِجُهُمْ: آن‌ها را خارج می‌کند (بیرون می‌آورد) (رد گزینه ۴)

۲۰- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * درس ۳

ترجمة جمله: «بیشتر ماهی‌های پخش شده، از یک نوع هستند، ولی ماهی‌ها متعلق به آب‌های اقیانوس اطلس نیستند!»

ترجمة گزینه‌ها:

(۱) پخش شده- متعلق به (۲) فروزان- پوشیده (۳) گوناگون- با قدرت (۴) متفرگ- پخش شده

۲۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * درس ۴

ترجمة آیه: ﴿وَهُمَّگی بِهِ رِيسَمَانِ الْهِی چنگ زنید و پراکنده نشود﴾.

گزینه ۳ این مفهوم را دربرندارد.

۲۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * درس ۴

ترجمة عبارت‌ها:

۱- در شهر همدان چه چیزی را مشاهده کردید؟

۲- چگونه به همدان سفر کردید؟

۳- چه وقت به مسافرت رفتید؟

۴- همراهان در سفر چه کسی بود؟

■ ■ ترجمة من:

«خداؤند متعال مردم را آفریده است تا به صورت دسته‌جمعی زندگی کنند و آن‌ها را در گروه‌ها و قبیله‌هایی قرار داد تا یکدیگر را

بشناسند و بر اساس رفع نیازهایشان، همزیستی کنند! همزیستی مساملت‌آمیز از اهداف مهم برای گسترش اسلام در میان ملت‌ها است

همان‌طور که در حج مشاهده می‌کنیم! علاوه بر انجام فریضه‌ها، در حج منافعی اجتماعی، اقتصادی و سیاسی وجود دارد: حاجاج با

مشکلات جامعه اسلامی آشنا می‌شوند و به دنبال راهی برای حل آن می‌گردند! رسول خدا عليه السلام فرمودند: «هر کس در [پی] رفع نیاز

برادرش باشد، خداوند نیازش را برآورده می‌کند!»

۲۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * درس ۴

توضیح: درباره منافع ورزشی در متن مطلبی ذکر نشده است.

۲۴- پاسخ: گزینه ۲

۱) انسان رازهای زندگی دیگران را در حج می فهمد! ✗

۲) این مراسم به حل مشکلات جامعه اسلامی کمک می کند! ✓

۳) مسلمانان در حج با دیگران برای حل مشکلات شخصی شان مشورت می کنند! ✗

۴) حج همان تنها راه برای رفع نیازهای مسلمانان است! ✗

۲۵- پاسخ: گزینه ۲

حدیث پیامبر ﷺ درباره «احسان به دیگران و پاداش آن از سوی خدا» است.

۲۶- پاسخ: گزینه ۲

یَتَعْرَفُ ← تَعْرُف (وزن: تَمَكُّل)

۲۷- پاسخ: گزینه ۲

بررسی گزینه ها:

۱) یَنَصَحُ: مجرد ثلثی / يُرْشِدُ: مزید ثلثی مِن باب إفعال

۲) يَتَتَصَرَّفُونَ: مزید ثلثی مِن باب إفعال

۳) أَنْفَقُوا: مزید ثلثی مِن باب إفعال / يُبْشِرُ: مزید ثلثی مِن باب تفعيل

۴) إِنْقَطَعَتْ: مزید ثلثی مِن باب إنفعال

۲۸- پاسخ: گزینه ۳

توضیح:

گزینه ۱: أَنْزَلْتَ ← أَفْعَلْ (إفعال) ← یک حرف زائد

گزینه ۲: يُدْهِيْنَ ← أَفْعَلْ (إفعال) ← یک حرف زائد

گزینه ۴: أَحْسِنَ / أَحْسَنَ ← أَفْعَلْ (إفعال) ← یک حرف زائد

و اما گزینه ۳: أَجْعَلُ / أَصْلَ ← ثلثی مجرد ← بدون حرف زائد

۲۹- پاسخ: گزینه ۱

۱) تَسْمَعِنَ ← ماضی | إستماع

إِسْتَمَاع، يَسْتَمِعُ، إِسْتَمْعَ، إِسْتَمَاع (إفعال)

۳۰- پاسخ: گزینه ۴

بررسی سایر گزینه ها:

۱) تَتَعَلَّمُونَ: متعددی

۲) تَعَارَفُنا: بزيادة حرفين

۳) يُفرِغُ: مزید ثلثی مِن باب إفعال - مصدره: إفراغ

۶۶ دین و زندگی [رشته های ریاضی و فیزیک - علوم تجربی]

۹۹

۳۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * درس ۵

■ بزرخ در لغت به معنای فاصله و حاصل میان دو چیز است. عالم بزرخ میان زندگی دنیاگی و حیات اخروی قرار گرفته است.

■ در گزینه ۳، منظور از دوزخ، جهنم است، نه لزوماً آخرت.

۳۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۵

رسول خدا بعد از جنگ بدر با کشته شدگان لشگر کفار سخن گفت که نشانی بر تأکید وجود عالم بزرخ وجود شعور و آگاهی در این عالم است.

۳۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۴

آیه شریفه «أَفْحَسْتِمِ إِنَّمَا خَلْقَنَاكُمْ...» اشاره به ضرورت وجود معاد دارد که لازمه حکمت الهی می باشد.

۳۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۵

پس از مرگ، فرشتگان حقیقت وجود انسان را که همان روح است توفی می کنند؛ یعنی آن را به طور تمام و کمال دریافت می کنند.

۳۵- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: کاربرد * درس ۴

■ با توجه به اینکه معاد لازمه عدل الهی است؛ اعدام کسی چون صدام و حامیان وی به هیچ عنوان با جرم شهید کردن صدها هزار انسان بی

گناه و معلول و شیمیایی کردن هزاران جانباز برابری نمی کند ← عدل

■ اگر بنا است با این همه استعداد و سرمایه ای که خداوند به ما داده است، خاک شویم و معادی هم نباشد، دلیل آفریدن این استعدادها و

سرمایه ها در درون ما چه بوده است؟ ← حکمت

۳۶- پاسخ: گزینه ۴

با توجه به آیه **﴿حتیٰ إذا جاء احدهم الموت...﴾**، انسان بدکار و شقی از خداوند درخواست بازگشت به دنیا برای انجام عمل صالح می‌نماید و خداوند می‌فرماید: «هرگز این صرفاً سخنی است که او می‌گوید.»

۳۷- پاسخ: گزینه ۴

شعر مذکور اشاره به قاعدة عقلی «دفع خطر احتمالی لازم است» دارد و می‌تواند پیامی برای آیه شریفه **﴿الله لا اله الا هو...﴾** باشد.

۳۸- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۵

■ ظرف زمان، قیامت و موضوع آیه، باز بودن پرونده در بروز است.

■ این آیه نشان‌دهنده آگاه شدن از تمام اعمال و آثار ما تقدّم و ما تأخّر در قیامت می‌باشد.

۳۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * درس ۵

فرشتگان، حقیقت وجود انسان را که همان روح اوست توقی می‌کنند. یعنی آن را به‌طور تمام و کمال دریافت می‌نمایند. بنابراین گرچه بدن

حیات خود را از دست می‌دهد، اما روح، همچنان به حیات و فعالیتش ادامه می‌دهد.

۴۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۴

اگر جهان دیگری نباشد، که ظالم را به مجازات واقعی اش برساند و حق مظلوم را بستاند، بر نظام عادلانه خداوند ایراد وارد می‌شود.

۴۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۵

به صفحه ۶۲ رجوع شود.

۴۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * درس ۴

معاد لازمه حکمت الهی است، خداوند حکیم است و لازمه حکمت او این است که کار عبث انجام ندهد، پس آفرینش این همه استعداد در

انسان هدفی داشته است و آیه شریفه **﴿أَفْحَسْبِتُمْ إِنَّمَا خَلْقَنَاكُمْ عَبْثًا وَ إِنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تَرْجِعُونَ﴾** اشاره به همین مطلب دارد که آفرینش انسان

بی‌هدف نیست و بازگشت انسان‌ها به‌سوی خداوند است.

۴۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۵

■ ارواح مؤمنان بحرسب مقدار فضیلت‌هایشان به دیدار خانواده خویش می‌آیند.

■ عبارت «یومئذ» بیان‌گر عالم قیامت است.

۴۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۵

وجود ارتباط میان عالم بروز و دنیا:

با مرگ انسان و ورود وی به عالم بروز، ارتباط او با دنیا به‌طور کامل قطع نمی‌شود، برخی از نشانه‌های تداوم این ارتباط عبارت است از: بسته

نشدن بروزنه اعمال؛ بروزنه برحی اعمال انسان با مرگ بسته نمی‌شود و امکان دارد بر اعمال نیک و بد آن افزوده و یا از آن‌ها کاسته شود.

(آثار متأخر) ← **﴿يَنْبُؤُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ أَخْرَ﴾**

۴۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * درس ۴

پیامبران الهی، مرگ را گذرگاهی به‌سوی حیات برتر در جهان آخرت می‌دانند و ایمان به زندگی در جهان دیگر را، در کنار توحید و یکتاپرستی

سرلوحة دعوت خود قرار داده‌اند و آیه **﴿يَعْمَلُونَ كُمَ الْيَوْمِ الْقِيَامَة﴾** نیز به معاد اشاره دارد.

“دین و زندگی” [بشنۀ ادبیات و علوم انسانی]

۳۱- پاسخ: گزینه ۳

رسول خدا **﴿لَمَّا** بعد از جنگ بدر با کشتہ‌شدگان لشگر کفار سخن گفت که نشانه تأکید بر وجود عالم بروز و وجود شعور و آگاهی در این عالم می‌باشد.

۳۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۵

آیه شریفه **﴿أَفْحَسْبِتُمْ إِنَّمَا خَلْقَنَاكُمْ...﴾** اشاره به ضرورت وجود معاد دارد که لازمه حکمت الهی می‌باشد.

۳۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * درس ۶

■ بروز در لغت به معنای فاصله و حایل میان دو چیز است. عالم بروز میان زندگی دنیایی و حیات آخری قرار گرفته است.

■ در گزینه ۳، منظور از دوزخ، جهنم است، نه لزواماً آخر.

۳۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۴

منکرین معاد انسان‌های بینهایت طلب هستند که میل به جاودانگی دارند، اما آن‌ها را سرکوب می‌کنند.

۳۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۴

آیه شریفه **﴿وَ قَالُوا مَا هِيَ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نُحْيَا وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظْنُونَ﴾** بیان‌گر دیدگاه منکرین،

غافلین و فراموش‌کنندگان مرگ است.

۳۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * درس ۴

با اعتقاد به معاد (علت) زندگی از بن‌بست بیرون می‌آید و پنجره امید و روش‌نابی به روی انسان باز می‌شود. (معلول)

۳۷- پاسخ: گزینه ۴

بررسی دیدگاه‌ها در گزینه‌ها:

۱) پیامبران الهی - پیامبران الهی

۲) امام حسین علیه السلام - پیامبران الهی

۳) امام حسین علیه السلام - پیامبر اکرم علیه السلام

۳۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۴

■ ما برای استفاده از سرمایه‌ها و عوامل رشد، فرصت محدودی داریم که با مرگ انسان پایان می‌یابد. انسان را از مرگ گریزی نیست.

■ پایان زندگی انسان - مرگ

■ پایان زندگی انسان‌ها و پایان دنیا - بربایی قیامت

۳۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۵

اگر جهان دیگری نباشد، که ظالم را به مجازات واقعی اش برساند و حق مظلوم را بستاند، بر نظام عادلانه خداوند ایراد وارد می‌شود.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۶

۴۰- پاسخ: گزینه ۲

وجود ارتباط میان عالم بزرگ و دنیا:

با مرگ انسان و ورود وی به عالم بزرگ، ارتباط او با دنیا به طور کامل قطع نمی‌شود، برخی از نشانه‌های تداوم این ارتباط عبارت است از: بسته

نشدن پرونده اعمال؛ پرونده برخی اعمال انسان با مرگ بسته نمی‌شود و امکان دارد بر اعمال نیک و بد آن افزوده و یا از آن‌ها کاسته شود.

(آثار متأخر) ← **«ینبّوا الإنسان يومئذ بما قدّم و اخْرَ»**

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * درس ۶

۴۱- پاسخ: گزینه ۲

فرشتگان، حقیقت وجود انسان را که همان روح اوست توقی می‌کنند. یعنی آن را به طور تمام و کمال دریافت می‌نمایند. بنابراین گرچه بدن

حیات خود را از دست می‌دهد، اما روح، همچنان به حیات و فعالیتش ادامه می‌دهد.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * درس ۵

۴۲- پاسخ: گزینه ۴

شعر مذکور اشاره به قاعده عقلی «دفع خطر احتمالی لازم است» دارد و می‌تواند پیامی برای آیه شریفه **«الله لا اله الا هو ...»** باشد.

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * درس ۴

۴۳- پاسخ: گزینه ۳

منکرین معاد می‌گویند: **«ما یهلكنا آلا الّهُ، وَ مَا رَأَقْطَنَ رَوْزَگَارَ نَابُودَ مِنْ كَنْدَ»**. ← علت نابودی را گذشت دوران می‌دانند که در گزینه ۳

آمده است.

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * درس ۴

۴۴- پاسخ: گزینه ۴

آن گاه که حیات این دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نباشد و فدایکاری در راه خدا ضروری باشد، انسان‌ها به استقبال شهادت می‌روند و با شهادت

خود راه آزادی را هموار می‌کنند.

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * درس ۵

۴۵- پاسخ: گزینه ۳

پیامبران الهی، مرگ را گذرگاهی به سوی حیات برتر در جهان آخرت می‌دانند و ایمان به زندگی در جهان دیگر را، در کنار توحید و یکتاپرستی

سرلوحة دعوت خود قرار داده‌اند و آیه **«لِيَجْمِعُنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ»** نیز به معاد اشاره دارد.

۹- ساختار زبان انگلیسی و

۴۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * درس ۲

توضیح: با توجه به گرامر درس ۲، صفت عالی دوزترین **«the farthest»** می‌تواند تکمیل‌کننده جمله باشد.

۴۷- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۲

توضیح: با توجه به کلمه **than** باید از یک صفت برتر استفاده کنیم.

۴۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۲

توضیح: یکی از شادترین لحظه‌ها ← اشاره دارد به مقایسه یک چیز از میان چند چیز دیگر، پس از صفت عالی استفاده می‌کنیم.

۴۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۲

توضیح: با توجه به کلمه **(both)** در جمله دوم، هر دو نفر هم‌سن هستند و صفت برابر استفاده می‌شود.

۵۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * درس ۲

ترجمه: زمین به دور خورشید می‌چرخد.

۱) چرخیدن

۲) دفاع کردن

۴) جمع آوری کردن

۳) ساختن / خلق کردن

۵۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۲

ترجمه: گلبلوهای قرمز اکسیژن را به اطراف بدن رسانند. (حمل می‌کنند)

۱) دفع کردن

۲) ساختن

۳) رساندن / حمل کردن

۴) حمله کردن

۵۲- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه: پدر من زمان جنگ سرباز بود. آن‌ها در مقابل دشمن از کشورمان دفاع کردند.

۴) فرستادن

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: دانش * درس ۲

۱) حرکت کردن

۲) دفاع کردن

۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * درس ۲

ترجمه: مکالمه زیر را مرتب کنید.

a, d, c, b ← { کدام سیاره از همه بزرگتر است؟

b. بله. می‌توانیم سیاره‌های نزدیک‌تر را بدون تلسکوپ ببینیم.

c. آیا می‌توانیم آن را بدون تلسکوپ ببینیم؟

d. عطارد بزرگ‌ترین است.

۵۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۲

کیفیت	اندازه	سن	رنگ	ملیت	جنس	اسم
A wonderful	large	old	white	Italian	wooden	house.

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: کاربرد * درس ۲

۵۵- پاسخ: گزینه ۳

توضیح: جمله‌های پرسشی Yes/No «بله/ خیر» لحن رو به بالا دارند.

■■■ Cloze Test ■■■

خون مایع مهم است که ما را زنده نگه می‌دارد. قلب خون را به تمامی بخش‌های بدن پمپاژ می‌کند و برای آن‌ها اکسیژن و غذا می‌آورد. خون با باکتری‌ها می‌جنگد (مبارزه می‌کند) و سلامتی اعضاء بدن را کنترل می‌نماید. هر قطره از خون در حدود سی صد میلیون گلیوول قرمز دارد.

۵۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۲

۱) مایع

۴) حلقه

۲) حقیقت

۳) صخره

۵۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۲

۱) چرخیدن به دور چیزی

۴) اهدا کردن

۲) پمپاژ کردن (فرستادن)

۳) دفاع کردن

۴- پاسخ: گزینه ۴

۱) دی‌اکسید

۴) اکسیژن

۲) باکتری‌ها

۳) میکروب‌ها

۵۹- پاسخ: گزینه ۲

۱) اکسیژن

۴) سلول‌ها

۲) باکتری‌ها

۳) کربن

۶۰- پاسخ: گزینه ۳

۱) ویروس

۴) سیاره

۲) قطره

۳) مغز

پاسخ تشریحی درس‌های اختصاصی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مرحله ۴ (رشته ریاضی و فیزیک)

“ریاضیات و”

۶۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: کاربرد * ریاضی ۱ (درس ۲)

نکته: اگر n عددی زوج باشد، آنگاه:

$$\sqrt[n]{a^n} = |a| = \begin{cases} a & a \geq 0 \\ -a & a < 0 \end{cases}$$

نکته: اگر n عددی فرد باشد، آنگاه:

$$\sqrt[n]{a^n} = a$$

با استفاده از نکات بالا داریم:

$$\frac{\sqrt[5]{x^5} \times \sqrt[5]{x^8}}{\sqrt[3]{x^3}} = \frac{x \times |x|}{x} = |x| \stackrel{x < 0}{=} -x$$

۶۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * ریاضی ۱ (درس ۱)

نکته: حجم مکعبی با طول ضلع a ، برابر با a^3 است.

اگر طول ضلع مکعب‌ها را از کوچک به بزرگ به ترتیب a ، b و c درنظر بگیریم، آنگاه:

حجم مکعب بزرگ > حجم مکعب متوسط > حجم مکعب کوچک

پس با استفاده از نکته بالا داریم:

$$a^3 < b^3 < c^3 \Rightarrow 64 < b^3 < 125 \Rightarrow 4 < b < 5 \Rightarrow b \in (4, 5)$$

۶۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * ریاضی ۱ (درس ۲)

نکته: به ازای $a \geq 0$ داریم:

$$(\sqrt[n]{a})^n = \sqrt[n]{a^n} = a$$

نکته: به ازای $a > 0$ داریم:

$$(\sqrt[n]{a})^n : \begin{cases} \text{تعریف نشده} & \text{زوج } n \\ a & \text{فرد } n \end{cases}, \quad \sqrt[n]{a^n} : \begin{cases} |a| & \text{زوج } n \\ a & \text{فرد } n \end{cases}$$

با توجه به نکات بالا، گزینه ۲ پاسخ است.

۶۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: کاربرد * ریاضی ۱ (درس ۳)

نکته: اگر $a > 0$ ، برای هر دو عدد طبیعی m و n داریم:

$$a^{\frac{m}{n}} = \sqrt[n]{a^m}$$

$$\text{نکته: } a^{-r} = \frac{1}{a^r}$$

با استفاده از نکات بالا داریم:

$$\left(\frac{1}{4}\right)^{-\frac{1}{4}} = \frac{1}{4^{-\frac{1}{4}}} = 4^{\frac{1}{4}} = \sqrt[4]{4} = \sqrt[4]{2^2} = \sqrt{2}$$

۶۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * ریاضی ۱ (درس ۳)

$$(a^n)^m = a^{nm}$$

$$a^n \times a^m = a^{n+m}$$

با استفاده از نکات بالا داریم:

$$\frac{1}{6^6} \times \frac{1}{6^6} \times \frac{1}{6^6} \times \frac{1}{6^6} \times \frac{1}{6^6} \times \frac{1}{6^6} = \left(\frac{1}{6^6}\right)^6 = 6^{-6} = 6$$

۶۶- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: کاربرد * ریاضی ۱ (درس ۴)

$$(a-b)(a+b) = a^2 - b^2$$

راه حل اول: صورت و مخرج کسر را در مزدوج مخرج، یعنی $\sqrt[4]{2} - 1$ ضرب می‌کنیم.

$$A = \frac{1-\sqrt{2}}{1+\sqrt{2}} \times \frac{1-\sqrt[4]{2}}{1-\sqrt[4]{2}} = \frac{(1-\sqrt{2})(1-\sqrt[4]{2})}{1-\sqrt{2}} = 1-\sqrt[4]{2}$$

راه حل دوم: صورت کسر را با کمک اتحاد مزدوج تجزیه می‌کنیم:

$$A = \frac{1-\sqrt{2}}{1+\sqrt{2}} = \frac{(1-\sqrt{2})(1+\sqrt{2})}{1+\sqrt{2}} = 1-\sqrt[4]{2}$$

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: کاربرد * ریاضی ۱ (درس ۲)

۶۷- پاسخ: گزینه ۱

نکته: $\sqrt{x}$ تنها به ازای $x \geq 0$ تعریف می‌شود.

$$\sqrt{x^2} = |x| = \begin{cases} x & x \geq 0 \\ -x & x < 0 \end{cases}$$

طبق فرض $\sqrt{-x}$ تعریف شده است، پس $x \leq 0$; بنابراین:

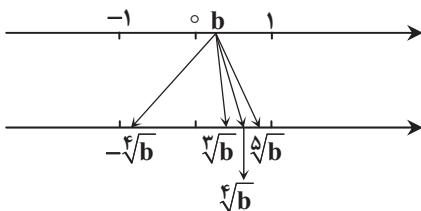
$$x\sqrt{-x} \leq 0 \Rightarrow -|x|\sqrt{-x} = -\sqrt{x^2} \times \sqrt{-x} = -\sqrt{-x^3}$$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * ریاضی ۱ (درس ۱)

۶۸- پاسخ: گزینه ۳

چون $1 < b < 0$ ، پس هر چه عدد ریشه بزرگتر باشد، مقدار آن هم بزرگتر است؛ ولی

دو ریشه چهارم دارد که یکی از آن‌ها منفی است. بنابراین:

$$\begin{array}{ccccccc} -\sqrt[4]{b} & < & \sqrt[3]{b} & < & \sqrt[2]{b} & < & \sqrt[5]{b} \\ \text{ریشه چهارم} & & \text{ریشه سوم} & & \text{ریشه پنجم} & & \\ b & & b & & b & & \end{array}$$

با توجه به گزینه‌ها گزینه ۳ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * ریاضی ۱ (درس‌های ۱ تا ۳)

۶۹- پاسخ: گزینه ۴

$$\text{نکته: } a^{m^n} \neq a^{mn}, \quad \frac{a^m}{a^n} = a^{m-n}, \quad (a^m)^n = a^{mn}, \quad \sqrt[n]{a^m} = a^{\frac{m}{n}}$$

نکته: برای محاسبه a^{m^n} ، ابتدا m^n را محاسبه می‌کنیم و سپس با جایگذاری آن مقدار a^{m^n} را به دست می‌آوریم.

$$A = \frac{81^{27^3}}{\sqrt[3]{81^8}} = \frac{81^{\sqrt[3]{27}}}{81^{\frac{8}{3}}} = \frac{81^{\frac{3}{3}-\frac{8}{3}}}{81^{\frac{8}{3}}} = 81^{\frac{1}{3}} = (3^4)^{\frac{1}{3}} = 3^{\frac{4}{3}} = \sqrt[3]{3^4} = \sqrt[3]{3^3 \times 3} = 3\sqrt[3]{3}$$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * ریاضی ۱ (درس ۲)

۷۰- پاسخ: گزینه ۳

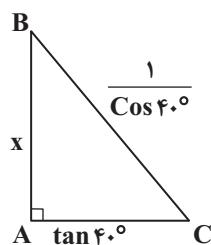
نکته: اگر $a > 0$ ، آنگاه: $(\sqrt{a})^2 = a$

ابتدا دو طرف را به توان ۲ می‌رسانیم:

$$(\sqrt{a+b})^2 = (\sqrt{a} + \sqrt{b})^2 \Rightarrow a+b = a+b+2\sqrt{ab} \Rightarrow 2\sqrt{ab} = 0 \Rightarrow ab = 0 \Rightarrow a=0 \text{ یا } b=0$$

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * ریاضی ۱ (درس ۳)

۷۱- پاسخ: گزینه ۱

$$1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x}$$

اگر اندازه ضلع مجهول را x در نظر بگیریم، با توجه به رابطه فیثاغورس در مثلث قائم‌الزاویه ABC داریم:

$$x^2 + \tan^2 40^\circ = \left(\frac{1}{\cos 40^\circ}\right)^2 \Rightarrow x^2 = \frac{1}{\cos^2 40^\circ} - \tan^2 40^\circ$$

$$\Rightarrow x^2 = (1 + \tan^2 40^\circ) - \tan^2 40^\circ = 1 \Rightarrow x = \pm 1$$

چون طول ضلع مثبت است، فقط مقدار $x = 1$ قابل قبول است.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * ریاضی ۱ (درس ۴)

۷۲- پاسخ: گزینه ۳

با دسته‌بندی جملات، عبارت را به صورت زیر تجزیه می‌کنیم:

$$x^3 - 2xy + x^2y - 2y^3 = (x^3 + x^2y) - (2xy + 2y^3) = x^2(x+y) - 2y(x+y) = (x+y)(x^2 - 2y)$$

با توجه به گزینه‌ها، گزینه ۳ پاسخ است.

۷۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * ریاضی ۱ (درس ۳)

$$\sqrt[m]{x^n} = x^{\frac{n}{m}}$$

نکته: $a^n \times a^m = a^{n+m}$

$$A = \sqrt[3]{x^{\frac{1}{3}} \times x^{\frac{2}{5}}} = x \times x^{\frac{1}{3}} \times x^{\frac{2}{5}} = x^{(1+\frac{1}{3}+\frac{2}{5})} = x^{\frac{(3+5)}{15}} = x^{\frac{26}{15}}$$

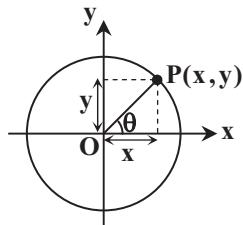
$$A = (\frac{15}{21})^{\frac{26}{15}} = \frac{15 \times 26}{21 \times 15} = 2^2 = 4$$

با استفاده از نکات بالا، داریم:

$$\text{با جایگذاری مقدار } x = \sqrt[3]{215} \text{ در } A \text{ داریم:}$$

۷۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * ریاضی ۱ (درس ۲)

نکته: اگر نقطه $P(x, y)$ روی دایره مثلثاتی قرار داشته باشد، مطابق شکل داریم:

$$\sin \theta = y$$

$$\cos \theta = x$$

$$x^2 + y^2 = 1$$

نقطه $P(x, \frac{y}{\delta})$ روی دایره مثلثاتی قرار دارد، پس:

$$x^2 + \left(\frac{y}{\delta}\right)^2 = 1 \Rightarrow x^2 = 1 - \frac{y^2}{25} \Rightarrow x^2 = \frac{21}{25} \Rightarrow x = \pm \frac{\sqrt{21}}{5}$$

$$x = -\frac{\sqrt{21}}{5} \quad P(x, \frac{y}{\delta}) \text{ نقطه‌ای در ناحیه دوم است، پس } x \text{ حتماً مقداری منفی است، در نتیجه:}$$

$$\cot \theta = \frac{x}{y} = \frac{\frac{\sqrt{21}}{5}}{-\frac{y}{5}} = -\frac{1}{2} \sqrt{21}$$

بنابراین: ۷۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * ریاضی ۱ (درس ۳)

نکته: $\sin^2 \theta = \cos^2 \theta$

با مخرج مشترک گرفتن، عبارت را ساده‌تر می‌کنیم:

$$\frac{1 + \sin 15^\circ}{1 - \sin 15^\circ} - \frac{1 - \sin 15^\circ}{1 + \sin 15^\circ} = \frac{(1 + \sin 15^\circ)^2 - (1 - \sin 15^\circ)^2}{1 - \sin^2 15^\circ} = \frac{1 + \sin^2 15^\circ + 2 \sin 15^\circ - 1 - \sin^2 15^\circ - 2 \sin 15^\circ}{\cos^2 15^\circ} = \frac{4 \sin 15^\circ}{\cos^2 15^\circ}$$

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * ریاضی ۱ (درس ۴)

۷۶- پاسخ: گزینه ۲

$$a^3 - b^3 = (a - b)(a^2 + ab + b^2), \quad a^3 + b^3 = (a + b)(a^2 - ab + b^2)$$

با استفاده از نکته بالا داریم:

$$\begin{cases} \frac{99^3 - 1}{99^3 + 100} = \frac{(99-1)(99^2 + 99 + 1)}{99^3 + 100} = 98 \times \frac{99^2 + 100}{99^3 + 100} = 98 \\ \frac{99^3 + 1}{99^3 - 98} = \frac{(99+1)(99^2 - 99 + 1)}{99^3 - 98} = 100 \times \frac{99^2 - 98}{99^3 - 98} = 100 \end{cases} \Rightarrow A = 98 \times 100 = 9800$$

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * ریاضی ۱ (درس ۲)

۷۷- پاسخ: گزینه ۱

$$\cot \alpha = \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha}, \quad \tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}$$

نکته: تنها در نواحی اول و سوم، $\tan \alpha$ و $\cot \alpha$ مثبت‌اند.

با توجه به نکته فوق، جواب در نواحی اول یا سوم می‌باشد. پس دو حالت درنظرمی‌گیریم:

$$\begin{cases} \tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} = \frac{y}{x} & \cot \alpha > \tan \alpha \rightarrow \frac{x}{y} > \frac{y}{x} \rightarrow xy > 0 \rightarrow x^2 > y^2 \rightarrow x, y > 0 \\ \cot \alpha = \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha} = \frac{x}{y} & \end{cases}$$

در ناحیه اول باشد

$$\begin{cases} \tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} = \frac{y}{x} & \cot \alpha > \tan \alpha \rightarrow \frac{x}{y} > \frac{y}{x} \rightarrow xy < 0 \rightarrow x^2 > y^2 \rightarrow x, y < 0 \\ \cot \alpha = \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha} = \frac{x}{y} & \end{cases}$$

در ناحیه سوم باشد

بنابراین ناحیه مورد نظر در ناحیه اول زیر خط $x = y$ و در ناحیه سوم بالای خط $x = y$ می‌باشد. پس گزینه ۱ پاسخ است.

۷۸- پاسخ: گزینه ۱

هر یک از گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

$$1: \text{مشخصات سؤال: } * \text{ دشوار } * \text{ حیطه: کاربرد } * \text{ ریاضی ۱ (درس ۱)}$$

$$\begin{cases} x < \sqrt{x} \\ y^2 < y \end{cases} \Rightarrow \sqrt{x} < y \quad \times \quad \text{مثال: } x = \frac{1}{4}, y = \frac{1}{3} \Rightarrow x < y; \sqrt{x} > y$$

$$2: \text{مشخصات سؤال: } * \text{ ساده } * \text{ حیطه: درک و فهم } * \text{ هندسه ۱ (درس ۲)}$$

$$\begin{cases} 0 < x < y < 1 \\ 0 < y < \sqrt[3]{y} \end{cases} \Rightarrow x^2 < y < \sqrt[3]{y} \Rightarrow x^2 < \sqrt[3]{y} \quad \checkmark$$

$$3: \text{مشخصات سؤال: } * \text{ ساده } * \text{ حیطه: درک و فهم } * \text{ هندسه ۱ (درس ۲)}$$

$$0 < x < y \Rightarrow \sqrt{x} < \sqrt{y} \quad \checkmark$$

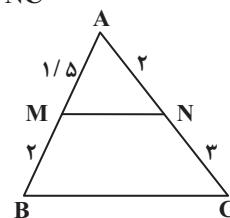
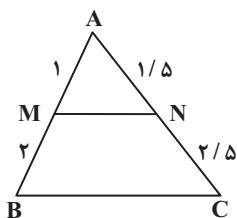
$$4: \text{مشخصات سؤال: } * \text{ ساده } * \text{ حیطه: درک و فهم } * \text{ هندسه ۱ (درس ۲)}$$

$$\begin{cases} 0 < x < y < 1 \\ 0 < y < \sqrt[5]{y} \end{cases} \Rightarrow x^3 < y < \sqrt[5]{y} \Rightarrow x^3 < \sqrt[5]{y} \quad \checkmark$$

۷۹- پاسخ: گزینه ۴

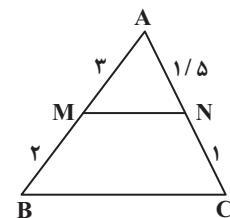
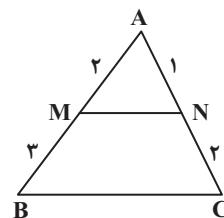
نکته (عکس قضیه تالس): اگر خطی دو ضلع مثلثی را قطع کند و روی آن‌ها چهار پاره خط با اندازه‌های متناظراً متناسب جدا کند، آن‌گاه آن خط با ضلع سوم مثلث موازی است.

با توجه به نکته بالا، گزینه‌ای که در آن تناسب $\frac{AM}{MB} = \frac{AN}{NC}$ برقرار باشد، پاسخ است.

$$1: \frac{1}{2} \neq \frac{1/5}{2/5} \Rightarrow MN \parallel BC \quad \times$$

$$2: \frac{1/5}{2} \neq \frac{2}{3} \Rightarrow MN \not\parallel BC \quad \times$$

$$3: \frac{2}{3} \neq \frac{1}{2} \Rightarrow MN \parallel BC \quad \times$$

$$4: \frac{3}{2} = \frac{1/5}{1} \Rightarrow MN \parallel BC \quad \checkmark$$

۸۰- پاسخ: گزینه ۲

نکته: اگر اندازه‌های سه ضلع از مثلثی با اندازه‌های سه ضلع از مثلث دیگری متناسب باشند، آن‌گاه دو مثلث متشابه‌اند.

با توجه به نکته بالا باید بینیم اندازه‌های داده شده در کدام گزینه با اندازه‌های داده شده در صورت سؤال متناسب دارد.

$$\text{متناسب نیست} \Rightarrow \frac{4}{8} \neq \frac{7}{13} \quad 1: \text{گزینه ۱}$$

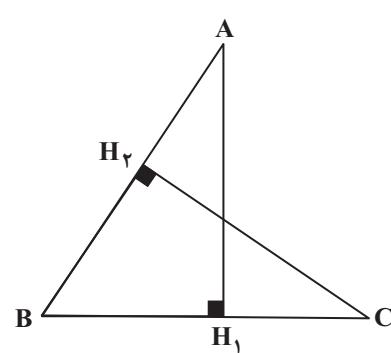
$$\text{متناسب است} \Rightarrow \frac{4}{12} = \frac{7}{21} = \frac{10}{30} = \frac{1}{3} \quad 2: \text{گزینه ۲}$$

$$\text{متناسب نیست} \Rightarrow \frac{4}{2} \neq \frac{7}{3} \quad 3: \text{گزینه ۳}$$

$$\text{متناسب نیست} \Rightarrow \frac{4}{6} \neq \frac{7}{10} \quad 4: \text{گزینه ۴}$$

۸۱- پاسخ: گزینه ۲

نکته (تشابه در حالت دو زاویه): اگر دو زاویه از مثلثی با دو زاویه از مثلث دیگری هم‌اندازه باشد، آن دو مثلث متشابه‌اند.

$$\hat{H}_1 = \hat{H}_2 = 90^\circ \quad (\text{فرض})$$

$$\hat{B} = \hat{B} \quad (\text{مشترک})$$

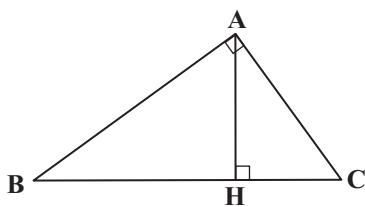
$$\xrightarrow{\text{تناسب اضلاع متناظر}} \frac{AB}{BC} = \frac{AH_1}{CH_2}$$

$$\xrightarrow{AB=21, CH_2=15} \frac{21}{BC} = \frac{18}{15} \Rightarrow BC = \frac{15 \times 21}{18} = \frac{5 \times 7}{2} = 17.5$$

۸۲- پاسخ: گزینه ۱

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * هندسه ۱ (درس ۳)

نکته (روابط طولی در مثلث قائم‌الزاویه): در مثلث قائم‌الزاویه ABC روابط زیر برقرارند:

۱) $AB^2 = BH \cdot BC$

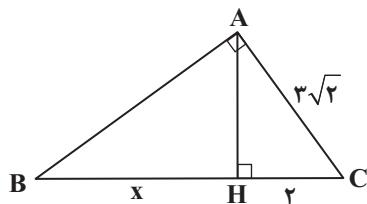
۲) $AC^2 = CH \cdot BC$

۳) $AB^2 + AC^2 = BC^2$

۴) $AH^2 = BH \cdot CH$

۵) $AH \cdot BC = AC \cdot AB$

با استفاده از رابطه شماره ۲ داریم:

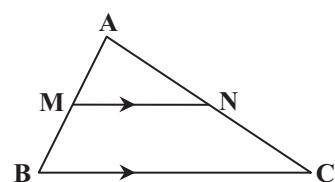
$$AC^2 = CH \times BC \xrightarrow{\frac{AC=3\sqrt{2}}{CH=2}} (3\sqrt{2})^2 = 2 \times (x+2)$$

$$\Rightarrow 18 = 2x + 4 \Rightarrow 2x = 14 \Rightarrow x = 7$$

۸۳- پاسخ: گزینه ۴

راه حل اول:

نکته (تعمیم قضیه تالس): اگر در یک مثلث، خطی موازی یکی از اضلاع، دو ضلع دیگر مثلث را در دو نقطه قطع کند، آن‌گاه:

$$\begin{aligned} \frac{AM}{AB} = \frac{AN}{AC} = \frac{MN}{BC} \\ \left\{ \begin{array}{l} \Delta AED : BC \parallel ED \xrightarrow{\text{تعمیم تالس}} \frac{AC}{AE} = \frac{AB}{AD} \quad (1) \\ \Delta AFD : BE \parallel FD \xrightarrow{\text{تعمیم تالس}} \frac{AE}{AF} = \frac{AB}{AD} \quad (2) \end{array} \right. \end{aligned}$$

سمت راست تنشیات (۱) و (۲) با هم برابر است، پس:

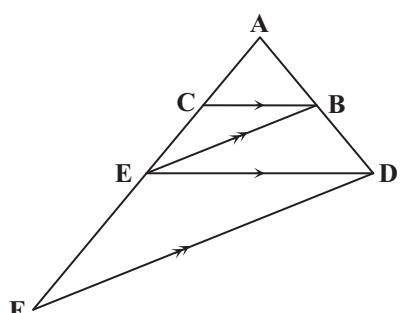
$$\frac{AC}{AE} = \frac{AE}{AF} \Rightarrow AE^2 = AC \times AF \Rightarrow (2+4)^2 = 2(2+2+x)$$

$$\Rightarrow 4^2 = 2(4+x) \Rightarrow 16 = 8+2x \Rightarrow 2x = 8 \Rightarrow x = 4$$

راه حل دوم:

نکته: در شکل مقابل، اگر $AC \parallel BE \parallel FD$ و $BC \parallel ED$. آن‌گاه AE و AF واسطه هندسی است؛ یعنی:

$$AE^2 = AC \times AF$$

با استفاده از نکته بالا داریم:

$$AE^2 = AC \times AF \Rightarrow (2+2)^2 = 2 \times (2+2+x)$$

$$\Rightarrow 16 = 2(4+x) \Rightarrow 16 = 8+2x \Rightarrow 2x = 8 \Rightarrow x = 4$$

۸۴- پاسخ: گزینه ۲

مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * هندسه ۱ (درس ۱)

نکته: در یک مثلث نسبت ارتفاع‌ها با عکس نسبت اضلاع نظیر برابر است. (به عنوان مثال

از آنجا که $a = 2$ و محیط مثلث 18 است، خواهیم داشت:

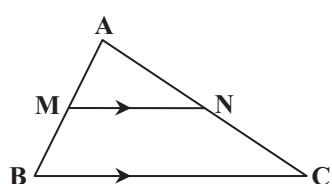
$$a+b+c=18 \Rightarrow 2+b+c=18 \Rightarrow b+c=16 \quad (*)$$

$$h_a \left(\frac{1}{h_b} + \frac{1}{h_c} \right) = \frac{h_a}{h_b} + \frac{h_a}{h_c} \xrightarrow{\text{نکته}} \frac{b}{a} + \frac{c}{a} = \frac{b+c}{a} \xrightarrow{\text{(*)}} \frac{16}{2} = 8$$

۸۵- پاسخ: گزینه ۴

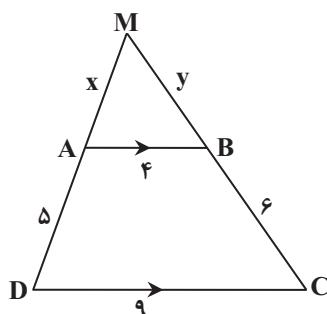
مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * هندسه ۱ (درس ۲)

نکته (تعمیم قضیه تالس): اگر در یک مثلث، خطی موازی یکی از اضلاع، دو ضلع دیگر مثلث را در دو نقطه قطع کند، آن‌گاه:

$$\frac{AM}{AB} = \frac{AN}{AC} = \frac{MN}{BC}$$

مطابق شکل ساق‌های ذوزنقه ABCD را امتداد می‌دهیم تا یکدیگر را در نقطه M قطع کنند. با فرض $MA = x$ و $MB = y$ ، خواهیم داشت:

$$\Delta MCD : AB \parallel CD \xrightarrow{\text{تمییم تالس}} \begin{cases} \frac{MA}{MD} = \frac{AB}{DC} \Rightarrow \frac{x}{x+5} = \frac{4}{9} \Rightarrow 9x = 4x + 20 \\ \Rightarrow 5x = 20 \Rightarrow x = 4 \\ \frac{MB}{MC} = \frac{AB}{CD} \Rightarrow \frac{y}{y+6} = \frac{4}{9} \Rightarrow 9y = 4y + 24 \\ \Rightarrow 5y = 24 \Rightarrow y = 4.8 \end{cases}$$

بنابراین محیط مثلث MAB برابر است با:

$$MA + MB + AB = 4 + 4.8 + 4 = 12.8$$

۶ فیزیک وو

۱- پاسخ: گزینه ۸۶

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_{\text{زن}} + W_F + W_{f_k} = K_2 - K_1$$

$$+\dots+30 \times \frac{4}{10} \times \cos 60^\circ + W_{f_k} = \frac{1}{2} \times 2 \times (9-4) \Rightarrow 6 + W_{f_k} = 5 \Rightarrow W_{f_k} = -1 \text{ J}$$

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۲- پاسخ: گزینه ۸۷

$$K_1 = \frac{1}{2} m V_1^2 = \frac{1}{2} \times 6 \times 100 = 300 \text{ J}$$

برای اینکه انرژی جنبشی جسم به 800 J برسد، باید نیرویی هم‌جهت با جایه‌جایی جسم به آن وارد شود.

$$W_t = \Delta K \Rightarrow Fd = 800 - 300 \Rightarrow F \times 20 = 500 \Rightarrow F = \frac{500}{20} = 25 \text{ N}$$

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۳- پاسخ: گزینه ۸۸

$$W_{f_k} = f_k d \cos 180^\circ = 15 \times 0 / 2 \times (-1) = -3 \text{ J} \Rightarrow W_{\text{فر}} = -3 = -\frac{1}{2} \times 2 \times 25 \Rightarrow W_{\text{فر}} = -22 \text{ J}$$

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_{f_k} + W_{\text{فر}} = \frac{1}{2} m V_2^2 - \frac{1}{2} m V_1^2 \Rightarrow W_{\text{فر}} + W_{f_k} = 0 \Rightarrow W_{\text{فر}} = -\Delta U \Rightarrow \Delta U = 22 \text{ J}$$

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۴- پاسخ: گزینه ۸۹

ابتدا قضیه کار و انرژی را بین دو نقطه A و B می‌نویسیم (قبل از برخورد به فرن):

$$\Delta K = W_t \Rightarrow \frac{1}{2} m V_B^2 - \frac{1}{2} m V_A^2 = W_{mg} \Rightarrow \frac{1}{2} \times 5 \times V_B^2 - \frac{1}{2} \times 5 \times (0)^2 = 5 \times 10 \times 0 / 8 \Rightarrow V_B^2 = 16 \Rightarrow V_B = 4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

اکنون قضیه کار و انرژی را از نقطه A تا حالت فشرده‌گی کامل فرن (نقطه C) می‌نویسیم:

$$\Delta K = W_t \Rightarrow \frac{1}{2} m V_C^2 - \frac{1}{2} m V_A^2 = W_{mg} + W_{\text{فر}} = W_{mg} + (-\Delta U)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \times 5 \times (0)^2 - \frac{1}{2} \times 5 \times (0)^2 = W_{mg} - \Delta U \Rightarrow \Delta U = mg h = 5 \times 10 \times (0 / 8 + 0 / 2) = 50 \text{ J}$$

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۵- پاسخ: گزینه ۹۰

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_{\text{زن}} + W_{\text{دست}} = \Delta K$$

$$\left. \begin{array}{l} W_{\text{زن}} = -\Delta U \\ W_{\text{دست}} = \Delta U \end{array} \right\} \Rightarrow -\Delta U + \Delta U = \Delta K \Rightarrow \Delta K = 0 \Rightarrow K_2 = K_1 \Rightarrow V_2 = V_1 \Rightarrow V_A = V_C \neq 0$$

مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۶- پاسخ: گزینه ۹۱

نکته: می‌دانیم هنگامی که فرن فشرده می‌شود، زاویه فرن و جایه‌جایی 180° است و کار فرن منفی خواهد بود. در ضمن کار نیروی اصطکاک هم منفی است.

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_{\text{زن}} + W_{\text{فر}} + W_{f_k} = K_2 - K_1$$

$$+\dots-15-60 = \frac{1}{2} \times 2(V_2^2 - 100) \Rightarrow -75 = V_2^2 - 100 \Rightarrow V_2^2 = 25 \Rightarrow V_2 = 5 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

۹۲- پاسخ: گزینه ۳

می دانیم تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی از رابطه $\Delta U = mg\Delta h$ به دست می آید و به همین جهت به محل مبدأ پتانسیل گرانشی بستگی ندارد. در نتیجه $\frac{\Delta U_2}{\Delta U_1} = 1$ خواهد بود.

۹۳- پاسخ: گزینه ۴

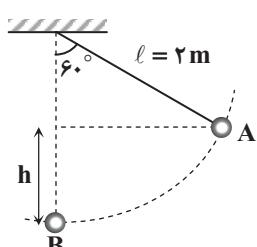
مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

$$\left. \begin{aligned} E_2 &= mgh + \frac{1}{2}mV_2^2 = \frac{1}{2} \times 10 \times 2 / 6 + \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times (16)^2 = 13 + 64 = 77 \text{ J} \\ E_1 &= \frac{1}{2}mV_1^2 = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times 400 = 100 \text{ J} \end{aligned} \right\} \Rightarrow W_f = E_2 - E_1 = 77 - 100 = -23 \text{ J}$$

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۹۴- پاسخ: گزینه ۲

برای محاسبه کار نیروی وزن، نخست باید ارتفاع h را محاسبه کنیم:

$$h = l - l \cos 60^\circ = 2 - 2 \times \frac{1}{2} = 1 \text{ m}$$

$$W_{\text{وزن}} = mgh = 10 \times 1 = 10 \text{ J}$$

نیروی کشش نخ، که در راستای شعاع دایره مسیر حرکت گولوه بر آن وارد می شود، همواره بر جایه جایی گولوه عمود است و در نتیجه طبق رابطه $W = F d \cos \theta$ ، کار کشش نخ در این جایه جایی صفر خواهد بود.

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۹۵- پاسخ: گزینه ۱

$$U_1 + K_1 = U_2 + K_2 \Rightarrow 46 + K_1 = 20 + K_2 \Rightarrow K_2 - K_1 = 26 \text{ J}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} K_2 - K_1 = 26 \text{ J} \\ K_2 = 2K_1 \end{array} \right. \Rightarrow K_1 = 26 \text{ J}$$

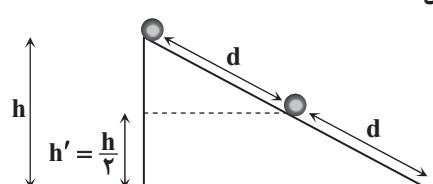
$$E_1 = U_1 + K_1 = 46 + 26 = 72 \text{ J}$$

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۹۶- پاسخ: گزینه ۲

در ابتدای مسیر $K_1 = 0$ و $U_2 = mgh$

در نیمه مسیر، ارتفاع جسم از سطح زمین $\frac{h}{2}$ است.

$$U_2 = mgh' = mg \frac{h}{2}$$

$$U_1 + K_1 = U_2 + K_2 \Rightarrow mgh + 0 = mg \times \frac{h}{2} + K_2 \Rightarrow K_2 = mg \frac{h}{2} = \frac{1}{2} mgh$$

$$\frac{K_2}{U_1} = \frac{\frac{1}{2} mgh}{mgh} = \frac{1}{2}$$

مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۹۷- پاسخ: گزینه ۴

سطح زمین را مبدأ پتانسیل گرانشی درنظرمی گیریم:

○ V_1

$$K_1 = \frac{1}{2}mV_1^2 = \frac{1}{2} \times 2 \times 20^2 = 400 \text{ J} \Rightarrow E_1 = K_1 + U_1 = 400 + 0 = 400 \text{ J}$$

○ V_2

$$K_2 = 100 \text{ J} \quad \left. \begin{array}{l} \\ E_1 = E_2 = U_2 + K_2 = 400 \end{array} \right\} \Rightarrow U_2 = 400 - 100 = 300 \text{ J}$$

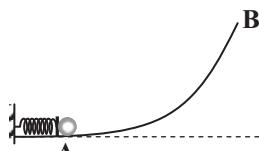
○ $V_1 = 20 \frac{\text{m}}{\text{s}}$

$$U_2 + K_2 = 400 \Rightarrow U_2 + 0 = 400$$

$$\frac{U_2}{U_2} = \frac{300}{400} \Rightarrow \frac{mgh_2}{mgh_1} = \frac{3}{4} \Rightarrow \frac{h_2}{h_1} = \frac{3}{4}$$

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۹۸- پاسخ: گزینه ۳

$$W_f = E_B - E_A$$

$$\Rightarrow -20 = (U_B + K_B) - (U_A + K_A)$$

$$\Rightarrow -20 = (U_B + 0) - (0 + \frac{1}{2}mv^2) \Rightarrow -20 = 0 + \frac{1}{2} \times 10 \times h - 100 \Rightarrow h = 10 \text{ m}$$

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۹۹- پاسخ: گزینه ۲

آسانسور A که بازده بیشتری دارد قادر است کار مفید بیشتری انجام دهد؛ از این رو با مصرف انرژی الکتریکی معین تا طبقه بالاتری می رود و چون توان آن بیشتر است، زمان انجام کار آن کمتر خواهد بود.

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

$$m = \rho V \Rightarrow m = 1000 \times 3 = 3000 \text{ kg}$$

$$mg\Delta h = 3000 \times 10 \times (50 + 10) = 180000 \text{ J}$$

$$P \times \Delta t = 20000 \times 3 \times 60 = 360000 \text{ J}$$

$$\frac{\text{انرژی خروجی}}{\text{انرژی ورودی}} = \frac{180000}{360000} \times 100 = \frac{1}{2} \times 100 = 50\%$$

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * فصل ۳

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۲

گزینه ۱: بخش اول درست است، ولی مایع را باید به آرامی سرد نماییم تا جامد بلورین تشکیل شود.

گزینه ۲: تعریف درست پلاسماست.

گزینه ۳: شیشه جزو جامدهای بلورین نیست.

گزینه ۴: ذرات جامد نمی‌توانند درون جامد از جایی به جای دیگر بروند.

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * فصل ۳

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۲

مایعی که نیروی همچسبی بین مولکول‌های آن از نیروی دگرچسبی بین مولکول‌های شیشه بیشتر باشد، شیشه را تر نمی‌کند

و به همین دلیل سطح آن در لوله ممکن است سطح مایع داخل ظرف قرار می‌گیرد و سطح آن برآمده خواهد بود.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * فصل ۳

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: دانش * فصل ۳

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۱

علت پدیده مورد «الف» نیروی همچسبی بیشتر مولکول‌های آب نسبت به ریزگردها است.

علت پدیده مورد «ب» وجود نیروی همچسبی مولکول‌های آب است.

پس عبارت‌های «الف» و «ب» نادرست هستند.

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * فصل ۳

۱۰۵- پاسخ: گزینه ۱

نیروی دگرچسبی بین آب و شیشه بیشتر از نیروی همچسبی آب است. به همین جهت سطح آب در لوله بالا آمده و فرورفتگی دارد، ولی

هنگامی که شیشه‌ای روغنی شود، نیروی دگرچسبی بین آن و مولکول‌های آب کاهش می‌باید و سطح آب برآمده می‌شود.

شیمی و و

۱۰۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * فصل ۱

تعداد زیرلایه‌ها در هر لایه اصلی با شماره آن لایه برابر است.

لایه چهارم اصلی دارای ۴ زیرلایه بوده و حداقل گنجایش ۳۲ الکترون را دارد.

در لایه چهارم در بین زیرلایه‌های پرشده، زیرلایه ۴ بیشترین گنجایش الکترونی را دارد.

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * فصل ۱

۱۰۷- پاسخ: گزینه ۳

ترکیب‌های یونی شامل تعداد بسیار زیادی یون با آرایش منظم هستند و در ساختار آن‌ها مولکول وجود ندارد.

در میان ترکیب‌های داده شده فقط Li_2O یونی می‌باشد.

لازم به ذکر است که اغلب ترکیب‌های عناصر گروه اول و دوم با عنصرهای گروههای ۱۵، ۱۶ و ۱۷، یونی می‌باشند.

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * فصل ۱

۱۰۸- پاسخ: گزینه ۴

گزینه ۱: یون آلومینیم، Al^{3+} و یون فسفید، P^{3-} است.گزینه ۲: در منیزیم کلرید (MgCl_2) تعداد آئیون‌ها برابر با ۲ و در پتانسیم اکسید (K_2O) تعداد کاتیون‌ها برابر با ۲ است.گزینه ۳: تعداد آئیون‌ها در CaF_2 برابر با ۲ و بار الکتریکی کاتیون Ca^{2+} نیز برابر با ۲ است.گزینه ۴: یون‌های سولفید (S^{2-}) و اکسید (O^{2-}) دارای بار یکسان و یون نیترید (N^{3-}) دارای بار الکتریکی متفاوتی است.

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: کاربرد * فصل ۱

۱۰۹- پاسخ: گزینه ۲

: گزینه ۱ :

: N ≡ N :

: گزینه ۲ :

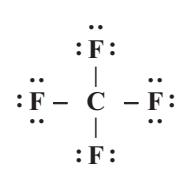

: گزینه ۳ :

: گزینه ۴ :

: N ≡ N :

۱۱۰- پاسخ: گزینه ۴

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: لایه الکترونی دوم و سوم هیچ کدام یکباره نیستند.

گزینه ۲: لایه الکترونی چهارم دارای ۴ زیرلایه با $3 \leq n \leq 1$ است.

گزینه ۳: زیرلایه‌ای با $n=1$ در هر لایه‌ای باشد، حداقل می‌تواند ۶ الکترون داشته باشد.

۱۱۱- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * فصل ۱

زیرلایه مشخص شده $5p$ است و با توجه به آن موارد «الف»، «پ» و «ت» درست هستند.

(الف) زیرلایه $5p$ در عناصر دوره پنجم در حال پر شدن است.

(ب) برای زیرلایه $5p$ ، $5n+1=6$ می‌باشد.

(پ) گنجایش الکترونی هر لایه، $2n^2$ است، یعنی این زیرلایه در لایه‌ای با گنجایش $50 = 2(5)^2$ الکترون قرار دارد.

۱۱۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * فصل ۱

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: گنجایش هر دو زیرلایه ۱۰ الکترون است، ولی تراکم الکترونی این ۱۰ الکترون در زیرلایه $3d$ بیشتر از $4d$ است، زیرا $3d$ به هسته نزدیک‌تر است و از لحاظ فضایی حجم کمتری را به خود اختصاص می‌دهد.

گزینه ۲: در زیرلایه $3d$ ، $n+1=5$ و در زیرلایه $4d$ ، $n+1=6$ است.

گزینه ۴: طبق اصل آفبا، زیرلایه $3d$ زودتر از زیرلایه $4d$ از الکترون پر می‌شود.

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۲

بررسی موارد نادرست:

(الف) آرایش الکترونی فشرده آن به صورت $[Ar]^{3d^{10}} 4s^2 4p^3$ است.

(ب) دارای پنج الکترون ظرفیتی و آرایش الکترون - نقطه‌ای $A^{\bullet}$ است.

۱۱۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * فصل ۲

۱۱۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * فصل ۲

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * فصل ۲

از هلیم افزون بر پر کردن بالن هواشناسی، تفریحی و تبلیغاتی، در جوشکاری، کپسول غواصی و مهم‌تر از همه برای خنک کردن قطعات الکترونیکی در دستگاه‌های تصویربرداری مانند MRI استفاده می‌شود.

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۲

فقط عبارت «پ» نادرست است.

(پ) تولید شدن گاز کربن مونوکسید و رنگ زرد شعله نشانه‌هایی از سوختن ناقص هستند.

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * فصل ۲

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۲

کربن مونوکسید، گازی بی‌رنگ، بی‌بو و بسیار سمی است. چگالی این گاز کمتر از هوا و قابلیت انتشار آن در محیط بسیار زیاد است.

کربن مونوکسید از کربن دی‌اکسید ناپایدارتر است و در شرایط مناسب می‌سوزد و به CO_2 تبدیل می‌شود.

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۲

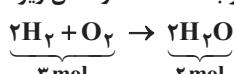
موارد «الف» و «ب» درست هستند.

بررسی موارد نادرست:

(پ) به طور مثال در معادله شیمیایی $N_2 + H_2 \rightarrow \underbrace{NH_3}_{\text{4 atom}}$ ، تعداد کل اتم‌ها در دو طرف معادله مساوی است، ولی قانون بقای جرم در مورد

آن صادق نیست و معادله نیاز به موازنۀ دارد.

(ت) در یک معادله موازنۀ شده که قانون بقای جرم در مورد آن صادق است، مول‌های مواد اولیه و فرآورده‌ها الزاماً نباید برابر باشند، مانند واکنش زیر:

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * فصل ۲

فرآورده‌های واکنش سوختن کامل هیدروکربن‌ها، CO_2 و H_2O هستند.

$$8 + 10 = 18$$

پاسخ تشریحی درس‌های اختصاصی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی مرحله ۴ (رشته علوم تجربی)

“ریاضیات و و”

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: کاربرد * درس ۲

۶۱- پاسخ: گزینه ۲

نکته: اگر n عددی زوج باشد، آنگاه:

$$\sqrt[n]{a^n} = |a| = \begin{cases} a & a \geq 0 \\ -a & a < 0 \end{cases}$$

نکته: اگر n عددی فرد باشد، آنگاه:

$$\sqrt[n]{a^n} = a$$

با استفاده از نکات بالا داریم:

$$\frac{\sqrt[5]{x^5} \times \sqrt[8]{x^8}}{\sqrt[3]{x^3}} = \frac{x \times |x|}{x} = |x| \stackrel{x < 0}{=} -x$$

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۱

۶۲- پاسخ: گزینه ۳

نکته: حجم مکعبی با طول ضلع a برابر با a^3 است.

اگر طول ضلع مکعب‌ها را از کوچک به بزرگ به ترتیب a, b و c در نظر بگیریم، آنگاه:

حجم مکعب بزرگ $>$ حجم مکعب متوسط $>$ حجم مکعب کوچک

پس با استفاده از نکته بالا داریم:

$$a^3 < b^3 < c^3 \Rightarrow 64 < b^3 < 125 \Rightarrow 4 < b < 5 \Rightarrow b \in (4, 5)$$

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * درس ۲

۶۳- پاسخ: گزینه ۲

نکته: به ازای $a \geq 0$ داریم:

$$(\sqrt[n]{a})^n = \sqrt[n]{a^n} = a$$

نکته: به ازای $a < 0$ داریم:

$$(\sqrt[n]{a})^n : \begin{cases} \text{تعریف نشده} & \text{زوج} \\ a & \end{cases}, \quad \sqrt[n]{a^n} : \begin{cases} |a| & \text{زوج} \\ a & \text{فرد} \end{cases}$$

با توجه به نکات بالا، گزینه ۲ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۳

۶۴- پاسخ: گزینه ۳

$$(a^n)^m = a^{nm}$$

$$a^n \times a^m = a^{n+m}$$

با استفاده از نکات بالا داریم:

$$\frac{1}{6^6} \times \frac{1}{6^6} \times \frac{1}{6^6} \times \frac{1}{6^6} \times \frac{1}{6^6} \times \frac{1}{6^6} = \left(\frac{1}{6^6}\right)^6 = 6^{-1} = 6$$

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: کاربرد * درس ۴

۶۵- پاسخ: گزینه ۴

$$(a-b)(a+b) = a^2 - b^2$$

راه حل اول:

صورت و مخرج کسر را در مزدوج مخرج، یعنی $\sqrt[4]{2} - 1$ ضرب می‌کنیم.

$$A = \frac{1-\sqrt{2}}{1+\sqrt{2}} \times \frac{1-\sqrt[4]{2}}{1-\sqrt[4]{2}} = \frac{(1-\sqrt{2})(1-\sqrt[4]{2})}{1-\sqrt[4]{2}} = 1-\sqrt[4]{2}$$

راه حل دوم:

صورت کسر را با کمک اتحاد مزدوج تجزیه می‌کنیم:

$$A = \frac{1-\sqrt{2}}{1+\sqrt{2}} = \frac{(1-\sqrt[4]{2})(1+\sqrt[4]{2})}{1+\sqrt[4]{2}} = 1-\sqrt[4]{2}$$

۶۶- پاسخ: گزینه ۱

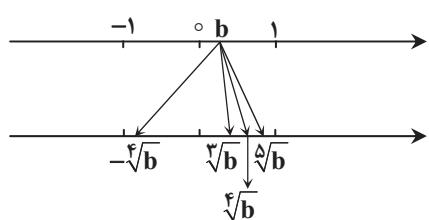
نکته: $\sqrt{x}$ تنها بازای $x \geq 0$ تعریف می‌شود.

$$\sqrt{x^2} = |x| = \begin{cases} x & x \geq 0 \\ -x & x < 0 \end{cases}$$

$$x\sqrt{-x} \leq 0 \Rightarrow -|x|\sqrt{-x} = -\sqrt{x^2} \times \sqrt{-x} = -\sqrt{-x^3}$$

طبق فرض $\sqrt{-x}$ تعریف شده است، پس $x \leq 0$; بنابراین:

۶۷- پاسخ: گزینه ۳ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۱

چون $1 < b < 0$, پس هر چه عدد ریشه بزرگتر باشد، مقدار آن هم بزرگتر است؛ ولی b دو ریشه چهارم دارد که یکی از آن‌ها منفی است. بنابراین:

$$-\sqrt[4]{b} < -\sqrt[3]{b} < -\sqrt{b} < \sqrt{b}$$

ریشه سوم b ریشه چهارم b ریشه پنجم b

با توجه به گزینه‌ها گزینه ۳ پاسخ است.

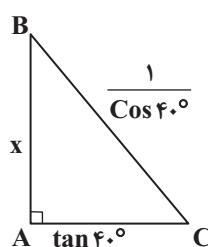
۶۸- پاسخ: گزینه ۳ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۲

نکته: اگر $a > 0$, آنگاه: $(\sqrt{a})^3 = a$

ابتدا دو طرف را به توان ۲ می‌رسانیم:

$$(\sqrt{a+b})^3 = (\sqrt{a} + \sqrt{b})^3 \Rightarrow a+b = a+b+3\sqrt{ab} \Rightarrow 3\sqrt{ab} = 0 \Rightarrow ab = 0 \Rightarrow a = 0 \text{ یا } b = 0$$

۶۹- پاسخ: گزینه ۱ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * درس ۳

$$1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x}$$

اگر اندازه ضلع مجهول را x در نظر بگیریم، با توجه به رابطه فیثاغورس در مثلث قائم‌الزاویه ABC داریم:

$$\begin{aligned} x^2 + \tan^2 40^\circ &= \left(\frac{1}{\cos 40^\circ}\right)^2 \Rightarrow x^2 = \frac{1}{\cos^2 40^\circ} - \tan^2 40^\circ \\ &\Rightarrow x^2 = (1 + \tan^2 40^\circ) - \tan^2 40^\circ = 1 \Rightarrow x = \pm 1 \end{aligned}$$

چون طول ضلع مثبت است، فقط مقدار $x = 1$ قابل قبول است.

۷۰- پاسخ: گزینه ۳ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۴

با دسته‌بندی جملات، عبارت را به صورت زیر تجزیه می‌کنیم:

$$x^3 - 2xy + x^2y - 2y^3 = (x^3 + x^2y) - (2xy + 2y^3) = x^2(x+y) - 2y(x+y) = (x+y)(x^2 - 2y)$$

با توجه به گزینه‌ها، گزینه ۳ پاسخ است.

۷۱- پاسخ: گزینه ۴ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * درس ۳

$$\sqrt[m]{x^n} = x^{\frac{n}{m}}$$

$$a^n \times a^m = a^{n+m}$$

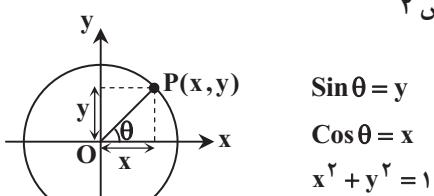
$$A = \sqrt[3]{x} \sqrt[5]{x^2} = x \times x^{\frac{1}{3}} \times x^{\frac{2}{5}} = x^{\left(1+\frac{1}{3}+\frac{2}{5}\right)} = x^{\left(\frac{3}{3}+\frac{2}{5}\right)} = x^{\frac{26}{15}}$$

$$A = \left(\frac{15}{15}\right)^{\frac{26}{15}} = 2^{\frac{13}{15}} = 2^{\frac{26}{30}} = 2^{\frac{13}{15}} = 2^{\frac{2}{3}}$$

با استفاده از نکات بالا، داریم:

با جایگذاری مقدار $x = \sqrt[13]{2^{15}}$ در A داریم:

۷۲- پاسخ: گزینه ۲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۲

نکته: اگر نقطه (x, y) روی دایره مثلثاتی قرار داشته باشد، مطابق شکل داریم:

$$x^2 + \left(\frac{2}{5}\right)^2 = 1 \Rightarrow x^2 = 1 - \frac{4}{25} \Rightarrow x^2 = \frac{21}{25} \Rightarrow x = \pm \frac{\sqrt{21}}{5}$$

$$x = -\frac{\sqrt{21}}{5}$$

$$\cot \theta = \frac{x}{y} = \frac{\frac{2}{5}}{-\frac{2}{5}} = -\frac{1}{2} \sqrt{\frac{21}{5}}$$

۷۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * درس ۳

$$\sin^2 \theta = \cos^2 \theta - 1 : \text{نکته}$$

با مخرج مشترک گرفتن، عبارت را ساده تر می کنیم:

$$\frac{1+\sin 15^\circ}{1-\sin 15^\circ} - \frac{1-\sin 15^\circ}{1+\sin 15^\circ} = \frac{(1+\sin 15^\circ)^2 - (1-\sin 15^\circ)^2}{1-\sin^2 15^\circ} = \frac{1+\sin^2 15^\circ + 2\sin 15^\circ - 1 - \sin^2 15^\circ + 2\sin 15^\circ}{\cos^2 15^\circ} = \frac{4\sin 15^\circ}{\cos^2 15^\circ}$$

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * درس ۴

۷۴- پاسخ: گزینه ۲

$$a^3 - b^3 = (a-b)(a^2 + ab + b^2) , a^3 + b^3 = (a+b)(a^2 - ab + b^2) : \text{نکته}$$

با استفاده از نکته بالا داریم:

$$\begin{cases} \frac{99^3 - 1}{99^2 + 100} = \frac{(99-1)(99^2 + 99 + 1)}{99^2 + 100} = 98 \times \frac{99^2 + 100}{99^2 + 100} = 98 \\ \frac{99^3 + 1}{99^2 - 98} = \frac{(99+1)(99^2 - 99 + 1)}{99^2 - 98} = 100 \times \frac{99^2 - 98}{99^2 - 98} = 100 \end{cases} \Rightarrow A = 98 \times 100 = 9800$$

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * درس ۲

۷۵- پاسخ: گزینه ۱

$$\cot \alpha = \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha} , \tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} : \text{نکته}$$

نکته: تنها در نواحی اول و سوم، $\cot \alpha$ و $\tan \alpha$ مثبتاند.

با توجه به نکته فوق، جواب در نواحی اول یا سوم می باشد. پس دو حالت درنظرمی گیریم:

$$\begin{cases} \tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} = \frac{y}{x} & \text{در ناحیه اول باشد} \\ \cot \alpha = \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha} = \frac{x}{y} & \end{cases} \xrightarrow{\cot \alpha > \tan \alpha} \frac{x}{y} > \frac{y}{x} \xrightarrow{x,y >} x^2 > y^2 \xrightarrow{x,y >} x > y > .$$

$$\begin{cases} \tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} = \frac{y}{x} & \text{در ناحیه سوم باشد} \\ \cot \alpha = \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha} = \frac{x}{y} & \end{cases} \xrightarrow{\cot \alpha > \tan \alpha} \frac{x}{y} > \frac{y}{x} \xrightarrow{x,y <} x^2 > y^2 \xrightarrow{x,y <} x < y < .$$

بنابراین ناحیه موردنظر در ناحیه اول زیر خط $x = y$ و در ناحیه سوم بالای خط $x = y$ می باشد. پس گزینه ۱ پاسخ است.

”زیست‌شناسی“

۷۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * فصل ۲

در گیاه‌خواران غیرنشخوارکننده، میکروب‌ها در روده کور جانور زندگی می‌کنند و سلولز را آب‌کافت می‌نمایند. انسان از انرژی سلولز نمی‌تواند استفاده کند. میکروب‌های تجزیه‌کننده سلولز در روده بزرگ انسان زندگی می‌کنند و مواد حاصل از تجزیه سلولز در روده بزرگ قابل جذب نیست.

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * فصل ۳

۷۷- پاسخ: گزینه ۴

هنگام دم، دیافراگم منقبض و مسطح می‌شود.

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * فصل ۳

۷۸- پاسخ: گزینه ۴

پرده دیافراگم، حفره شکم را از قفسه سینه جدا کرده و نوعی ماهیچه مخطط است. هنگام دم مسطح بوده و در هنگام بازدم گنبدی می‌شود.

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * فصل ۳

۷۹- پاسخ: گزینه ۳

هوای مرده بخشی از هوای دمی است که در بخش هادی دستگاه تنفس می‌ماند و به بخش مبادله‌ای نمی‌رسد و با حجم مجاری تنفسی رابطه مستقیم دارد.

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * فصل ۳

۸۰- پاسخ: گزینه ۳

بصل النخاع پایین تر از پل مغزی قرار دارد.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۳

۸۱- پاسخ: گزینه ۴

هر یک از شش‌ها را پرده‌ای دولایه به نام پرده جنب فراگرفته است.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * فصل ۲

۸۲- پاسخ: گزینه ۱

هورمون سکرتین از دوازدهه به خون ترشح می‌شود و با اثر بر لوزالمعده سبب افزایش ترشح بی‌کربنات می‌شود.

هورمون گاسترین از بعضی یاخته‌های دیواره معده در مجاورت پیلور، ترشح و باعث افزایش ترشح اسید معده و پپسینوزن و افزایش پپسین می‌شود.

۸۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * فصل ۲

مولکول‌های حاصل از گوارش لیپیدها به یاختهٔ پر منتشر می‌شوند و یاختهٔ انرژی مصرف نمی‌کند.

علت نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: خروج کیلومیکرون از یاختهٔ روده به روش برون رانی است.

گزینه ۲: ورود ویتامین B₁₂ به یاختهٔ روده به روش درون بری است.

گزینه ۴: خروج سدیم از یاختهٔ روده توسط پروتئین انتقال دهندهٔ سدیم - پتانسیم انجام می‌شود که ATP مصرف می‌کند.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * فصل ۲

۸۴- پاسخ: گزینه ۱

خروج کیلومیکرون از یاختهٔ روده به روش برون رانی است که نیاز به انرژی دارد. خروج گلوبول از یاختهٔ روده به روش انتشار تسهیل شده است که

نیاز به انرژی یاخته ندارد.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * فصل ۲

۸۵- پاسخ: گزینه ۲

«الف و د» درست هستند.

علت نادرستی سایر موارد:

مورد «ب»: کرم کدو مواد مغذی را از سطح بدن جذب می‌کند.

موارد «ج و ه»: به علت داشتن لولهٔ گوارشی، گوارش برون یاخته‌ای دارند.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۸۶- پاسخ: گزینه ۲

LDL و HDL علاوه بر پروتئین، لیپید نیز دارند. (علت نادرستی گزینه ۱ و ۴) موسین نوعی گلیکوپروتئین است که از پروتئین و

کربوهیدرات ساخته شده است (علت نادرستی گزینه ۳)، ولی گلوتون، پروتئین دانه‌گندم و جو است و فقط از آمینو اسید ساخته شده است.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۳

۸۷- پاسخ: گزینه ۳

موارد «الف، ج و د» درست هستند.

علت نادرستی «ب»: بیشتر این گیرنده‌ها در آئورت و سرخرگ‌های ناحیهٔ گردن واقع هستند.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * فصل‌های ۲ و ۳

۸۸- پاسخ: گزینه ۴

سیاهرگ فوق‌کبدی، سیاهرگ باب و سرخرگ ششی، دارای اکسیژن کم و دی‌اکسیدکربن زیادی هستند.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * فصل‌های ۲ و ۳

۸۹- پاسخ: گزینه ۴

هموگلوبین از ۴ زنجیرهٔ پلی‌پیتیدی ساخته شده است که دو بهدو مشابه‌اند و تعداد پیوند در هر رشته یکی از تعداد آمینو اسیدهای

تشکیل‌دهندهٔ آن رشته کمتر است و در نتیجهٔ هموگلوبینی با ۵۷۴ آمینو اسید در مجموع دارای ۵۷۰ پیوند بین آمینو اسیدها در ۴ رشته دارد.

تعداد رشته‌ها - تعداد واحد سازنده = تعداد مولکول آب تولیدی

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * فصل ۳

۹۰- پاسخ: گزینه ۴

در تنفس عادی، دم عمیق و بازدم عمیق انجام نمی‌شود.

هوای مرده در هر تنفس ۱۵۰ mL است که ۱۴ بار تنفس انجام خواهد شد.

 $150 \times 14 = 2100 \text{ mL}$

حجم تنفس برابر است با:

 $500 \times 14 = 7000 \text{ mL}$

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * فصل ۳

۹۱- پاسخ: گزینه ۳

نایزک‌ها به دلیل نداشتن غضروف می‌توانند تنگ و گشاد شوند و ورود هوا به کیسه‌های حبابکی باعث افزایش حجم آن‌ها می‌شود.

علت نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: نایزک‌انتها و مبادله‌ای هر دو دارای ترشحات مخاطی هستند.

گزینه ۲: داخل حبابک‌ها یاختهٔ ماکروفاژها حضور دارند و باکتری‌ها و ذرات گرد و غباری که از مخاط مژک‌دار گریخته‌اند را نابود می‌کنند.

گزینه ۴: بخش مبادله‌ای شامل نایزک‌های مبادله‌ای و کیسه‌های حبابکی می‌شود.

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * فصل ۳

۹۲- پاسخ: گزینه ۴

هنگام بازدم، هوای دارای CO₂ زیاد از لولهٔ ۲ خارج می‌شود و برم تیمول بلو (معرف CO₂) تغییر رنگ می‌دهد.

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: هنگام بازدم، هوا از لولهٔ ۲ خارج می‌شود، پس در ظرف «الف» حباب ایجاد می‌شود.

گزینه ۲: هنگام دم، هوا از طریق لولهٔ ۴ به ظرف «ب» وارد می‌شود، پس مایع در لولهٔ ۴ پایین می‌آید.

گزینه ۳: هنگام دم، هوا از طریق لولهٔ ۴ به ظرف «ب» وارد می‌شود، پس در ظرف «ب» حباب ایجاد می‌شود.

۹۳- پاسخ: گزینه ۱

ماده «ب» است. و بتامین B_{12} به کمک عامل داخلی معده به روش درونبری جذب می‌شود که این روش با مصرف ATP همراه است.

علت نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: ماده «الف» اکسیژن است و برم تیمولوبلو در مجاورت CO_2 زرد می‌شود.

گزینه ۳: ATP در بیشتر یاخته‌های بدن تولید می‌شود.

گزینه ۴: اکسیژن در مجاورت بافت‌ها از هموگلوبین جدا می‌شود.

۹۴- پاسخ: گزینه ۳

م مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * فصل ۲

علت نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: قسمت بزرگ کبد برخلاف کولون پایین‌ron در سمت راست قرار دارد.

گزینه ۲: کیسهٔ صفراء در سمت راست و قسمت کوچک کبد به سمت چپ بدن متمايل است.

گزینه ۴: اسفنکتر انتهایی مری در سمت چپ و قسمت بزرگ کبد در سمت راست بدن قرار دارد.

۹۵- پاسخ: گزینه ۲

وقتی ۶۰ مولکول گلوکز حاصل شده است، یعنی $140 \times 60 = 8400$ پیوند بین آن‌ها شکسته شده و به‌ازای هر پیوند ۱ مولکول آب مصرف می‌شود.در مجموع $8400 + 60 = 8460$ فرآورده حاصل شده است که ۱۲۹ پیوند بین آن‌ها شکسته شده و به‌ازای هر پیوند ۱ مولکول آب مصرف می‌شود.

۶ فیزیک

۹۶- پاسخ: گزینه ۱

م مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_t = K_2 - K_1 + W_F + W_{f_k} + W_{\text{عومودی سطح وزن}}$$

$$+ \dots + 30 \times \frac{4}{10} \times \cos 60^\circ + W_{f_k} = \frac{1}{2} \times 2 \times (9 - 4) \Rightarrow 6 + W_{f_k} = 5 \Rightarrow W_{f_k} = -1J$$

م مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۹۷- پاسخ: گزینه ۲

$$K_1 = \frac{1}{2} m V_1^2 = \frac{1}{2} \times 6 \times 100 = 300J$$

برای اینکه انرژی جنبشی جسم به $800J$ برسد، باید نیرویی هم جهت با جایه‌جایی جسم به آن وارد شود.

$$W_t = \Delta K \Rightarrow Fd = 800 - 300 \Rightarrow F \times 20 = 500 \Rightarrow F = \frac{500}{20} = 25N$$

م مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۹۸- پاسخ: گزینه ۲

$$W_{f_k} = f_k d \cos 180^\circ = 15 \times 0 / 2 \times (-1) = -3J \Rightarrow W_{f_k} = -3 = -\frac{1}{2} \times 2 \times 25 \Rightarrow W_{f_k} = -22J$$

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_{f_k} + W_{f_r} = \frac{1}{2} m V_r^2 - \frac{1}{2} m V_0^2 \Rightarrow W_{f_r} + W_{f_k} = 0 \Rightarrow W_{f_r} = -\Delta U \Rightarrow \Delta U = 22J$$

م مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۹۹- پاسخ: گزینه ۱

ابتدا قضیه کار و انرژی را بین دو نقطه A و B می‌نویسیم (قبل از برخورد به فنر):

$$\Delta K = W_t \Rightarrow \frac{1}{2} m V_B^2 - \frac{1}{2} m V_A^2 = W_{mg} \Rightarrow \frac{1}{2} \times 5 \times V_B^2 - \frac{1}{2} \times 5 \times (0)^2 = 5 \times 10 \times 0 / 8 \Rightarrow V_B^2 = 16 \Rightarrow V_B = \frac{m}{s}$$

اکنون قضیه کار و انرژی را از نقطه A تا حالت فشرده‌گی کامل فنر (نقطه C) می‌نویسیم:

$$\Delta K = W_t \Rightarrow \frac{1}{2} m V_C^2 - \frac{1}{2} m V_A^2 = W_{mg} + W_{f_r} = W_{mg} + (-\Delta U)$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \times 5 \times (0)^2 - \frac{1}{2} \times 5 \times (0)^2 = W_{mg} - \Delta U \Rightarrow \Delta U = mgh = 5 \times 10 \times (0 / 8 + 0 / 2) = 50J$$

م مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۳

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_{\text{دست وزن}} + W_{\text{دست}} = \Delta K$$

$$\left. \begin{array}{l} W_{\text{دست وزن}} = -\Delta U \\ W_{\text{دست}} = \Delta U \end{array} \right\} \Rightarrow -\Delta U + \Delta U = \Delta K \Rightarrow \Delta K = 0 \Rightarrow K_2 = K_1 \Rightarrow V_2 = V_1 \Rightarrow V_A = V_C \neq 0$$

م مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۲

نکته: می‌دانیم هنگامی که فنر فشرده می‌شود، زاویهٔ فنر و جایه‌جایی 180° است و کار فنر منفی خواهد بود. در ضمن کار نیروی اصطکاک هم منفی است.

$$W_t = \Delta K \Rightarrow W_{\text{دست وزن}} + W_{f_k} + W_{f_r} = K_2 - K_1$$

$$+ \dots - 15 - 60 = \frac{1}{2} \times 2(V_2^2 - 100) \Rightarrow -75 = V_2^2 - 100 \Rightarrow V_2^2 = 25 \Rightarrow V_2 = \frac{m}{s}$$

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۲

می دانیم تغییرات انرژی پتانسیل گرانشی از رابطه $\Delta U = mg\Delta h$ به دست می آید و به همین جهت به محل مبدأ پتانسیل گرانشی بستگی ندارد. در نتیجه $1 \frac{\Delta U_2}{\Delta U_1} = 1$ خواهد بود.

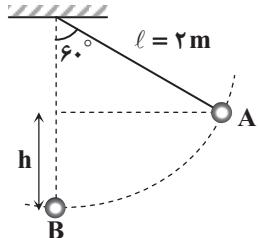
۱۰۳- پاسخ: گزینه ۴

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

$$\left. \begin{aligned} E_2 &= mgh + \frac{1}{2}mV_2^2 = \frac{1}{2} \times 10 \times 2 / 6 + \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times (16)^2 = 13 + 64 = 77 \text{ J} \\ E_1 &= \frac{1}{2}mV_1^2 = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times 400 = 100 \text{ J} \end{aligned} \right\} \Rightarrow W_f = E_2 - E_1 = 77 - 100 = -23 \text{ J}$$

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۲

برای محاسبه کار نیروی وزن، نخست باید ارتفاع h را محاسبه کنیم:

$$h = l - l \cos 60^\circ = 2 - 2 \times \frac{1}{2} = 1 \text{ m}$$

$$W_{\text{زن}} = mgh = 10 \times 1 = 10 \text{ J}$$

نیروی کشش نخ، که در راستای شعاع دایره مسیر حرکت گلوله بر آن وارد می شود، همواره بر جایه جایی گلوله عمود است و در نتیجه طبق رابطه $W = Fd \cos \theta$ ، کار کشش نخ در این جایه جایی صفر خواهد بود.

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۱۰۵- پاسخ: گزینه ۱

$$U_1 + K_1 = U_2 + K_2 \Rightarrow 46 + K_1 = 20 + K_2 \Rightarrow K_2 - K_1 = 26 \text{ J}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} K_2 - K_1 = 26 \text{ J} \\ K_2 = 2K_1 \end{array} \right. \Rightarrow K_1 = 26 \text{ J}$$

$$E_1 = U_1 + K_1 = 46 + 26 = 72 \text{ J}$$

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۱۰۶- پاسخ: گزینه ۲

$$K_1 = 0 \quad \text{و} \quad U_2 = mgh$$

در نیمه مسیر، ارتفاع جسم از سطح زمین $\frac{h}{2}$ است.

$$U_2 = mgh' = mg \frac{h}{2}$$

$$U_1 + K_1 = U_2 + K_2 \Rightarrow mgh + 0 = mg \times \frac{h}{2} + K_2 \Rightarrow K_2 = mg \frac{h}{2} = \frac{1}{2} mgh$$

$$\frac{K_2}{U_1} = \frac{\frac{1}{2} mgh}{mgh} = \frac{1}{2}$$

مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۱۰۷- پاسخ: گزینه ۴

سطح زمین را مبدأ پتانسیل گرانشی در نظر می گیریم:

 V_2

$$K_1 = \frac{1}{2}mV_1^2 = \frac{1}{2} \times 2 \times 20^2 = 400 \text{ J} \Rightarrow E_1 = K_1 + U_1 = 400 + 0 = 400 \text{ J}$$

 V_2

$$K_2 = 100 \text{ J} \quad \left. \begin{array}{l} \\ E_1 = E_2 = U_2 + K_2 = 400 \end{array} \right\} \Rightarrow U_2 = 400 - 100 = 300 \text{ J}$$

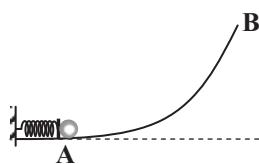
 $V_1 = 20 \frac{\text{m}}{\text{s}}$

$$U_2 + K_2 = 400 \Rightarrow U_2 + 0 = 400$$

$$\frac{U_2}{U_2} = \frac{300}{400} \Rightarrow \frac{mgh_2}{mgh_3} = \frac{3}{4} \Rightarrow \frac{h_2}{h_3} = \frac{3}{4}$$

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

۱۰۸- پاسخ: گزینه ۳

$$W_f = E_B - E_A$$

$$\Rightarrow -20 = (U_B + K_B) - (U_A + K_A)$$

$$\Rightarrow -20 = (U_B + 0) - (U_A + 0) \Rightarrow -20 = 0 / 8 \times 10 \times h - 100 \Rightarrow h = 10 \text{ m}$$

- ۱۰۹- پاسخ: گزینهٔ ۲ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲
آسانسور A که بازده بیشتری دارد قادر است کار مفید بیشتری انجام دهد؛ از این‌رو با مصرف انرژی الکتریکی معین تا طبقه بالاتری می‌رود و چون توان آن بیشتر است، زمان انجام کار آن کمتر خواهد بود.

- ۱۱۰- پاسخ: گزینهٔ ۴ ▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

$$m = \rho V \Rightarrow m = 1000 \times 3 = 3000 \text{ kg}$$

$$mg\Delta h = 3000 \times 10 \times (50 + 10) = 180000 \text{ J}$$

$$P \times \Delta t = 20000 \times 3 \times 60 = 360000 \text{ J}$$

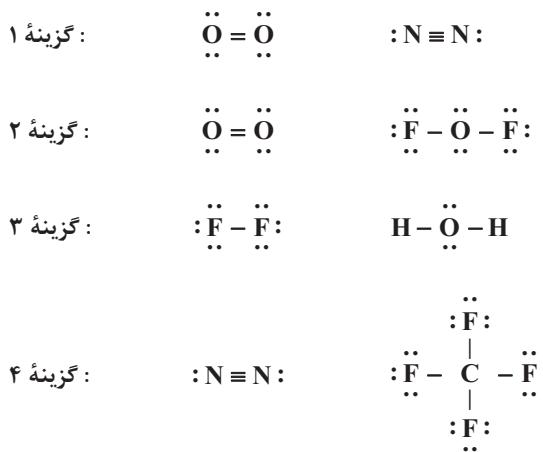
$$\frac{\text{انرژی خروجی}}{\text{انرژی ورودی}} = \frac{180000}{360000} \times 100 = \frac{1}{2} \times 100 = 50\%$$

شیمی وو

- ۱۱۱- پاسخ: گزینهٔ ۱ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * فصل ۱
تعداد زیرلایه‌ها در هر لایه اصلی با شماره آن لایه برابر است.
لایه چهارم اصلی دارای ۴ زیرلایه بوده و حداقل گنجایش ۳۲ الکترون را دارد.
در لایه چهارم در بین زیرلایه‌های پرشده، زیرلایه ۴ بیشترین گنجایش الکترونی را دارد.
- ۱۱۲- پاسخ: گزینهٔ ۳ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * فصل ۱
ترکیب‌های یونی شامل تعداد بسیار زیادی یون با آرایش منظم هستند و در ساختار آن‌ها مولکول وجود ندارد.
در میان ترکیب‌های داده شده فقط Li_2O یونی می‌باشد.
- ۱۱۳- پاسخ: گزینهٔ ۴ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * فصل ۱
لازم به ذکر است که اغلب ترکیب‌های عنصرهای گروههای ۱۵، ۱۶ و ۱۷، یونی می‌باشند.

- گزینهٔ ۱: یون آلومینیم، Al^{3+} و یون فسفید، P^{3-} است.
- گزینهٔ ۲: در منیزیم کلرید (MgCl_2) تعداد آئیون‌ها برابر با ۲ و در پتاسیم اکسید (K_2O) تعداد کاتیون‌ها برابر با ۲ است.
- گزینهٔ ۳: تعداد آئیون‌ها در CaF_2 برابر با ۲ و بار الکتریکی کاتیون Ca^{2+} نیز برابر با ۲ است.
- گزینهٔ ۴: یون‌های سولفید (S^{2-}) و اکسید (O^{2-}) دارای بار بکسان و یون نیترید (N^{3-}) دارای بار الکتریکی متفاوتی است.

- ۱۱۴- پاسخ: گزینهٔ ۲ ▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: کاربرد * فصل ۱

- ۱۱۵- پاسخ: گزینهٔ ۴ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * فصل ۱

بررسی گزینه‌های نادرست:

- گزینهٔ ۱: لایه الکترونی دوم و سوم هیچ کدام یکپارچه نیستند.
- گزینهٔ ۲: لایه الکترونی چهارم دارای ۴ زیرلایه با $3 \leq n \leq 10$ است.
- گزینهٔ ۳: زیرلایه‌ای با $n=1$ در هر لایه‌ای باشد، حداقل می‌تواند ۶ الکترون داشته باشد.

- ۱۱۶- پاسخ: گزینهٔ ۳ ▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * فصل ۱

- زیرلایه مشخص شده $5p$ است و با توجه به آن موارد «الف»، «پ» و «ت» درست هستند.
(الف) زیرلایه $5p$ در عناصر دوره پنجم در حال پر شدن است.
(ب) برای زیرلایه $5p$ ، $5, 6, n+1 = 5+1 = 6$ می‌باشد.

- (پ) گنجایش الکترونی هر لایه، $2n^2$ است، یعنی این زیرلایه در لایه‌ای با گنجایش $50 = 2(5)$ الکترون قرار دارد.

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۳

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: گنجایش هر دو زیرلایه ۱۰ الکترون است، ولی تراکم الکترونی این ۱۰ الکترون در زیرلایه $3d$ بیشتر از $4s$ است، زیرا $3d$ به هسته نزدیک‌تر است و از لحاظ فضایی حجم کمتری را به خود اختصاص می‌دهد.

گزینه ۲: در زیرلایه $3d$ ، $n+l=5$ و در زیرلایه $4d$ ، $n+l=6$ است.

گزینه ۴: طبق اصل آفبا، زیرلایه $3d$ زودتر از زیرلایه $4d$ از الکترون پر می‌شود.

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۲

بررسی موارد نادرست:

الف) آرایش الکترونی فشرده آن به صورت $[Ar]^{3d^10} 4s^2 4p^3$ است.

ب) دارای پنج الکترون ظرفیتی و آرایش الکترون- نقطه‌ای $A^{\bullet}$ است.

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * فصل ۲

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * فصل ۲

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۲

از هلیم افزون بر پر کردن بالن هواشناسی، تفریحی و تبلیغاتی، در جوشکاری، کپسول غواصی و مهم‌تر از همه برای خنک کردن قطعات الکترونیکی در دستگاه‌های تصویربرداری مانند MRI استفاده می‌شود.

۱۲۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * فصل ۲

فقط عبارت «پ» نادرست است.

پ) تولید شدن گاز کربن مونوکسید و رنگ زرد شعله نشانه‌هایی از سوختن ناقص هستند.

۱۲۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * فصل ۲

کربن مونوکسید، گازی بی‌رنگ، بی‌بو و بسیار سمی است. چگالی این گاز کمتر از هوا و قابلیت انتشار آن در محیط بسیار زیاد است.

کربن مونوکسید از کربن دی‌اکسید ناپایدارتر است و در شرایط مناسب می‌سوزد و به CO_2 تبدیل می‌شود.

۱۲۴- پاسخ: گزینه ۲

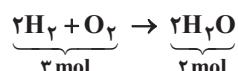
▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * فصل ۲

موارد «الف» و «ب» درست هستند.

بررسی موارد نادرست:

پ) به طور مثال در معادله شیمیایی $\underbrace{N_2}_{4\text{ atom}} + \underbrace{H_2}_{4\text{ atom}} \rightarrow \underbrace{NH_3}_{4\text{ atom}}$ تعداد کل اتم‌ها در دو طرف معادله مساوی است، ولی قانون بقای جرم در مورد آن صادق نیست و معادله نیاز به موازنی دارد.

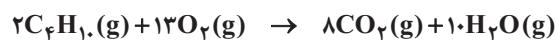
ت) در یک معادله موازن شده که قانون بقای جرم در مورد آن صادق است، مول‌های مواد اولیه و فرآورده‌ها الزاماً نباید برابر باشند، مانند واکنش زیر:

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۲

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * فصل ۲

فرآورده‌های واکنش سوختن کامل هیدروکربن‌ها، CO_2 و H_2O هستند.

$$8+10=18$$

۶۶ ریاضیات وو

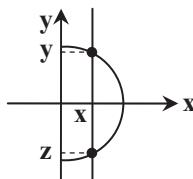
۶۱- پاسخ: گزینه ۳

در رابطه $S = \pi r^2$ ، مساحت دایره (S) تابعی از متغیر مستقل r است. همچنین π یک عدد ثابت و S متغیر وابسته است.

۶۲- پاسخ: گزینه ۲

مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۱

نکته: یک رابطه از مجموعه A به مجموعه B یک تابع نامیده می‌شود، هرگاه هر عضو از مجموعه A، دقیقاً با یک عضو از مجموعه B متناظر باشد.

گزینه ۱: تابع نیست، زیرا عضو ۴ به دو عدد ۱ و ۲ نظری شده است.

گزینه ۲: تابع است، زیرا هر عضو مجموعه اول، تنها با یک عضو مجموعه دوم متناظر است.

گزینه ۳: تابع نیست، زیرا عضو ۱ به دو عدد ۱ و ۴ نظری شده است.

گزینه ۴: تابع نیست، زیرا با توجه به شکل، عضو x به دو عدد y و Z نظری شده است.

۶۳- پاسخ: گزینه ۲

مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: کاربرد * درس ۱

نکته: اگر نمودار مختصاتی یک رابطه رسم شود، در صورتی این رابطه تابع است که هیچ دو نقطه‌ای روی خطی که موازی محور y ها باشد، قرار نگیرد. با توجه به نکته، نقاط (۲,۱) و (۲,۲) روی خطی موازی محور y ها قرار دارند، پس برای آنکه نمودار رسم شده، یک تابع را مشخص کند، باید یکی از این نقاط حذف گردد. با توجه به گزینه‌ها، گزینه ۲ پاسخ است.

۶۴- پاسخ: گزینه ۴

مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۳

نکته: برای حل معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، ابتدا با توجه به خاصیت‌های معادله و مخرج مشترک گیری، معادله‌ای مانند $\frac{P(x)}{Q(x)} = 0$ به دست می‌آید. به شرط اینکه $P(x) \neq 0$ ، معادله در صورتی دارای جواب است که $x = 0$. از بین ریشه‌های به دست آمده، آن‌هایی قابل

قبول‌اند که مخرج کسر $\frac{P(x)}{Q(x)}$ را صفر نکنند.

ابتدا طرفین معادله را با $(-)$ جمع می‌کنیم.

$$\begin{aligned} \frac{10}{x-3} - \frac{5(x-1)}{x-3} &= 1 \Rightarrow \frac{10-5(x-1)}{x-3} - 1 = 0 \Rightarrow \frac{10-5(x-1)-(x-3)}{x-3} = 0 \\ \Rightarrow 10-5x+5-x+3 &= 0 \Rightarrow -6x+18 = 0 \Rightarrow -6x = -18 \Rightarrow x = 3 \end{aligned}$$

چون $x = 3$ مخرج کسرها را صفر می‌کند، پس قابل قبول نیست، بنابراین معادله ریشه ندارد.

۶۵- پاسخ: گزینه ۲

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * درس ۳

نکته: برای حل معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، ابتدا با توجه به خاصیت‌های معادله و مخرج مشترک گیری، معادله‌ای مانند $\frac{P(x)}{Q(x)} = 0$ به دست می‌آید. به شرط اینکه $P(x) \neq 0$ ، معادله در صورتی دارای جواب است که $x = 0$. از بین ریشه‌های به دست آمده، آن‌هایی قابل

قبول‌اند که مخرج کسر $\frac{P(x)}{Q(x)}$ را صفر نکنند.

ابتدا دو طرف را با $(-)$ جمع می‌کنیم، سپس با مخرج مشترک گیری، داریم:

$$\frac{x+3}{x+3} - 1 = 0 \Rightarrow \frac{x+3-x-3}{x+3} = 0 \Rightarrow x+3-x-3 = 0 \Rightarrow 0 = 0$$

اما با توجه به اینکه جواب‌های معادله نباید مخرج را صفر کنند، همه اعداد حقیقی به جز ۳- جواب‌های معادله می‌باشند.

۶۶- پاسخ: گزینه ۲

مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۳

نکته: برای حل معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، ابتدا با توجه به خاصیت‌های معادله و مخرج مشترک گیری، معادله‌ای مانند $\frac{P(x)}{Q(x)} = 0$ به دست می‌آید. به شرط اینکه $P(x) \neq 0$ ، معادله در صورتی دارای جواب است که $x = 0$. از بین ریشه‌های به دست آمده، آن‌هایی قابل

قبول‌اند که مخرج کسر $\frac{P(x)}{Q(x)}$ را صفر نکنند.

اعداد طبیعی متوالی موردنظر را $n+1$ و $n+2$ درنظرمی‌گیریم. طبق فرض داریم:

$$\frac{1}{n} + \frac{1}{n+1} = \frac{5}{6} \Rightarrow \frac{1}{n} + \frac{1}{n+1} - \frac{5}{6} = 0 \Rightarrow \frac{6(n+1) + 6n - 5n(n+1)}{6n(n+1)} = 0 \Rightarrow \frac{6n+6+6n-5n^2-5n}{6n(n+1)} = 0$$

$$\Rightarrow -5n^2 + 7n + 6 = 0 \Rightarrow \Delta = 169 \Rightarrow n = \frac{-7 + \sqrt{169}}{-10} = -\frac{3}{5} \quad \text{یا} \quad n = \frac{-7 - \sqrt{169}}{-10} = 2$$

طبق فرض n عدد طبیعی است، پس فقط مقدار ۲ قابل قبول است.

٦٧- پاسخ: گزینه ۳

نکته: اگر رابطه بین x و y را به صورت جدولی و زوج مرتب نمایش دهیم، در صورتی تابع است که هیچ دو زوج مرتب متمایزی با مؤلفه اول برابر در آن وجود نداشته باشد؛ به عبارت دیگر اگر مؤلفه اول دو زوج مرتب برابر بود، مؤلفه دومشان هم برابر باشد.
با توجه به نکته بالا، باید دو زوج مرتب با مؤلفه اول یکسان و مؤلفه دوم متفاوت در f حضور داشته باشد. بنابراین دو حالت امکان‌پذیر است:
 $a = 2 : f = \{(2, 3), (2, 5), (3, b)\} \Rightarrow b \in \mathbb{R}$

یعنی اگر $a = 2$ و b یک عدد حقیقی دلخواه باشد، آن‌گاه f تابع نیست.

$$a = 3 : f = \{(2, 3), (3, 5), (3, b)\} \Rightarrow b \neq 5$$

یعنی اگر $a = 3$ و b یک عدد حقیقی غیر ۵ باشد، آن‌گاه f تابع نیست.
با توجه به گزینه‌ها، گزینه ۳ پاسخ است.

٦٨- پاسخ: گزینه ۳

نکته: در هر مسئله اقتصادی اگر X مقدار یا تعداد محصول باشد، سه تابع مهم زیر تعریف می‌شود:
تابع هزینه که با $C(x)$ نشان می‌دهند، هزینه تولید X واحد کالا است.
تابع سود که با $P(x)$ نشان می‌دهند، سود حاصل از فروش X واحد کالا است.
تابع درآمد که با $R(x)$ نشان می‌دهند، درآمد حاصل از فروش X واحد کالا است.
رابطه بین این سه تابع به صورت $R(x) - C(x) = P(x)$ است.
با توجه به نکته داریم:

$$C(x) = 7x^2 - x + 20$$

$$R(x) = 8x^2 - 9x$$

مطابق فرض می‌خواهیم این کارخانه نه سود کند نه ضرر. پس باید سود آن صفر باشد. بنابراین:

$$P(x) = R(x) - C(x) \Rightarrow 0 = 8x^2 - 9x - (7x^2 - x + 20) \Rightarrow x^2 - 8x - 20 = 0 \Rightarrow (x - 10)(x + 2) = 0 \Rightarrow x = 10 \text{ یا } x = -2$$

چون تولید کالا نمی‌تواند منفی باشد، پس این کارگاه اگر بخواهد نه سود کند نه ضرر، باید ۱۰ عدد لباس تولید کند.

٦٩- پاسخ: گزینه ۳

نکته: برای حل معادله‌های شامل عبارت‌های گویا، ابتدا با توجه به خاصیت‌های معادله و مخرج مشترک‌گیری، معادله‌ای مانند $\frac{P(x)}{Q(x)} = 0$ به دست می‌آید. به شرط اینکه $Q(x) \neq 0$ ، معادله در صورتی دارای جواب است که $P(x) = 0$. از بین ریشه‌های به دست آمده، آن‌های قابل قبول‌اند که مخرج کسر $\frac{P(x)}{Q(x)}$ را صفر نکنند.

اگر وزن نمک را x در نظر بگیریم، وزن آب $8x$ خواهد بود. اگر ۱۰۰ گرم نمک به محلول اضافه شده باشد، وزن نمک $100 + x$ و وزن محلول $8x + x + 100$ خواهد بود. با توجه به اطلاعات مسئله داریم:

$$\frac{8x}{9x + 100} = \frac{4}{5} \Rightarrow \frac{8x}{9x + 100} - \frac{4}{5} = 0 \Rightarrow \frac{40x - 4(9x + 100)}{5(9x + 100)} = 0 \Rightarrow 40x - 36x - 400 = 0 \Rightarrow 4x - 400 = 0 \Rightarrow 4x = 400 \Rightarrow x = 100 \text{ gr}$$

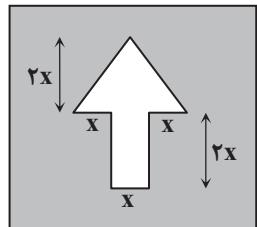
بنابراین وزن محلول قبل از اضافه کردن نمک برابر است با: $x + 8x = 100 + 8 \times 100 = 900 \text{ gr}$

٧٠- پاسخ: گزینه ۲

مشخصات سؤال: دشوار * حیطه: درک و فهم * درس ۲

ابتدا مساحت پیکان (برچسب سفید) را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{2x \times 3x}{2} + 2x \times x = 3x^2 + 2x^2 = 5x^2$$

حال طبق فرض هزینه هر 1 cm^2 از برچسب سفید 3 تومان می‌باشد و هزینه کل برچسب سفید مورد استفاده 1500 است، بنابراین داریم:

$$3 \times 5x^2 = 1500 \Rightarrow 15x^2 = 1500 \Rightarrow x^2 = 100 \Rightarrow \begin{cases} x = 10 \\ x = -10 \end{cases}$$

چون طول مقداری مثبت است، پس فقط مقدار $x = 10$ قابل قبول است.

“اقتصاد و”

٧١- پاسخ: گزینه ۳

مشخصات سؤال: ساده * حیطه: کاربرد * بخش ۱

فعالیت کارگران خارجی مقیم در ایران، موجب افزایش تولید ناخالص داخلی می‌شود.

۷۲- پاسخ: گزینهٔ ۲

بی‌مبالاتی و یا سوءاستفادهٔ برخی از صرافان از اعتماد مردم و یا تعداد زیاد انواع رسیدهای صرافی‌ها که آشنایی و اعتبارسنجی آن‌ها را برای مردم سخت کرده بود، موجب شد تا دولتها برای جلوگیری از بروز این‌گونه مشکلات، بمنچار چاپ و انتشار اسکناس را برعهدهٔ گیرند.

۷۳- پاسخ: گزینهٔ ۲

درآمد صاحبان مشاغل آزاد + درآمد صاحبان املاک و مستغلات + درآمد صاحبان سرمایه + درآمد حقوق‌گیران = درآمد ملی
 $میلیارد\ ریال = ۱۷ + ۲۵ + ۲۵ + ۱۰ = ۷۷$

$$\text{درآمد ملی} = \frac{\text{میلیون}}{\text{میلیون}} \times \frac{۶۰.۰۰۰}{۶۰} = \frac{\text{جمعیت}}{\text{جمعیت}}$$

۷۴- پاسخ: گزینهٔ ۱

آمارهای اقتصادی در سطوح چهارگانهٔ رو به رو ارائه می‌شوند

- خرد: یعنی سطح خانوار یا شرکت‌ها و مؤسسات تولیدی	}
- شهری	
- منطقه‌ای	

- کلان: یعنی ملی و بین‌المللی

۷۵- پاسخ: گزینهٔ ۱

سال سوم	سال دوم	سال اول	سال
۱۰۸۰۰	۸۶۰۰	۵۰۰۰	قيمت‌های جاری
قيمت‌های ثابت			قيمت‌های ثابت
۹۱۰۰	۷۰۰۰	۵۰۰۰	

میلیون تومان $۹۱۰۰ - ۵۰۰۰ = ۴۱۰۰$ ⇒ قیمت‌های سال پایه - قیمت‌های سال ثابت سال سوم = تغییرات مقدار تولید (رشد) در سال سوم (الف)

میلیون تومان $۱۷۰۰ - ۹۱۰۰ = ۱۰۸۰۰$ ⇒ قیمت‌های ثابت سال سوم - قیمت‌های جاری سال سوم = تغییرات قیمت (تورم) (ب)

۷۶- پاسخ: گزینهٔ ۲

نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.

افراد در مبادلات خود پول را می‌پذیرند، زیرا می‌دانند که دیگران نیز هنگام فروش کالاهای خود، آن را خواهند پذیرفت.

۷۷- پاسخ: گزینهٔ ۲

تولید ملی، حجم و بزرگی اقتصاد کشورها را نشان می‌دهد. زمانی که دو کشور مثلاً در زمینهٔ «صادرات» با هم مقایسه می‌شوند، باید متغیرهای مورد مقایسه را بر تولید ملی کشور تقسیم کرد تا شاخص نسبی به دست آمده، وضعیت مقایسه‌ای درستی را به ما نشان دهد.

بنابراین:

$$\text{شاخص نسبی صادرات مالزی} = \frac{\text{صدارات}}{\text{(تولید ملی)}} = \frac{۷۰}{۲۸۰} = \frac{۱}{۴} = ۲۵\%$$

$$\text{شاخص نسبی صادرات ایران} = \frac{\text{صدارات}}{\text{(تولید ملی)}} = \frac{۱۴}{۲۸} = \frac{۱}{۲} = ۵۰\%$$

بنابراین ایران به‌طور نسبی ۲ برابر مالزی صادرات داشته است.

۷۸- پاسخ: گزینهٔ ۱

پشتوانهٔ پول کاغذی، پول‌های فلزی و شمشهای طلا و جواهراتی بود که نزد صراف یا بانک بود.

۷۹- پاسخ: گزینهٔ ۲

گاهی افراد با شنیدن کاهش نرخ تورم، به استیاه انتظار دارند که سطح عمومی قیمت‌ها کاهش یافته و به عبارتی اجناس ارزان شده باشد، در حالی که کاهش تورم به معنای کاهش شتاب افزایش قیمت‌ها است و قیمت‌ها همچنان با شتاب کمتر از قبل، افزایش خواهند یافت.

۸۰- پاسخ: گزینهٔ ۴

شبه پول همان بول ثبتی یا تحریری و در واقع کاهش و افزایش حساب توسط نظام بانکی است و پول کاغذی در ابتدا رسیدهای صادر شده توسط صرافان و سپس انتشار اسکناس توسط بانک مرکزی است.

۸۱- پاسخ: گزینهٔ ۲

حسابی که پول مشتری برای مدتی تقریباً طولانی در آن نگهداری می‌شود و مشتری تا زمان سرسیید حق برداشت از آن را ندارد، سپردهٔ مدت‌دار است.

۸۲- پاسخ: گزینهٔ ۴

سفته سندی است که به موجب آن بدھکار متعهد می‌شود مبلغ معینی را در زمان مشخص به طلبکار پرداخت کند. لازم به ذکر است که هر برگ سفته، سقف خاصی برای تعهد کردن دارد (مبلغ اسامی) و بیش از مبلغ سقف سفته را نمی‌توان تعهد کرد.

۸۳- پاسخ: گزینه ۱

بانک‌ها درآمد خود را از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم در طرح‌های نولیدی و عمرانی کسب می‌کنند. علاوه بر این، تحت ۱۱ عقد اسلامی مجاز می‌توانند به اشخاص تسهیلات مالی اعطای کنند و از این طریق به‌طور غیرمستقیم در سرمایه‌گذاری‌ها شرکت جویند و از حالت واسطه‌گری خارج شده و به نهادی فعال در عرصه اقتصاد درآیند.

۸۴- پاسخ: گزینه ۴

با جربان یافتن پول‌های کاغذی و اعتبار و اعتماد به آن‌ها، کم‌کم مؤسسات مالی روی کار آمدند که کار اصلی آن‌ها حفظ و تأمین امنیت پول و آسان‌سازی نقل و انتقال آن از شهری به شهر دیگر بود.

۸۵- پاسخ: گزینه ۳

در جوامع غیردینی، مؤسسه‌هایی که پول راکد را نه امانت بلکه قرض مردم به آنان و مال خود می‌دانستند، با دادن وام به افراد از آن‌ها ربا دریافت می‌کردند و این مؤسسات به بانک‌های ربوی معروف شدند.

ادبیات اختصاصی و

۸۶- پاسخ: گزینه ۴

ادبیات فارسی دری به مفهوم واقعی خود، تقریباً هم‌زمان با این دولت (ظاهریان) پدید آمد.

۸۷- پاسخ: گزینه ۱

اشعار کمی به زبان پهلوی در دست است و آنچه باقی‌مانده دچار تحریف‌هایی شده است. مانند منظومه درخت آسوریک و یادگار زریران که هر دو اصل پارتی دارند و در میان اندرزnamه‌های منتشر جای گرفته‌اند.

۸۸- پاسخ: گزینه ۲

در سده‌های پنجم و ششم از دید سبک نثر فارسی به شیوه دیگری از نثر می‌رسیم که می‌توان آن را نثر موزون نامید. ویژگی اصلی نثر موزون به کارگیری سجع‌های ساده است. سجع در نثر مانند قافیه در شعر است.

۸۹- پاسخ: گزینه ۳

تحول روحی و معنوی سنایی آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید آنچنان که به پیروی از وی بسیاری از شاعران به تصوف و عرفان روی آوردند و از جمله، شاعران بزرگی در این حیطه چون عطار و مولوی ظهور کردند.

۹۰- پاسخ: گزینه ۴

بر اساس نظریه اسطو طبقه‌بندی زیر را برای شعر این دوره می‌توان درنظر گرفت:

(۱) بر اساس نام شاعر مانند فردوسی

(۲) بر اساس زمان و دوره اثر مانند دوره غزنوی

(۳) بر اساس موضوع و نوع مانند عرفانی

(۴) بر اساس محیط جغرافیایی مانند سبک آذربایجان

(۵) به تناسب مخاطب مانند سبک عامیانه

(۶) بر اساس هدف مانند فکاهی

(۷) بر اساس قلمرو دانشی مانند علمی

۹۱- پاسخ: گزینه ۱

در ایران پیش از اسلام، آثار فرهنگی- ادبی، قرون‌ها سینه به سینه (شفاهی) حفظ می‌شده است مثلاً کتاب اوستا را موبدان برای اجرای موسیم دینی از حفظ می‌خوانند.

۹۲- پاسخ: گزینه ۱

تاریخ طبری جزء آثار منتشر قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم نیست و تاریخ تألیف آن به اواخر قرن سوم بازمی‌گردد. این کتاب به زبان عربی نوشته شده است و در قرن چهارم ابوعلی بلعمی آن را به فارسی برگرداند و بدلیل حذف و اضافات او، با عنوان تاریخ بلعمی شناخته شد.

۹۳- پاسخ: گزینه ۳

این کتاب حدود سال ۳۴۶ قمری (قرن ۴)، به دست عده‌ای از دانشوران خراسان نوشته شد. موضوع این کتاب، تاریخ گذشته ایران بود؛ امروز فقط چند صفحه‌ای از مقدمه آن باقی مانده است.

۹۴- پاسخ: گزینه ۴

سبک در اصطلاح ادبی، شیوه خاص یک آثار ادبی است و به مجموعه ویژگی‌هایی که شاعر در نحوه بیان اندیشه به کار می‌برد، سبک شعر می‌گویند. شیوه بیان هر نویسنده و شاعر «سبک شخصی» است؛ از این دید، می‌توان گفت به تعداد شاعران جهان، سبک وجود دارد. سبک از دیدگاه‌های گوناگونی طبقه‌بندی می‌شود.

۹۵- پاسخ: گزینهٔ ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۷

- ۱) قالب عمدهٔ شعر این دوره قصیده است و قالب غزل در اواخر این دوره رشد می‌باید.
 ۲) استفاده از آرایه‌های ادبی، طبیعی و در حد اعتقدال است.
 ۳) قافیه و ردیف در شعر این سبک بسیار ساده است.
 ۴) در توصیف پدیده‌ها بیشتر از تشبیه حسّی بهره گرفته می‌شود.

ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی عبارتند از:

قالب‌های شعری، ردیف و قافیه و وزن و آرایه‌های ادبی از ویژگی‌های ادبی هر سبک محسوب می‌شوند. بررسی لغات و مسائل دستوری از ویژگی‌های زبانی هر سبک به‌شمار می‌روند، بنابراین دیگر گزینه‌ها از ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی است.

۹۶- پاسخ: گزینهٔ ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: دانش * درس ۶

شاعران این دوره می‌کوشند تا فکر و خیال خود را همان‌گونه که به خاطرشنان می‌رسد، بیان کنند، بنابراین بیشتر به واقعیت بیرونی نظر داشتند و مفاهیم ذهنی آنان از قلمرو تعالیم کلی اخلاقی فراتر نمی‌رفت.

۹۷- پاسخ: گزینهٔ ۳

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: دانش * درس ۶

بعضی از امیران سامانی، شاعران فارسی‌گوی را به شعر و شاعری تشویق می‌کردند و بعد از آنان، غزنویان نیز برای ماندگاری حکومت نوپای خود ناگزیر شدند زبان پارسی را رواج دهند و دربار خود را به وجود شاعرانی چون عنصری، فرحی و منوجه‌تری آراسته نمایند.

۹۸- پاسخ: گزینهٔ ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: دانش * درس ۷

محمد تقی بهار برای شعر فارسی شش نوع سبک و دوره قائل است:

- (۱) سبک خراسانی یا ترکستانی یا سامانی
 (۲) عراقی
 (۳) هندی
 (۴) بازگشت
 (۵) معاصر
 (۶) مشروطه

۹۹- پاسخ: گزینهٔ ۲

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: دانش * درس ۷

از جمله ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی: سادگی زبان شعر، کمی لغات عربی، تفاوت تلفظ برخی از کلمات با زبان امروز، کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات در مقایسه با دوره‌های بعد و استفاده از دو نشانه برای یک متهم.

در ترکیب بِه کام شیر در دو حرف اضافه برای متهم آمده است.

در این‌گونه موارد باید حرف اضافه اول را حذف کنیم و حرف اضافه دوم را جایگزین کنیم تا شعر به نثر روان و ساده برگردانده شود: «مهتری گر در کام شیر است»

گزینه‌های ۱ و ۴ از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی و گزینهٔ ۳ از ویژگی‌های ادبی سبک این دوره است.

۱۰۰- پاسخ: گزینهٔ ۲

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * درس ۷

تمام گزینه‌ها از ویژگی‌های نثر در سبک خراسانی است، اما تنها گزینهٔ ۲ در متن سؤال دیده می‌شود: کلمات «قلم، نوشت و آفرید» در این متن تکرار شده‌اند.

تاریخ و

۱۰۱- پاسخ: گزینهٔ ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * درس ۴

اساس زندگی در مصر باستان بر کشاورزی استوار بود.

۱۰۲- پاسخ: گزینهٔ ۴

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: کاربرد * درس ۴

برخی از باستان‌شناسان ابداع کشاورزی را از رویدادهای مهم در زندگی انسان می‌دانند و از این پدیده به عنوان انقلاب کشاورزی یاد می‌کنند.

۱۰۳- پاسخ: گزینهٔ ۴

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۷

برخی از جهانگردان اروپایی که در دوران فرمانروایی صفویان به ایران آمدند، با کنجکاوی زیاد در جست‌وجوی بناها و آثار تاریخی دوره هخامنشی به خصوص در فارس بودند.

۱۰۴- پاسخ: گزینهٔ ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * درس ۴

در دورهٔ امپراتوری قدیم، قدرت فرعون‌ها در اوج بود.

۱۰۵- پاسخ: گزینهٔ ۱

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۶

اكتاویان بر رقیبانش غلبه کرد و تغییرات و اصلاحاتی در نظام جمهوری رم به وجود آورد.

۱۰۶- پاسخ: گزینهٔ ۴

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۶

پس از آنکه امپراتور کنستانتین (۳۰۶ م.ق.)، شهر بیزانسیوم (قسطنطینیه / استانبول) را به پایتختی برگزید، به تدریج زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی فراهم آمد.

نکته: حدود ۵۰ سال بعد از کنستانتین، مسیحیت دین رسمی امپراتوری روم شد.

۱۰۷- پاسخ: گزینه ۳

شی‌هوانگ تی به منظور تسلط بیشتر حکومت مرکزی بر سرزمین چین، تشکیلات اداری و مالیاتی را نوسازی کرد.

۱۰۸- پاسخ: گزینه ۲

اولين دوره تمدن یونان را عصر میسنسی می‌گویند. تمدن میسنسی به دلیل رقابت شهرها و جنگ‌های داخلی ضعیف شد و از ۱۱۰ تا حدود ۸۰۰ ق.م. یونان دچار چنان انحطاطی شد که مورخان آن را عصر تاریکی نامیده‌اند.

۱۰۹- پاسخ: گزینه ۴

از آنجا که در آن سرزمین، به دلیل کمبود بارندگی، امکان کشت دیم وجود نداشت، ساکنان این منطقه با حفر آبراه‌ها و ایجاد آبگیرهای متعدد زمین‌های کشاورزی دجله و فرات را زیر کشت برداشتند.

۱۱۰- پاسخ: گزینه ۴

تمدن میسنسی به دلیل رقابت شهرها و جنگ‌های داخلی ضعیف شد و از ۱۱۰ تا حدود ۸۰۰ ق.م. یونان دچار چنان انحطاطی شد که مورخان آن را عصر تاریکی نامیده‌اند.

۱۱۱- پاسخ: گزینه ۱

پیامدهای ابداع کشاورزی و روند آن تا شکل‌گیری تمدن: کشاورزی و دامداری ← یکجانشینی و به وجود آمدن روزتاها ← تولید مازاد بر خوارک ← تخصصی شدن کار ← شکل‌گیری تجارت ← شکل‌گیری و تأسیس تمدن‌ها

۱۱۲- پاسخ: گزینه ۳

با انتشار خبر مرگ اسکندر، یکی از فرماندهان هندی به نام چندرآگوپتا بر ضد یونانیان سر به شورش برداشت. او با به اطاعت درآوردن شماری از حاکمان محلی شمال هند، سلسه موریا را بنیان گذاشت.

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۲

در چین نیز مانند دیگر جاهای، با تولید مازاد بر نیاز محصولات کشاورزی و دامی، جمعیت رو به افزایش نهاد و به تدریج زمینه پیدایش نخستین شهرها را در حدود ۱۵۰۰ ق.م. فراهم آورد.

در حدود ۱۵۰۰ ق.م. و در زمانی که تمدن سند رو به انحطاط نهاده بود، دسته‌هایی از اقوام آریایی از سمت شمال غرب وارد هند شدند.

۱۱۴- پاسخ: گزینه ۲

اسطوره‌شناسان، مورخان و دیگر محققان درباره اینکه محتوای افسانه‌ها به کلی غیرواقعی است یا نه، اتفاق نظر ندارند. بیشتر آنان بر این عقیده هستند که افسانه‌ها بر اساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده‌اند، اما با گذشت زمان تغییر کرده و به شکل افسانه و اسطوره درآمده‌اند.

۱۱۵- پاسخ: گزینه ۴

در قرون نخستین هجری مورخان مسلمان ایران مانند طبری، دینوری و ... با استفاده از ترجمه‌های که از خدای‌نامدها به عربی شده بود، اقدام به نگارش تاریخ ایران باستان کردند.

نکته: مطالب راجع به دوره ساسانی در خدای‌نامه‌ها با واقعیت‌های تاریخی انطباق دارد.

خدای‌نامه‌ها در واقع تاریخ عمومی سرزمین و مردم ایران از آغاز آفرینش تا اواخر حکومت ساسانی بودند.

جغرافیا و

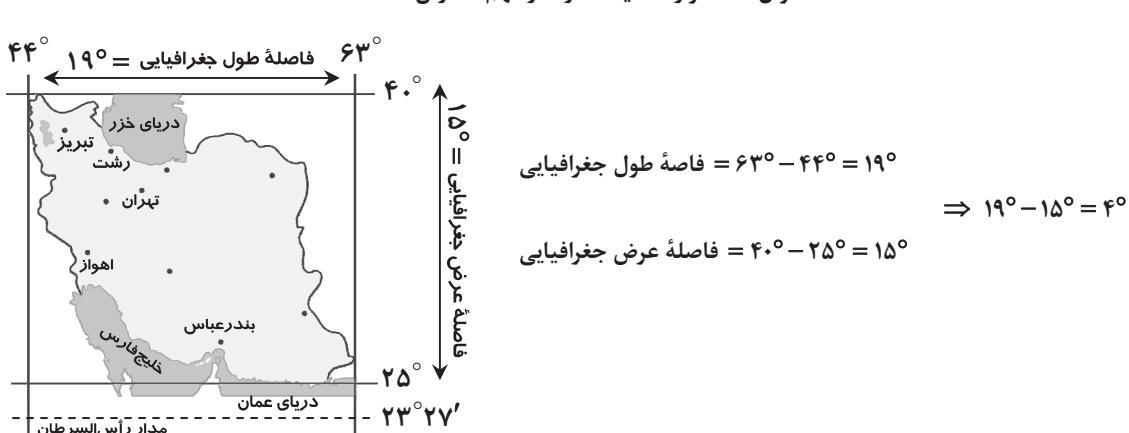
۳۳

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۳

مکان نشستن شما نسبت به سایر پدیده‌های کلاس، موقعیت نسبی شما در کلاس است.

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۳

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۱

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۲

پس از آخرین تحولات در اوخر دوران سوم زمین شناسی (سنوزوئیک)، طی دوره «کواترنر»، ناهمواری‌های کشور ما شکل نهایی یافته و از آن پس تحت تأثیر فرسایش تغییر شکل می‌یابند.

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * درس ۴

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۴

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۴

۱۲۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۴

۱۲۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۴

۱۲۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * درس ۴

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۲

بینالود از رشته‌کوه‌های شمال خراسان در اطراف نیشابور است.

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * درس ۴

۱۲۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * درس ۵

۱۲۷- پاسخ: گزینه ۲

بیامد ریزگردها:

■ عفونت‌های ریوی و اختمالات تنفسی در انسان

■ آسیب رساندن به جنگل‌های زاگرس (جنگل بلوط)

■ کاهش میزان تولید محصولات کشاورزی

■ کاهش میدان دید

۱۲۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۵

■ اصطلاح هوا به حالت آنی و زودگذر در جو گفته می‌شود.

■ آب و هوا به مجموعه عناصر جوی غالب در یک منطقه در درازمدت گفته می‌شود.

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: درک و فهم * درس ۵

۱۲۹- پاسخ: گزینه ۳

قسمت‌های «الف»، «ب» و «ه» ← مربوط به دشت کویر

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۵

۱۳۰- پاسخ: گزینه ۴

“علوم اجتماعی”

۱۳۱- پاسخ: گزینه ۱

یکی از استفاده‌های نادرست از مقایسه این است که صرفاً بر شباهت‌های پدیده‌های مورد مقایسه تأکید کنیم و تفاوت‌های آن‌ها را نادیده بگیریم.

۱۳۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۴

تمامی پدیده‌های اجتماعی، هویتی معنایی و ذهنی دارند؛ از این‌رو هیچ‌یک از اجزای جهان اجتماعی فاقد معنا نیستند؛ اما همه پدیده‌های اجتماعی، بعد محسوس و عینی ندارند.

۱۳۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۴

وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم درنظر بگیریم، «نهادهای اجتماعی» آشکار می‌شوند.

۱۳۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۵

در جهان اجتماعی انسان‌ها، همکاری غریزی و طبیعی نیست؛ بلکه ارادی است.

۱۳۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۵

وظيفة مردم‌شناسی در جهان غرب: مطالعه جوامع ساده و ابتدائي

وظيفة جامعه‌شناسی در جهان غرب: مطالعه جوامع صنعتی و شهری پیشرفته (جوامع غربی)

۱۳۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: کاربرد * درس ۵

جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق پدید می‌آورد. انسان در قبال فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل می‌شود، صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده نیست، بلکه کنشگری فعل و تأثیرگذار است.

۱۳۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * متوسط * حیطه: دانش * درس ۵

تبديل یک جهان اجتماعی، به یک جهان اجتماعی دیگر مربوط به لایه‌های عمیق جهان اجتماعی می‌شود که ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات اصلی از موارد آن محسوب می‌شود. اما تفاوت‌های درون یک جهان اجتماعی مربوط به لایه‌های سطحی جهان اجتماعی می‌شود؛ مانند هنجارها و نمادها که تغییر آن‌ها یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگر تبدیل نمی‌کند.

۱۳۸- پاسخ: گزینهٔ ۱

جهان اجتماعی زنده و سالم جهانی است که:

(۱) فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار می‌کند.

(۲) مطابق با نیاز خود، از دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر بهره می‌برد.

(۳) در صورتی که لازم باشد، تغییراتی در دستاوردهای جهان‌های اجتماعی دیگر به وجود می‌آورد و سپس از آن‌ها استفاده می‌کند.

(۴) با حفظ هویت خود نمی‌تواند مسیر دیگر را ادامه دهد.

۱۳۹- پاسخ: گزینهٔ ۱

مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * درس ۶

افراد انسانی با آگاهی و ارادهٔ خود به کنش اجتماعی می‌پردازند و با همین کنش‌ها در ساختن جهان اجتماعی و تداوم آن مشارکت می‌کنند.

۱۴۰- پاسخ: گزینهٔ ۴

مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * درس ۶

همهٔ گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ با فرصت‌ها و محدودیت‌ها در ارتباط هستند؛ اما گزینهٔ ۴ کاملاً بی‌ارتباط است.

۱۴۱- پاسخ: گزینهٔ ۲

مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * درس ۶

مدرسه را می‌توان به عنوان یک جهان اجتماعی درنظر گرفت که یکی از پیامدها و الزام‌های آن نحوه انتخاب مبصر توسط معاون مدرسه است.

حسین تلاش کرد این پیامد و الزام را تغییر دهد که با مشارکت افراد مدرسه همان جهان اجتماعی پایرچا ماند و در نتیجه پیامدهای آن نیز باقی می‌ماند.

۱۴۲- پاسخ: گزینهٔ ۴

مشخصات سؤال: * متوجه * حیطه: دانش * درس ۶

فرضت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی به صورت حقوق و تکالیف افراد ظاهر می‌شوند. حقوق و تکالیف، به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ‌کدام

بدون دیگری محقق نمی‌شوند.

۱۴۳- پاسخ: گزینهٔ ۱

مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * درس ۶

جهان‌های اجتماعی را بر اساس فرهنگ آن‌ها به دو نوع دنیوی و معنوی تقسیم می‌کنند.

۱۴۴- پاسخ: گزینهٔ ۲

مشخصات سؤال: * متوجه * حیطه: درک و فهم * درس ۶

عقلانیت ابزاری:

(۱) در این جهان آدمیان متوجه اهداف دنیوی‌اند و برای رسیدن به این اهداف، از علوم تجربی استفاده می‌کنند.

(۲) علوم تجربی با روش تجربی و فناوری حاصل از آن، قدرت پیش‌بینی و پیشگیری از حوادث و مسائل طبیعی را به انسان می‌دهد.

(۳) رواج این دسته از کنش‌های حسابگرانه معطوف به دنیا (کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند)، عرصه را بر سایر کنش‌های انسانی مانند کنش‌های عاطفی و اخلاقی تنگ می‌کند.

۱۴۵- پاسخ: گزینهٔ ۲

مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: درک و فهم * درس ۶

با افول علوم فراتجری (عقلانی و وحیانی) امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری که پدیده‌های فراتجری‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند، از دست می‌رود.

منطق و

۳۵

۱۴۶- پاسخ: گزینهٔ ۳

مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۴

در این تعریف از مترادف مفهوم مجھول برای تعریف آن استفاده شده است. این کار اگر چه به شرط واضح‌تر بودن عبارت مترادف، در تعریف لغوی مجاز است، ولی در تعریف تحلیلی، «دور» محسوب می‌شود.

۱۴۷- پاسخ: گزینهٔ ۴

مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: دانش * درس ۵

مبانی استدلال تمثیلی شباهت ظاهری بین امور است نه تخمين.

گزینهٔ ۳: تمثیل غار افلاطون، نمونه‌ای از کاربرد تمثیل در فلسفه است.

۱۴۸- پاسخ: گزینهٔ ۱

مشخصات سؤال: * ساده * حیطه: درک و فهم * درس ۵

هر چه وجود مشابهت میان دو امر بیشتر باشد، استدلال تمثیلی قوی‌تر است و طبعاً اگر این وجود مشابهت، کمتر باشد استدلال تمثیلی ضعیفتر خواهد بود.

۱۴۹- پاسخ: گزینهٔ ۳

مشخصات سؤال: * متوجه * حیطه: دانش * درس ۴

از آنجا که هدف از تعریف کردن، شناساندن مفاهیم و تصویرهای مجھول برای شنونده است، در بیشتر موارد ارائه مجموعه‌ای از چند روش

مخالف برای تعریف، به معرفی بهتر آن مفهوم کمک می‌کند.

گزینهٔ ۱: کاربرد متفاوت روش‌های گوناگون تعریف، موجب می‌شود در هر تعریف به فراخور مورد استفاده از یکی از این روش‌ها استفاده شود نه ترکیب چند روش.

گزینهٔ ۲: هر روش صحیح تعریف، به تنهایی کامل است.

گزینهٔ ۴: هدف استدلال، اقناع مخاطب است نه هدف تعریف.

۱۵۰- پاسخ: گزینه ۳

بخش اول این تعریف از نوع تعریف به مفاهیم عام و خاص است؛ پس هم وجه اشتراک (مفهوم) را ذکر کرده است و هم وجه افتراق را (نداشتن قابلیت اطباق بر بیش از یک مصداق). بخش دوم نیز تعریف به مثال و مصداق است.

۱۵۱- پاسخ: گزینه ۲

تعریف ذکر شده همان تعریف به مثال یا تعریف مصداقی یا تشبیهی است. این تعریف هم واضح است هم مانع ولی جامع نیست، زیرا همه نمونه‌های ذکر شده، پرنده هستند و مخاطب گمان می‌کند جانور باید پرنده باشد. بنابراین این تعریف، سایر جانوران را دربرونمی‌گیرد و جامع نیست.

۱۵۲- پاسخ: گزینه ۴

گزینه ۱: دوری است؛ زیرا از خود مفهوم «مجموعه» در تعریف استفاده شده است.

گزینه ۲: واضح نیست؛ چون «مقوله‌ای از سخن جوهر مادی» برای دانش آموز سال دهم، نامنوس‌تر و ناشناخته‌تر از خود آتش است.

گزینه ۳: مانع نیست؛ چرا که شامل بوته و گل هم می‌شود.

گزینه ۴: جامع نیست؛ زیرا آب چاه و آب باران را شامل نمی‌شود.

۱۵۳- پاسخ: گزینه ۱

گزینه ۱: واضح، جامع، مانع و غیر دوری است.

گزینه ۲: مانع نیست، زیرا مریع را هم شامل می‌شود.

گزینه ۳: مانع نیست، زیرا مثلث متساوی‌الاضلاع را هم شامل می‌شود.

گزینه ۴: واضح نیست، چون «بی‌نهایت» مبهم است. بر فرض وضوح، مانع هم نیست، چون بیضی را نیز شامل می‌شود.

۱۵۴- پاسخ: گزینه ۴

مفاهیم درون یک طبقه که همان اقسام مختلف یک مفهوم هستند، باید نسبت به یکدیگر رابطه تباین داشته باشند. (مانند: موجودات مادی و غیرمادی، جاندار و بی‌جان، جانوران و گیاهان، مهره‌داران و بی‌مهره‌ها، ماهی‌ها و دوزیستان و پستانداران و خزندگان و پرندگان)

گزینه ۱: اقسام مختلف هر مفهوم (مثل جان‌دار)، همان مفاهیمی هستند که درون یک طبقه قرار گرفته‌اند (مثل جانور و گیاه) که گرچه مصاداق مشترک ندارند، اما دارای مفهوم عام مشترک هستند که از مفاهیم بالاتر از خود گرفته‌اند. (مثل «جانور» و «گیاه» که در مفاهیم عام «جان‌دار» و «موجود مادی» و «موجود»، مشترک هستند).

گزینه ۲: در یک طبقه‌بندی، هر مفهوم با مفاهیم طبقات بالاتر و پایین‌تر از خود مصدق مشترک دارد. (مثل «جان‌دار» که با «جانور» و «موجود مادی» مصدق مشترکی مثل «گریه» دارد).

گزینه ۳: خاص‌ترین مفهوم مربوط به پایین‌ترین طبقه است که در تمام مفاهیم طبقات بالاتر از خود با آنان مشترک است. (مثل «پرنده» که

مشمول مفاهیم «مهره‌دار»، «جانور»، «جان‌دار»، «موجود مادی» و «موجود» نیز می‌شود).

۱۵۵- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم «روزی» مصدق معینی ندارد و فقط به یکی از روزهای زمان حیات بهلول اشاره می‌کند پس کلی است.

مفهومی «شخصی» و «حاکم آن شهر» در مقام فرض مطرح شده‌اند، لذا مصدق معین ندارند و هر کس اوصاف مذکور در جمله را داشته باشد مصادق این مفاهیم است؛ پس این دو هم کلی هستند.

مفهوم «همه» به همه مردم کوفه در آن زمان اشاره دارد، ولی چون زمان واقعه مشخص نیست «مردم کوفه» می‌تواند مصادیق متعدد داشته باشد و لذا کلی است.

مفهوم «دستش» به دست حاکم آن شهری که بنا بر فرض شخصی در آن دزدی کرده است اشاره دارد؛ بنابراین چون خود «حاکم» کلی است «دستش» هم کلی خواهد بود.

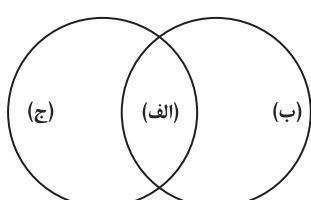
«گناهکار اصلی» و «امرار معاش» هم مفاهیمی کلی هستند، زیرا می‌توانند مصادیق متعدد داشته باشند.

۱۵۶- پاسخ: گزینه ۴

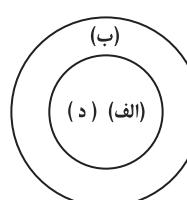
دانش‌آموzan تلاش می‌کند با نشان دادن دو انگشت دست، نمونه‌ای از مصدق عدد دو را برای معرفی آن به کار ببرند که این نوعی تعریف مصداقی یا تعریف به مثال یا تشبیه است. اما دانش‌آموزی که پایی تخته رفته است گمان می‌کند آن‌ها قصد دارند املای عددی جواب را با دو انگشت نشان دهند، لذا چون دو انگشت باز (انگشت اشاره و انگشت وسط) شبیه «۷۷» است، این پاسخ را روی تخته نوشته است.

۱۵۷- پاسخ: گزینه ۲

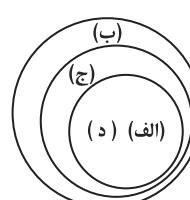
در تعریف به سلسله اوصاف هیچ یک از مفاهیمی که به کار می‌رود نباید مفهوم خاص باشد و الا تعریف به عام و خاص می‌شود. بنابراین چون مفهوم «د» رابطه تساوی با «الف» دارد، مفهوم خاص است و با استفاده از آن نمی‌توان تعریف به سلسله اوصاف ارائه داد.

گزینه ۴:

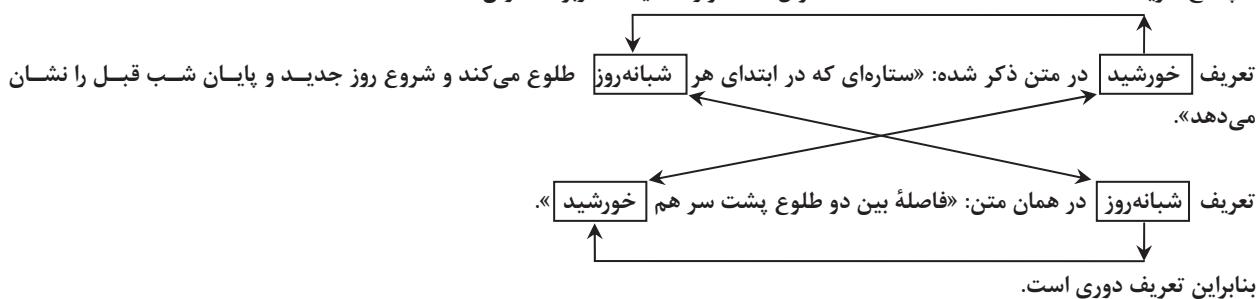
گزینه ۳:

گزینه ۱:

۱۵۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * درس ۴

۱۵۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * درس ۵

تفاوت مدت عمر مفید بین انسان و خودرو، ادعای تمثیل مورد نظر را رد نمی‌کند؛ زیرا ادعا این است که هر دو با کار کردن در طول زمان فرسوده می‌شوند، خواه مدت فرسودگی ده سال باشد خواه هفتاد سال.

گزینه ۲: یک استدلال تمثیلی مخالف است که نقد تمثیل محسوب می‌شود.

گزینه‌های ۳ و ۴: تفاوت‌هایی را میان انسان و خودرو نشان داده‌اند که می‌تواند فرسودگی انسان بر اثر کار را نفی کند.

▲ مشخصات سؤال: * دشوار * حیطه: کاربرد * درس ۵

تمثیل مورد نظر از بالاتر بودن جایگاه مغز به عنوان مهم‌ترین عضو بدن، نتیجه گرفته است اعضای مهم‌تر یک سازمان هم باید در طبقات بالاتر حضور داشته باشند. این تمثیل را می‌توان با تمثیل مخالف نقد کرد.

گزینه ۱: در این تمثیل، زمین غیرمرتفع به آب می‌رسد، ولی این مطلب دلیل نمی‌شود که جایگاه پایین‌تر، مربوط به شیء مهم‌تر باشد.

گزینه ۲: دود از شعله و ابرو از چشم، مهم‌تر نیستند، ولی بالاتر هستند. بنابراین افراد مهم‌تر در یک سازمان نیز ممکن است در طبقات پایین‌تر حضور داشته باشند. پس این یک تمثیل مخالف برای نقد تمثیل مورد نظر است.

گزینه ۳: دانه به جهت مخفی شدن در خاک، آینده‌ای ارزشمند پیدا می‌کند؛ اما دلیل نمی‌شود که جایگاه پایین‌تر برای شیء مهم‌تر باشد.

گزینه ۴: این تمثیل نشان می‌دهد کسی که تعلقی ندارد، از حوادث، آسوده است؛ ولی ربطی به نقد تمثیل مورد نظر ندارد.

نمایندگی های گزینه دو در سراسر کشور

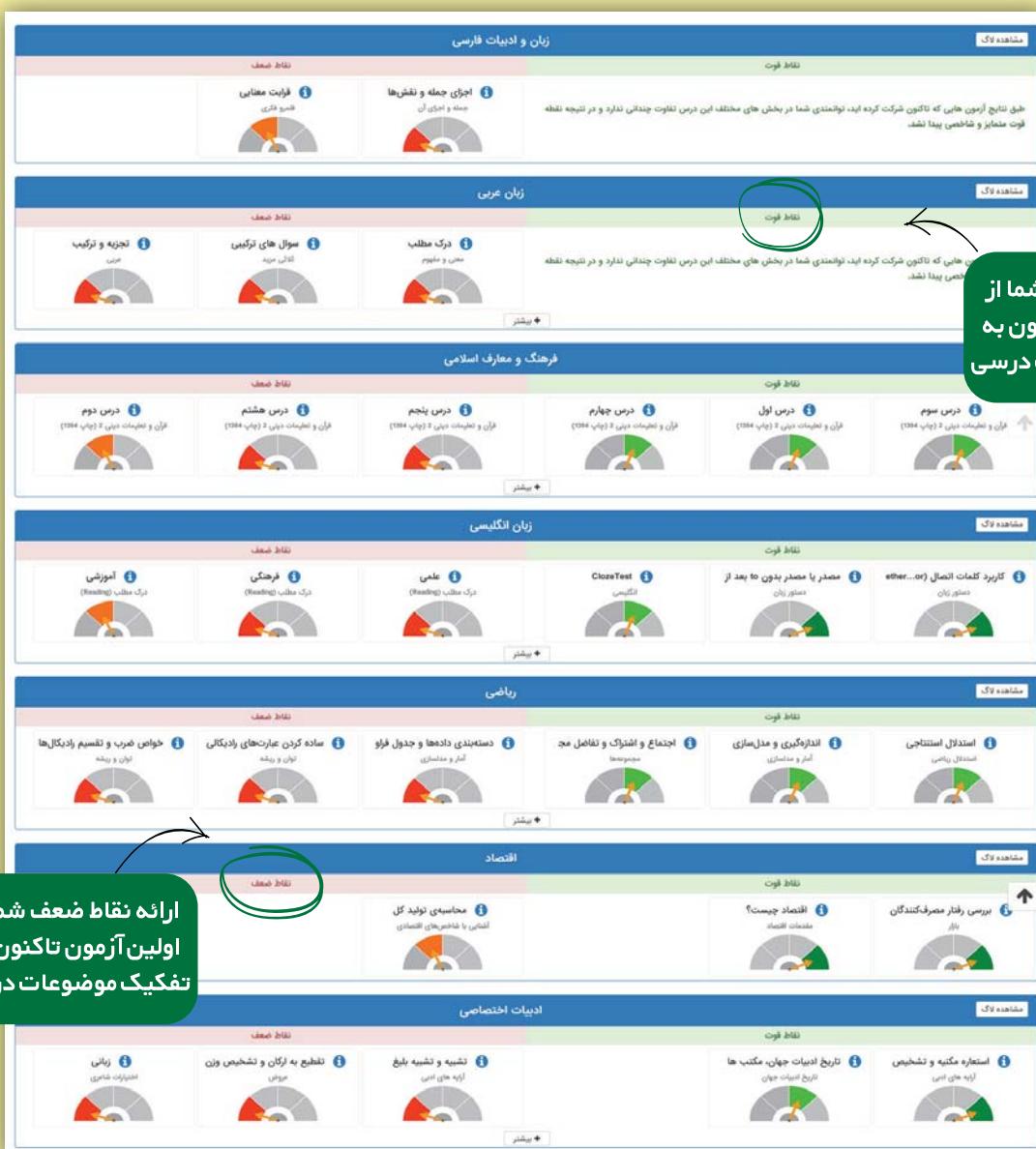

آیا ارزشیابی بدون تحلیل و بازخورد موثر چیزی بیش از یک نمونه سؤال است؟

سومین گام پس از ارزشیابی: بررسی مشاورهٔ تحلیل یادگیری در

www.gozine2.ir

تعیین مسیر برای برنامه‌ریزی مطالعاتی

ارائه نقاط ضعف شما از
اولین آزمون تاکنون به
تفکیک موضوعات درسی

ارائه نقاط قوت شما از
اولین آزمون تاکنون به
تفکیک موضوعات درسی

گزینه دو، ارزشیابی در خدمت یادگیری

۰۰۰۰۰۳۱۹ www.gozine2.ir gozine2_institute @gozine2channel
۰۰۶۸۸۰۱۱-۰۰۰۰۰۹۹۹۹